DORPER

Nuus **2022** News

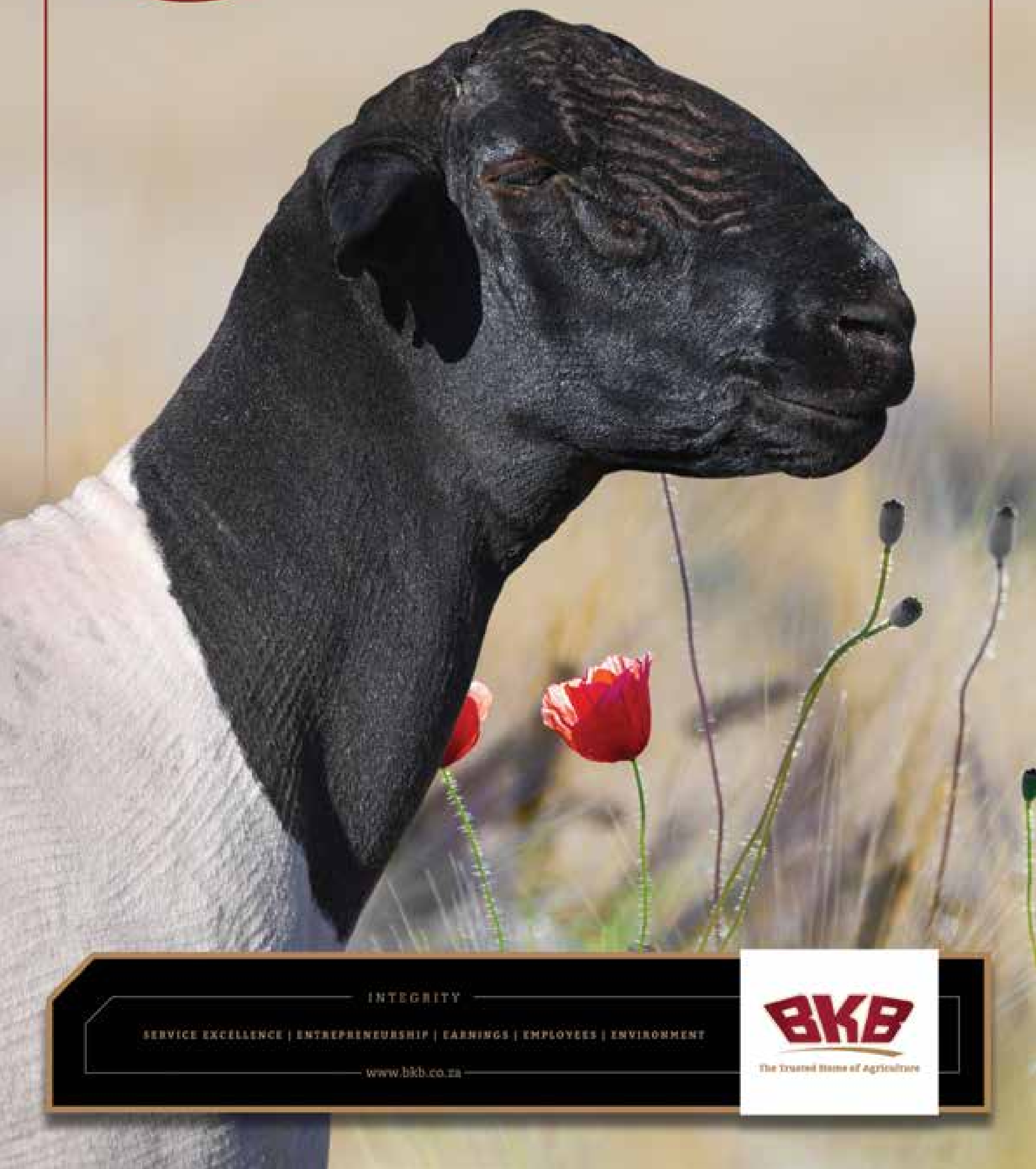

INTEGRITY

SERVICE EXCELLENCE | ENTREPRENEURSHIP | EARNINGS | EMPLOYEES | ENVIRONMENT

www.bkb.co.za

BKB

The Trusted Home of Agriculture

ATKA
STOET / STUD
Williston

Atka se doel is om balans te vind tussen fenotipe en prestasie

Balans tussen rasstandaard en prestasie rekords

BAIE DANKIE AAN AL ONS DORPER ONDERSTEUNERS!

CORRIE 082 338 5906 · IZAK BROW 073 021 9367 · KANTOOR 011 791 0051
Atka@drcavenant.co.za

INHOUDcontent

Voorwoord/Foreword President	2
Raad/Board	4
71ste Jaarverslag vir die periode 1 April 2020 – 31 Maart 2021	5
Presidents Verslag, Algemene jaarvergadering 2021	9
Geskiedenis	11
Breed History	15
Outstanding characteristics of the Dorper	20
Moenie jou skild weggooi nie	24
Biosekuriteit in die veebedryf	25
Kuddegesondheid	28
Vrotpootjie	29
Inentingsprogram vir skape	36
Beheer Lintwurms vir beter lammergroei	38
Fokus op die versorging van lammers	40
Bemark lammers vinniger	41
General managing practices	44
How to prevent and treat flystrike in sheep	46
Ooibestuur tydens dragtigheid	48
Kondisietelling by skape	50
Die belangrikheid van doelgerigte rasverbetering	53
So maak jongboer van Sutherland planne om die droogte met Dorpers te oorleef	56
Dorper involvement over 66 years	60
Winsgewende Dorper boerdery	68
Beoordelaars en Inspekteurs/Judges & Inspectors	74
Boere van die toekoms	76
Nasionale Veilings/National Sales	79
Staanplekke 2022-2023	81
Privaat veilings	82
Klub veilings	84
Dorper kursusse 2022	86
Wêreld skou 2022	88
Dink bietjie hieroor na	109
Nampo 2022	111
Dorper Klubs	112
Botswana Junior Dorper Kursus	128

ADVERTENSIESadvertisements

Albian Stud	80
Ashley Phillips	22-23
Atka	IFC
BKB	99
Bloem Skou	19
Compion	42-43
Cronje Dorpers	95
GWK	14
Hardus Korb	7
Horizon Dorper & Witdorper	35
Jowilize Dorpers	51
Karsten Witdorpers	63
Kasteel	17
King Price	10
Klipkoppies	55
Kobus Lötter	87
Larry Snyders	77
Leroy Phillips	58-59
Loskop Noord Boerderye	67
Lucasdam	39
Lubern Voere	72
Mickey Phillips & Son	30-31
Nel Dorpers	13
Nooitgedacht	OBC
Ramsem	64
Standard Bank	100
Tiegerpoort	91
Tony Cahi	IBC
Top B	63
Tromp Cilliers & seuns	71
West Front	3

Die mening wat in die inhoud van hierdie joernaal uitgespreek word, is nie noodwendig die siens-wyse van die Raad van dié Dorperskaaptelersgenootskap nie. Die Genootskap aanvaar nie verantwoordelikheid vir enige aansprake wat in die advertensies gemaak word nie.

The opinions expressed in this journal are not necessarily the views of the Council of this Sheep Breeders' Society. This Society accepts no responsibility for claims made in advertisements.

KOÖRDINERING VAN PUBLIKASIE
Firefly Publications (Pty) Ltd
Charmainé Alberts
Sel: 082 922 3747 • E-pos: palberts@telkomsa.net
Ontwerp deur: Caria Vermaak

Uitgegee deur • Published by:
Dorperskaaptelersgenootskap van SA Dorper Sheep Breeders' Society of SA
Posbus/PO Box 26 • Middelburg
Oos-Kaap/Eastern Cape 5900 South Africa
Tel: +27 (0)49 842 2241
E-pos/E-mail: dorperinfo@adsactive.com
Webwerf/Website: www.dorpersa.co.za
Editor: Breed Director, Attie Westraad
Saamgestel deur/Compiled by: Michelle Kruger

VOORWOORD

van die **PRESIDENT**

- Rikus van der Merwe

Die wêreld verander teen 'n ongekende spoed.

Sedert 2020 moes ons leer om saam met die Covid virus te leef. 'n Ekonomiese resessie bedreig feitlik elke vasteland en klimaatsverandering is 'n tergende punt op die Wêreld Ekonomiese Forum se agenda.

Ook op eie bodem raak ons toenemend daarvan bewus dat goeie nuus plek maak vir nuus oor plaasmoorde, grondonteiening, beurtkrag en selfs beurtwater. Verder was die afgelope paar jaar se droogte vir baie boere 'n lang en uitmergelende tydperk. Ongekend en 'n bedreiging vir voedselsekerheid in ons land. Dit voel byna asof die wêreld kop onderstebo gedraai is.

Verandering is egter deel van die lewe en vereis aanpasbaarheid om te oorleef. Wie dít ignoreer, loop die risiko om hul plek in die samelewing stil-stil te verloor. Ook Dorperboere sal ernstig moet kopkrap ten einde hulself in 'n veranderende wêreld te herposisioneer.

Ons word daagliks uitgedaag om meer met minder te doen. Ter illustrasie: Gedurende die week van 25 Augustus 2022 kon 'n boer gemiddeld R100/kg vir 'n A2 lam kry, maar ses weke later, gedurende die week van 10 Oktober 2022 het die prys van 'n A2 lam na R80/kg teruggesak. Dit is bykans R360 minder vir 'n 18 kg lam, R36 000 per honderd lammers en R360 000 per 1000 lammers. Ons praat dus hier van baie geld wat nie deur die boer se plaashek gekom het nie. Dit bly helaas 'n ope vraag waarheen die geld dan wel gaan en waaraan die groot daling toegeskryf kan word.

En tog, ten spyte van al hierdie veranderlikes glo ek steeds aan die belangrike en noodsaaklike rol wat ons as boere in die voorste linie van die voedselproduseringsbedryf speel. Hier verwys ek spesifiek na die vleisbedryf.

Na afloop van 'n insiggewende besoek aan Cavalier Foods gedurende 2022, het ek opnuut besef dat boere aan die gunstige kant van die produksieketting staan. Aan die teenoorgestelde kant van die ketting is daar nét soveel, indien nie selfs meer risiko's wat met die vleisbedryf gepaard gaan. Ons moet onthou dat ons eindproduk 'n bederfbare produk is wat 'n beperkte rakleeftyd het. Sodra die vel van die skaap se lyf af is, verloor die karkas stelselmatig gewig en gevolglik ook waarde vir die middelman wat tussen die boer en die verbruiker staan. Intussen het die boer reeds sy geld ontvang en kan hy homself op reproduksie en waardevermeerdering toespits.

Dit bring my by die punt van maksimale optimalisering binne elke boerdery. Om relevant te bly en finansieël winsgewend te boer, moet ons onsself gedurig evalueer en die nodige aanpassings maak om doeltreffend te boer. Dr. Jasper Coetzee, het gesê: "Moenie net skape aanhou nie. Boer met skape! Wees doeltreffend of verlaat die bedryf."

Skaapboerdery het 'n wetenskaplike sake onderneming geword. Ondervinding alleen is nie meer genoeg om winsgewend te boer nie. Die kuns sal voortaan daarin lê tot watter mate individue presisieboerdery gaan toepas om die beste resultate uit hul boerderye te kry. Die wetenskap en tegnologie is beskikbaar om minstens die uitkoms meer voorspelbaar te maak.

Ek wil aan elke teler die versekering gee dat ons met die regte produk boer en dat ons produk bemarkbaar en in groot aanvraag is. Verlede jaar het die Raad onderneem om die Dorperras meer pro-aktief te bemark. Tot op hede het ons reeds goed gevorder met die opstel van 'n bemarksplan en ek glo dat die projek teen die einde van hierdie jaar op volle dreef sal wees. Baie dankie aan elke lid van die Raad vir julle insette en bydraes tot hierdie projek. Dit verg ekstra tyd en toeweiding te midde van jul eie boerdery aktiwiteite.

Aan Attie Westraad wil ek baie dankie sê vir die manier waarop jy vanjaar se Nasionale Skou beplan en georganiseer het. Saam met al jou ander verantwoordelikhede as Rasdirekteur was dit 'n bedrywige jaar gewees. Met beperkte fondse was die uitdaging soveel groter, maar jy het die manier om 'n sent blink te vryf en in 'n rand te verander. Baie dankie Attie. Die Dorpergemeenskap waardeer dit baie.

Rochelle, baie dankie vir jou bystand en bestuur van die alledaagse bedrywighede by die kantoor. Jy is 'n raakvatter.

Ek wil ook vir Michelle Kruger bedank vir die saamstel van hierdie uitgawe van die Dorper Nuus. Dankie vir die interessante artikels en vir 'n baie mooi boek. Jy maak die Dorperbedryf trots.

Ek wil ook vir ons Hemelse Vader dankie sê vir die wonderlike reën wat vanjaar landwyd geval het en uitkoms na 'n lang droogte gebring het. Mag ons nooit vergeet om afhanklik van Hom te bly nie. Moenie toelaat dat die spoed waarteen die wêreld verander jou onderkry nie. Vertrou op die Here. Hy sal ons nooit verlaat of in die steek laat nie. Sy genade is vir ons genoeg.

West Front

Dorper Stud

RIKUS VAN DER MERWE
Britstown | Northern Cape
082 890 0351 | admin@westfront.co.za

Dorper sheep bred for all the right reasons

Voor v.l.n.r.: Mnre Hardus Korb, Ben van der Westhuizen (Vise President), Rikus van der Merwe (President), Attie Westraad (Rasdirekteur), Tony Cahi.
Agter v.l.n.r.: Mnre André Nieuwenhuis, Phil Rawlins
Afwesig: Mnr Izak Nel (insetsel)

Council
2021-2022

PRESIDENT
Rikus van der Merwe
admin@westfront.co.za
082 890 0351
Britstown

VICE-PRESIDENT
Ben van der Westhuyzen
bivdw@iexchange.co.za
083 413 0221
Adelaide

MEMBERS

Izak Nel
izaknel@live.co.za
082 781 5131
Aliwal-North

Hardus Korb
jgkorbboerdery@gmail.com
082 770 1445
Griekwastad

Toni Cahi
tony.erfdeel@gmail.com
082 788 6180
Prieska

André Nieuwenhuis
andredorper1@gmail.com
072 579 1121
Rustenburg

Phil Rawlins
philrawlins456@gmail.com
072 370 3278
Hercules

Office

Mr Attie Westraad
BREED DIRECTOR
+27 49 842 2241
info@dorpersa.co.za

Rochelle Stander
SECRETARY
+27 49 842 2241
admin@dorpersa.co.za

71ste/st Jaarverslag

vir die periode 1 April 2020 - 31 Maart 2021

ANNUAL REPORT

for the period 1 April 2020 - 31 March 2021

Opgestel/Compiled by:

ATTIE WESTRAAD

Middelburg Oos-Kaap/ Eastern Cape

26.10.2020

Dit is my voorreg om verslag te doen oor die afgelope finansiële jaar se bedrywighede van die Dorperskaaptelersgenootskap van Suid-Afrika.

Die Dagbestuur in konsultasie met die res van die Raad moes die jaar se AJV wat 29 Julie 2021 sou plaasvind weer uitstel soos verlede jaar, as gevolg van Covid-19 beperkings op vergaderings en hoë infeksiekoerse. Twee weke voor die geskeduleerde AJV sou plaasvind was die infeksiekoers die hoogste nog (26485 nuwe infeksies per dag) sedert die begin van Covid-19 se uitbraak in Suid Afrika.

Terwyl ek die jaarverslag sit en skryf is die infeksiekoers, maar 210 nuwe gevalle per dag. Ek het 'n vermoede dat die infeksiekoers weer hoër sal wees teen die tyd wat ek die verslag aan u voorhou.

I used the phrase last year "what a year is has been so far!" and it feels that not much has changed to describe 2021 differently. The virus is still very much among us and the drought has not been broken in so many parts of the country .We can only hope and pray that relieve will come very soon on both scores.

Die jaar is die eerste keer dat ek pryse van R100/kg en selfs meer vir lammers gesien het, wat sekerlik 'n effense verligting gebring het aan die gelukkige groep landbouers wat op daardie stadium wel lammers gehad het om te bemark.

Pryse van teeldiere was ook heelwat beter as die vorige finansiële jaar.

Ek hou dan nou graag die veilings en ander statistieke aan u voor:

Auctions

Last year I mentioned that 656 less Dorpers were sold at official Dorper sales compared to the previous year. This year we sold 2916 Dorpers more than the previous financial year.

Approximately 3588 Dorpers were put up for auction under the auspices of the Dorper Sheep Breeders Society of which 3231 were sold. This represents a sale percentage of 90% which is 6 % more than the previous year.

Last year the average price achieved on all the auctions held under the auspices of the Dorper Sheep Breeders' Society was only R6443 which was about R1400 less than the previous year. The main reason for the decline in the prices achieve on auctions was definitely the ongoing drought.

I am happy to report that the average prices for Dorpers increased to R9380 during the last financial year, which represents a 46% increase in comparison to the previous year.

FINANSIES/ FINANCES

Daar is 'n afskrif van die finansiële beskikbaar vir almal saam met die Agenda. In kort het die genootskap die jaar 'n wins van R325,807 gemaak teenoor die verlies van R47 058 verlede jaar. Ons het die jaar vir 'n R20,000 verlies begroot, maar as gevolg van die baie goeie veilings was die kommissie op veilings ongeveer R200,000 meer as die vorige boekjaar en het ons beleggings met ongeveer R140,000 gegroei, omdat die aandelemark weer herstel het.

Die uitgawes van die genootskap het slegs met R13060 gestyg oftewel 1,2% styging.

Ek is seker dat die Raad baie goeie planne sal hê om die wins tot voordeel van die ras aan te wend.

Ek weet ook dat die Raad hard besig is om 'n bemarkingstrategie in plek te sit om die Dorperras weer met mening te bemark en sodoende sy regmatige plek in te neem in die bedryf.

LEDETAL: MEMBERSHIP:

Die ledetal staan tans op 363 in vergelyking met verlede jaar se 375 (dubbelstoete en buitelandse lede ingesluit). Dit is 12 lede minder as die vorige jaar.

INSPEKSIE DIENSTE/ INSPECTION SERVICES

Altesaam 23 inspekteurs was die jaar betrokke by onder andere 5 kursusse, 74 plaasinspeksies, 30 veilingsinspeksies, 2 skoue en 5 uitvoer inspeksies.

Baie dankie aan al die inspekteurs sowel as beoordelaars vir jul harde werk en die opofferings wat julle maak om hierdie belangrike werk te doen.

VEILINGS/SALES

Die President het in sy jaarverslag die omsette van die Nasionale veilings aan u voorhou

Die totale omset van alle veilings die jaar was R30 3250 50 teen oor verlede jaar se R17,892,050.

Die verteenwoordig 'n styging in omset van nagenoeg 12.45 miljoen Rand oftewel 'n 70% groei. Dit terwyl ons verlede finansiële jaar 'n daling van 9.05 miljoen Rand gehad het.

Daar was altesaam 30 Privaatveilings (4 meer as verlede jaar), 10 Klub veilings (2 meer as verlede jaar) en 3 Nasionale veilings die afgelope boekjaar.

Die klubs het die finansiële jaar altesaam R81 943 uit kommissies van privaatveilings in hul gebied verdien.

Ons dank aan die afslaers, KLK, BKB, GWK, Vleissentraal, Hobson & Co, CDP en NetAuctions wat die veilings hanteer het en bygedra het tot die sukses daarvan.

Dan moet ek die jaar ook al die aanlyn platforms (CdP, BKB, Veewinkel en SwiftVee) bedank vir die bydrae wat hulle gemaak het tot die algemene sukses van ons veilings.

Ek dink aanlynveilings het gekom om te bly. As daar iets is waaroor ek verkopers wil oor waarsku is dit om nooit op dieselfde dag as iemand anders 'n veiling te hou nie, maak nie saak hoe vêr daardie veiling van jou af is nie, want aanlynkopers kan nie maklik by 2 veilings gelyktydig inteken nie, dus halveer jy potensieel die hoeveelheid aanlyn kopers.

PUBLIKASIES:

Die Dorpernuus 2021 is gedruk en word volgende week gepos aan alle lede. Ons het joernale saamgebring vir diegene wat sommer hul Dorpernuus hier wil vat, sodat dit nie volgende week aan u gepos hoef te word nie.

Baie dankie aan al diegene wat die jaar 'n bydrae gemaak het tot die Dorpernuus asook die getroue ondersteuning van al ons adverteerders.

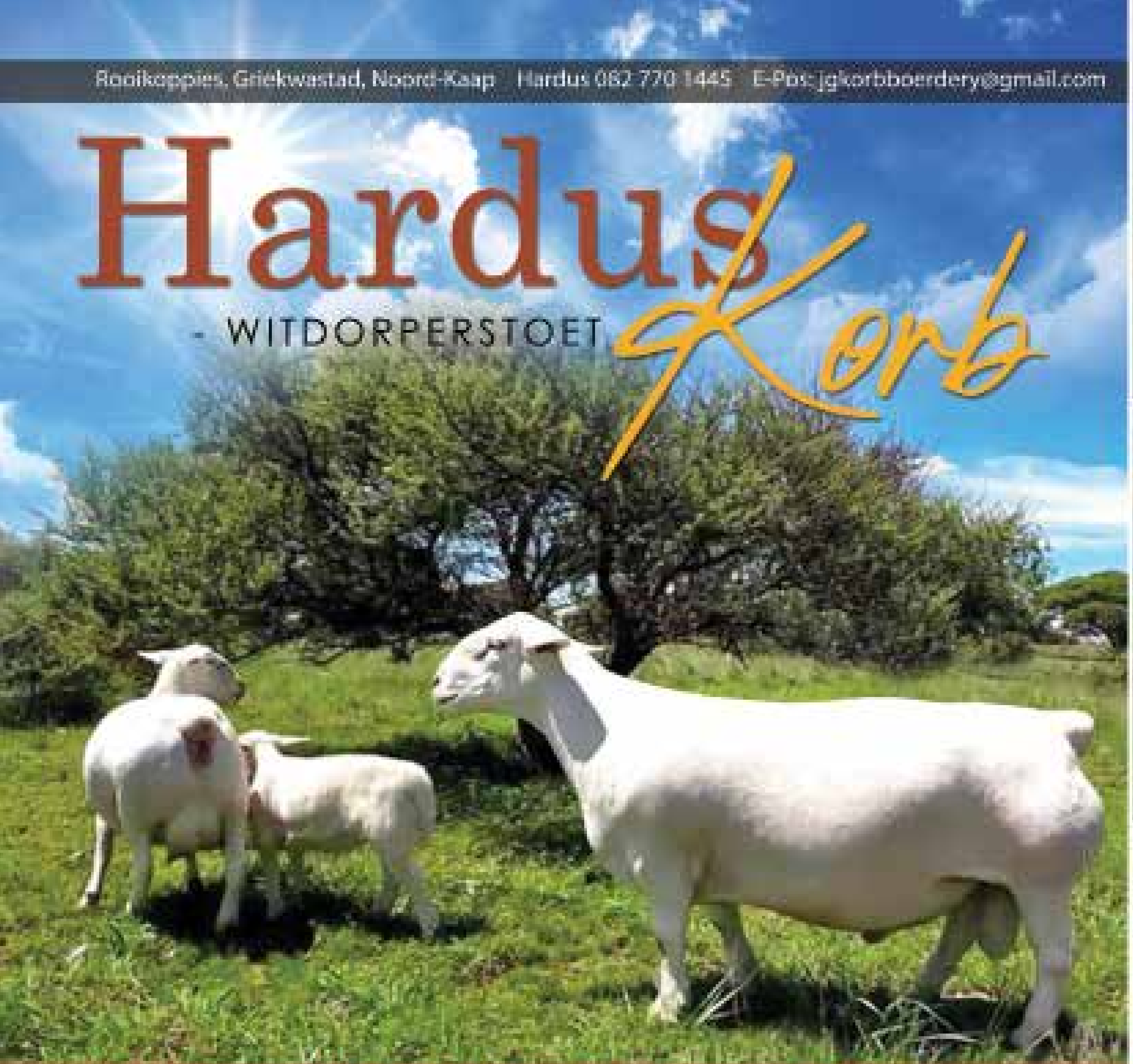

5de Produksieveiling: 26 Januarie 2023

KALAHARI LODGE, KIMBERLEY

Reserwe Junior SA Kampioen Ram 2022

Bogewig Klaswenner SA Wêreld Skou 2022

Reserwe Senior & Reserwe Groot Kampioen Ram 2022

PROMOSIEWERK:/ PROMOTIONS

- Because of Covid 19 pandemic there was no Pannar tournament this year and it must be the first time in more than a decade that the Society was not involved as a sponsor of the Grootfontein Agricultural College Pannar Rugby team.
- We are also still involved at School level where we present Dorper Courses and in the Western Cape schools even partake in the Dorper shows. Thank you for the people who so generously give their time and resources to the schools and the youth in general.
- The 37th SAMIC National Carcass Competition was again won by Dorper carcasses as it was the case for the previous 26 years. The fact that we have no equal when it comes to carcass quality and conformity should give us the upper hand when it comes to marketing our breed to the end user.
- Dorper clubs once again promoted the Dorper breed at famer days etc. Thank you to the clubs and our members for the work you do at this level.

Daar is mense wat glo dat die teikengroep die eindverbruiker oftewel die huisvrou moet wees waar die Dorperras bemark moet word. My vraag is waarom oorheers ons nie net die vleismark op alle vlakke nie en die enigste manier om dit reg te kry is as meer en meer kommersiële boere met Dorpers boer.

'n Groter vraag is, wat sal kommersiële boere oortuig om met 'n Dorper te boer? Is dit sy karkas kwaliteit, of dalk sy uitstekende aanpassingsvermoë, dalk is dit sy goeie moedereienskappe?

Ek hoor bogenoemde eienskappe gereeld in geselskappe, maar dit voel vir my dat produsente met 'n produk wil boer, nommer een, omdat hy baie geld daarmee maak en daarna kom al die ander "fancy points".

Ek los die volgende vraag by julle? Teel ons skape wat geld vir die kommersiële boer maak, of teel ons skape wat baie meer geld as enige ander ras vir die kommersiële boer maak?

NAMPO:

Nampo is vir die tweede agtereenvolgende jaar afgelas as gevolg van Covid 19.

Dit klink egter of daar 'n kans is, dat Nampo 2022 wel gaan plaasvind.

KURSUSSE:

Die jaar is daar slegs 3 Junior en 2 Senior Dorper kursusse in Suid Afrika aangebied teenoor verlede jaar se 15 kursusse.

Die rede dat daar so min kursusse aangebied was is eerstens Covid-19 en dan natuurlik die droogte.

2020/2021 Boekjaar:

2 Senior Kursusse met	**7 ingeskryf**	**7 slaag**
3 Junior Kursusse met	**54 ingeskryf**	**45 slaag**

Beoordelaarseksamens:

Ons het die finansiële jaar nie 'n Beoordelaarseksamen aangebied. Die genootskap kyk egter na ander venues om Beoordelaarseksamens aan te bied, aangesien die voorsiening van Dorpers vir 'n beoordelaarseksamen in sekere gebiede 'n groot probleem is as gevolg van die droogte.

ADMINISTRASIE/ADMINISTRATION

Aan die einde van elke jaar kyk mens terug en dink wat kon jy anders gedoen het en hoe sal jy dit volgende jaar beter doen. Dit is inderdaad so dat ons altyd kan verbeter wat die genootskap se kantoor betref. Ek is egter tevrede dat ons die meeste van die tyd mense wat navrae gehad het kon help en na die belange van die genootskap sowel as die ras omgesien het. Die genootskap word nie deur myself of enige persoon by die kantoor bestuur nie, maar in samewerking en met die nodige hulp van die Raad.

Baie dankie aan die President, Vise-President en elke Raadslid wat gehelp het om die genootskap se boot deur die jaar wat verby is te stuur.

Dankie aan die Bestuur van alle Dorperklubs, elke inspekteur, beoordelaars, lede van die genootskap en klublede vir jul bydrae tot die Dorperbedryf.

Ek is opgewonde oor die moontlikhede wat daar vir elkeen van ons gaan kom met die bemarking van die Dorperras in die jare wat kom. Onthou egter dat dit nie die plig van 'n paar individue is om die ras te bemark nie, maar elkeen van ons se plig is om daartoe by te dra.

Laastens dank ek my hemelse Vader, want alles wat ons is en alles wat ons het, is slegs as gevolg van Sy groot genade. Sonder hom is ons niks.

Ek dank u.

2021 Presidentsverslag

– Rikus van der Merwe

Na afloop van die wydverspreide reën wat die afgelope twee weke in ons droogte geteisterde gebiede geval het, is dit vir my 'n voorreg om die Presidentsverslag aan julle te lewer. Met groot dankbaarheid teenoor die Here glo ek dat ons almal weer daarvoor kans sien om 'n nuwe seisoen van boerdery binne te gaan.

Sowat 'n maand gelede moes ek myself nog baie moed inpraat om nie heeltemal moedeloos te raak nie. Maar met die reën wat oor die Noord- en Oos Kaap uitgesak het, voel dit vir my soos met die geboorte van 'n kind. Die hoop en vooruitsig van 'n nuwe lewe is onbeskryflik groot.

Saam met hierdie nuwe lewe kom daar ook wonderlike nuwe geleenthede. Die land se veestapel is tans seker op sy laagste vlakke ooit. Net hier in die Noord-Kaap alleen is daar distrikte waar die boere slegs 15% van hul kuddes oor het. Dus moet kuddes weer opgebou word.

Vandag wil ek elke boer en teler hier teenwoordig bedank vir julle belangstelling in en deelname aan die Dorper bedryf. Ek wil julle ook gelukwens met die feit dat julle die Dorper en/of Wit Dorper as ras van voorkeur gekies het.

Die Dorper is ongetwyfeld die vinnigste groeiende skaap ras in die wêreld en die feit dat julle hier teenwoordig is, beteken dat julle deel is van die sukses van die ras.

"Jy dra reeds die geel trui".

Vir elke deur wat in jou lewe toegaan is daar een wat oopgaan. Moenie te lank na die toe deur staar en die een wat oopgaan, nie raaksien nie.

Ons moet egter nie illusies daaroor hê dat die Dorper wel kompetisie het nie en ons moenie toelaat dat ons in die hande van dié kompetisie speel nie…

Geleenthede wat ons byvoorbeeld nie moet miskyk nie, is die feit dat kommersiële boere tot soveel as R12 per kg as premie vir 'n "Free Range" lam in die mark kan kry. Dit beteken 'n verskil van R196 vir 'n 16 kg lam tot R264 vir 'n 22kg lam. Dit klink vir my na besigheid en is nie te versmaai nie.

Minstens 75% van Dorper lammers slag binne "specs"

tot 95% van beter kuddes. Hierdie mooi is rooi. Dit is feite en ons moet dit bemark. Soos wat ons hier sit het elkeen van ons ‘n plig en ‘n verantwoordelikheid om ons ras te bemark. Ons moet trots wees op dit waarmee ons boer en ons moet toesien dat wanneer die land se skaap kuddes weer opgebou word, dit met Dorpers herbou sal word.

Vanaf die 2020 boekjaar tot die 2021 boekjaar was daar reeds ‘n reuse toename in omset op ons Nasionale Veiling. Vanaf ‘n omset van R3,463 miljoen tot ‘n omset van R6,292 miljoen. Dit is ‘n styging van 81,71 % in omset met ‘n 1,69% styging in verkooppersentasie vanaf 86,65% na 88,34%.

Dit is ‘n indrukwekkend opwaartse kurwe waarvoor ons baie dankbaar is. Dit dui daarop dat daar vertroue in die Dorper ras is. Die uitdaging is naamlik om die toets van die tyd te deurstaan.

In hierdie groeiende fase moet ons as telers daarna streef om met integriteit diere aan die mark beskikbaar te stel. Sodoende sal ons verseker dat ons iets blywend aan ons nageslag laat, naamlik ‘n beter Dorper...

Ek wil graag ook van die geleentheid gebruik maak om almal aan die stuur van die Genootskap te bedank.

Die Raad en die kantoor het onder uitdagende omstandighede baie goeie werk gelewer. In die besonder wil ek vir Attie en Rochelle bedank wat altyd die fort moes hou. Soos hulle in Engels sê...”a job well done”. Op ‘n stadium het die hele kantoor se personeel Covid onder lede gehad en ten spyte daarvan was daar vir slegs ‘n baie kort rukkie geen dienste nie. 95% van die lede sou nie eers agtergekom het dat die kantoor toe was nie. Dinge het maar net aangegaan. Baie dankie dat julle die ekstra myl vir ons as lede stap. Dit word opreg waardeer.

Ek moet afsluit.

Die afgelope twee weke se reën het vir my nuwe hoop gebring.

Ons het ‘n kans gekry om nuut te begin.

Ons staan aan die vooraand van ‘n blink toekoms.

Die Hemelse Vader het ons as bestuurders oor Sy skepping aangestel. Kom ons gebruik hierdie geleentheid om waardige rentmeesters van Sy skepping te wees en met goeie oordeel en insig die Dorper ras te laat gedy.

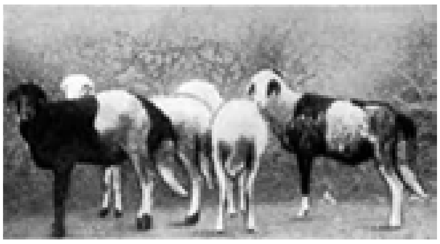

GESKIEDENIS

Hoogtepunte in die Geskiedenis van die Dorper

1868	Eerste Swartkop Persie (Somali) skape beland in die Kaapkolonie.
1917	Eerste proeflotte kruisingslamkarkasse uitgevoer. Proefkruisings met Swartkop Persie te Potchefstroom Landbouskool gemaak.
1922/23	Dorset-Horn stoetkudde te Elsenburg gevestig.
1923	Kruisingsproewe begin te Grootfontein Landbouskool.
1929	Eerste uitvoer van proefslaglamkarkasse van onder andere Dorset Hornkruisings vanaf die Stellenbosch-Elsenburgse Landboukollege.
1932	Georganiseerde kruisteelproewe vir vetlamproduksie by landbouskole latere landboukolleges en proefplase.
1934	Eerste koöperatiewe proewe by boere in die karoo.
1934	(i) Groter georganiseerde kruisteelt en karkasuitvoere
	(ii) Verslag oor onder andere Dorset-Persie kruisings te Potchefstroom Landbouskool
1936	Uitgebreide koöperatiewe proewe by boere begin met verskeie rasse ingevoerde ramme.
1937	(i) Eerste Dorset-Persielammers by kooperateurs R.Y. Edmeades en Hoërskool Kakamas gebore.
	(ii) G. Cole-Rous skaf Dorset-Hornramme aan.
1938	(i) Gebruik van halfslagramme vir slaglamproduksie gesuggereer te Kakamas Hoërskool.
	(ii) Eerste Dorset-Persieslaglam van Hoërskool Kakamas op Upingtonskou vertoon.
1941	Halfslagram- en ooiskema begin.
1942	(i) Eerste Dorset-Persie koöperateur R.Y. Edmeades slaan oor na rasontwikkeling, gevolg deur ander koöperateurs.
	(ii) Ronderib Afrikaner betrek by kruisingsproewe.
1945	Eerste Dorset-Persie klas vir 1946 Hopetownskou georganiseer der W.B. Ludik.
1946	(i) Eerste keurkaart en keuring van stoet Dorset-Persies.
	(ii) Vestiging van eerste kernstoetkudde Dorset-Persies by Edmeades.
1947	Afsluiting van die Dorset-Persie proeffase.
1950	Dorperskaaptelersvereniging gestig met G.C. Rous as Voorsitter.
1951	(i) Keurkaart en inspeksies kry beslag.
	(ii) Eerste inspekteurs: W.D. Meyer plus een lid van Bestuur.
	(iii) Vertoning van Dorpers op Landbouskoue.

1952 Tweede groep inspekteurs: C.T. van Rensburg (Transvaal, L. Mostert (Kaapprovinsie), R.Y. Edmeades (Middellande), H.C. de Smidt (Hopetown) en van der Walt (Bloemfontein).

1953 Eerste keuring van Dorpers by R.L. Stander.

1954 Eerste inligtingstuk oor Dorpers: W.S. Hugo

1955 (i) Eerste Nasionale Dorperkampioenskapskou te Hopetown.

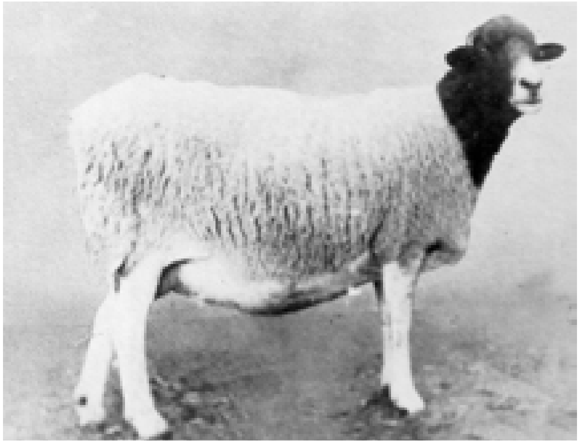

1ste S.A. Groot kampioen Dorper ooi: De Smidt Broers

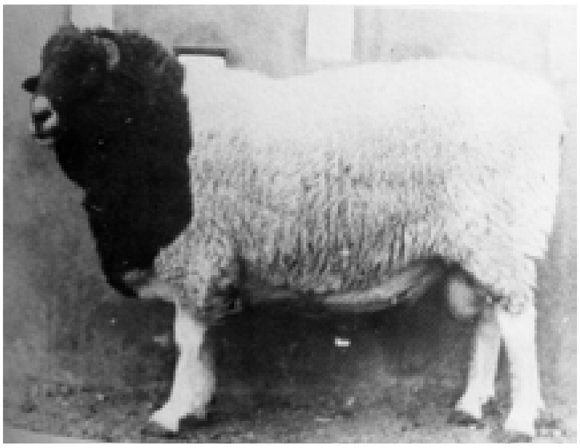

1ste SA Groot Kampioen Dorper Ram: Stander Broers

(ii) Eerste Dorperveiling

(iii) Eerste Dorperklub te Hopetown gestig (nie amptelik).

(iv) Eerste Dorper kort kursus te Grootfontein Landboukollege.

1956 (i) Dorperskape na Rhodesië (Zimbabwe) uitgevoer.

(ii) Eerste nuusbrief verskyn.

1959/60 Stigting van Wit Dorpertelersvereniging

Eerste Dorperbrosjure: S.W. Bosman & R.L. Stander.

Eerste Veld-Dorperklub: Griekwastadboere en Voorligtingsbeampte J.G.L. Meyer (Amptelike status 1964)

1962 Aanstelling van eerste voltydse sekretaris.

1963 Eerste amptelike Dorperklub: Hopetown-Dorperklub

1964 Aansluiting van Wit Dorpertelersvereniging by die Dorperskaaptelersvereniging.

1966 (i) Eerste Wit Dorper Nasionale Kampioenskap te Kenhardt.

(ii) Eerste Dorpernuuspublikasie.

1967 Rhodesië (Zimbabwe) stig af en vorm eie telersvereniging.

NEL DORPERS
STRYDPOORT
Izak Nel +27 (0) 82 559 7765 · GB Nel +27 (0) 82 789 7715
Aliwal-Noord, Suid-Afrika
www.neldorpers.com
Besoekers welkom!

1977 Affiliasie by S.A.Stamboekvereniging.

1979 Regspersoonlikheid word aan die Genootskap verleen.

1987 Volwaardige Dorperskaapras kragtens Veeverbeteringswet verklaar.

1990 Veertigjarige bestaansviering, Grootfontein Landboukollege, Middelburg Oos-Kaap.

1990 Kleinvee ekspo, Bloemfontein, waar Dorpers 8 uit 10 plekke in die karkaskompetisie verower.

1991 Dorperseël versprei. (Op 21 Februarie 1991 is 'n dorperseël deur die Poskantoor uitgereik. Eerste Dag koeverte is spesiaal vir die geleentheid gedruk en is gestempel met 'n spesiale Dorper stempel te Middeburg K.P.)

Ons almal ken een. Daardie mens wat nooit ophou werk om kos te produseer nie. Wat na sy diere, lande, werkers en gesin omsien met sorg en positiwiteit. Aan elke Ou MacDonald in Suid-Afrika: Ons waardeer jou.

gwk.co.za

GWK
innoveer landbou

Breed History

Origin Of The Breed

After the First World War, increased interest developed in South Africa in crossing indigenous sheep, like the Persian and Merino with British mutton breed rams. The precise reasons for this phenomenon is not clear. As a result of circumstances such as the depression, surplus mutton and the slump in wool prices in the early 30's, the exporting of mutton and lamb received more attention. To the English market the fat-tail type sheep were both strange and new and according to their system of grading not desirable.

A need originates for a fairly good mutton sheep which could produce fast growing lambs on veld conditions with a good quality carcass. In the Western Cape, a prerequisite was that the ewes must be rutting in November-December in order to lamb from April. In the Karoo areas, the aim was to replace the fat-tail types with a breed with a more acceptable carcass. The initial need was to produce a sheep breed suitable to the demanding low rainfall areas of the Northern Province. A relatively easy care sheep with an acceptable meat carcass had to be found for these difficult circumstances.

The Dorper sheep was developed in the 1930's by the Department of Agriculture of South Africa when they did a crossing with a Dorset Horn Ram and Blackhead Persian ewes.

The most important characteristics required for the breed were probably the following:

- Satisfactory lambing ability in the autumn.
- Reasonably acceptable meat carcass.
- A good slaughter lamb on veld conditions at 4-5 months.
- Resistance against cold wind and rain, extremely high summer temperatures and radiation.
- A versatile sheep and good utilizer of tough grass and shrub veld.
- Satisfactory reproductive fitness.
- Easy care without lamb shearing problems.
- Fair amount of colour and pigmentation.

With this goal in mind, co-operative experiments were done by farmers on a small scale in the Karoo. Due to the outstanding performance of the Blackhead Persian, especially under harsh environmental conditions. This breed was selected as the motherbreed.

The Dorset Horn was selected for it demonstrated a longer breeding season in comparison to other British sheep breeds.

History

The officials at Grootfontein (main research center for the Karoo areas) wanted to determine the merit of the different cross-breeding. The following was suggested: The testing of pure bred rams of different British mutton breeds on indigenous fat-tail breeds.

- To determine the proportion British mutton breed to introduce without losing the hardiness of the indigenous breeds.
- To use half-cross Dorset Horn x Persian rams (50:50) on the indigenous fat-tail breeds in order to upgrade them to the half-cross Dorset Horn x Blackhead Persian. This phase only started in 1941 as high prices, mortality and mating ability of purebred British mutton breeds lead to their failure.
- To establish an improved South African mutton breed. There were already experiments taking place at Grootfontein with the Dorset x Persian proving more and more to comply with the need for ewes to lamb in Autumn or to conceive in November-December.

Round-ribber Afrikaner added

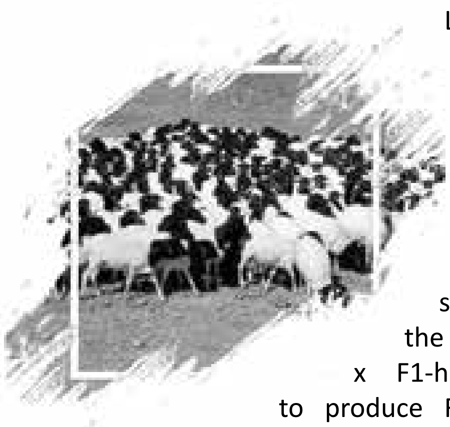

Later ¼ and 3/8 cross were added and the Round-ribbed Afrikaner was also involved. Eventually in 1942, after some co-operators joined the so-called half-cross rani scheme and switched to the mating of F1-half-cross x F1-half-cross Dorset-Persian to produce F2-half-cross individuals. The following co-operators, namely R.Y. Edmeades, W.B. Ludick, W.A. Stahl, D.J de Smidt (and his son H.C. de Smidt) worked successfully with Dorset Horn crosses on their farms and contributed a lot to the establishment of the Dorper breed as such.

Lifetime devotion

As the Dorper was developed on their farms under the guidance of D.J Engela, these people devoted a lifetime's work to the project and not always under easy circumstances. Through trial and tribulations Engela decided in 1942 that Edmeades should strive to a half-cross Dorset x Persian. At that stage Edmeades did not have mature half-cross rams available but he had quite a few ¾ bred on which he was previously concentrating.

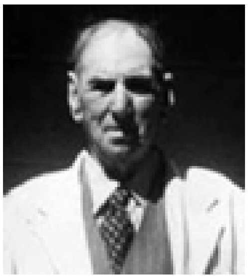

Engela selected two half-cross (Dorset x Persian) rams from the flock of Stahl to be used by Edmeades. They were received in September 1942 but not put to work immediately although from then on he was concentrating on a half-cross Dorset x Persian. He mated his ¾ cross DP rams the following mating season with Persian and 3/8 cross DP ewes. The ¾ cross and 7/8 cross DP ewes and also some Persian ewes were mated to a Dorset Horn ram.

Breed transformation

Engela then reported that Edmeades was in the process of transforming his whole Blackhead Persian flock into a half-cross Dorset x Persian flock – in other words the future Dorper. With these matings the first purposeful "Dorper" lambs were produced although at that stage they were only referred to as Dorset x Persian or half-cross Dorset x Persian. Edmeades and Engela continued with the mating, weighing and comparing of the different crops of lambs with interesting and rewarding results.

The "Dorper" is born

In 1947 Edmeades at last decided to attach the name "DORPER" to his new stud. On 21st May 1946, 1000 half-cross Dorset x Persian ewes were inspected on his farm and 82 x F2 and F3 ewes were selected as well as 2 x F2 rams and 1 x F3 ram as foundation stock for the Rye Dorper Stud. Another 200 ewes and six rams were selected as "selected flock". Unfortunately, no records were kept of the stud ewes and lambs but Edmeades was so pleased with the results that he decided to sell all his pure bred Dorset Horn rams. From here on, again under the guidance of Engela

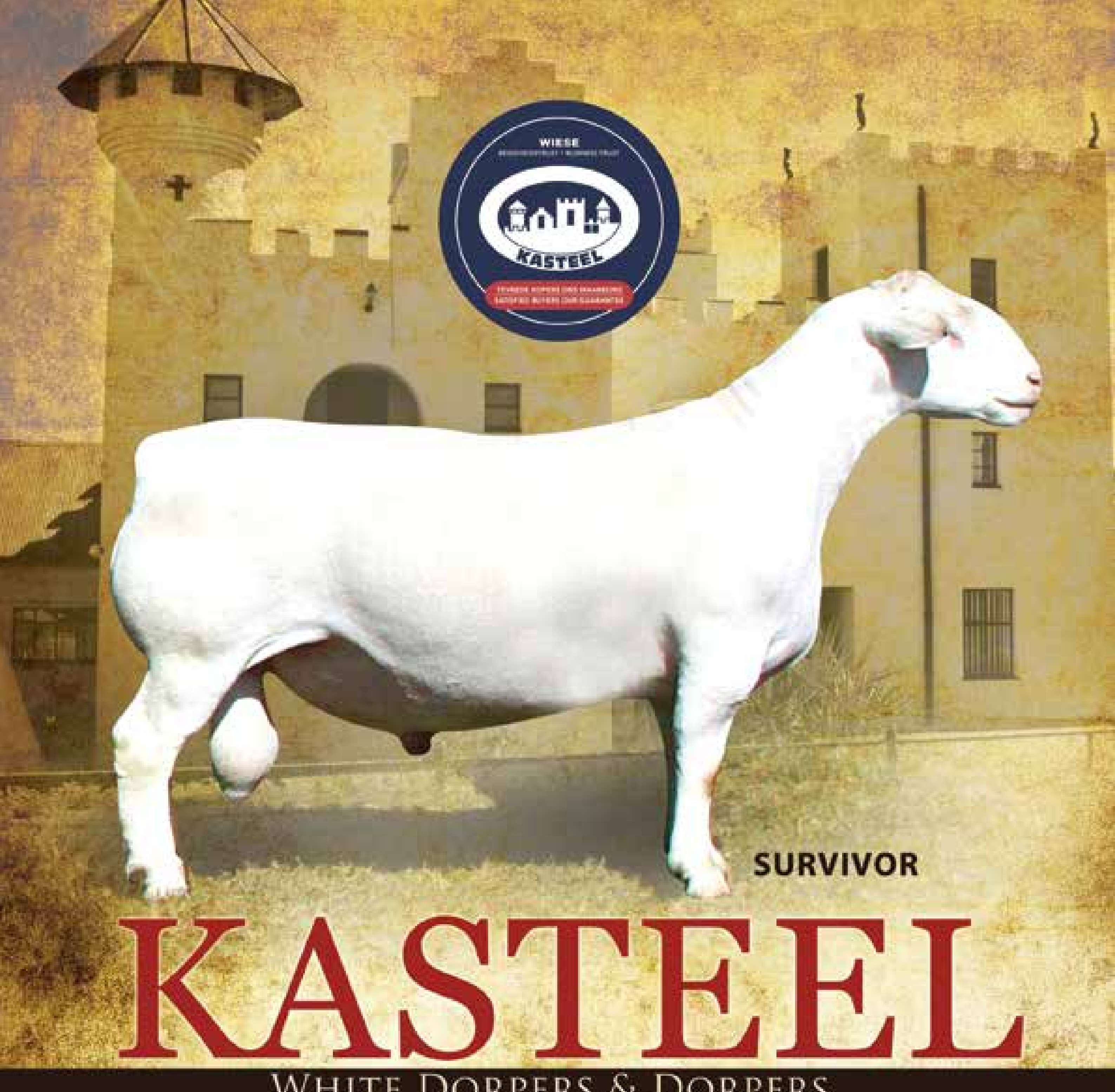

WHITE DORPERS & DORPERS

Pieter Wiese: 082 868 4828 | pieterwiese@wiesebt.co.za
Dries Wiese: 082 809 2949 | drieswiese@mweb.co.za

ANNUAL PRODUCTION SALE EVERY LAST THURSDAY OF SEPTEMBER

PO. BOX 58 | LOXTON | 6985

For functional, adaptable breeding stock

and in co-operation with Edmeades a proper record system was developed, a pointing system and breed standards came from more research by keen farmers and officials like S.W Bosman who followed Engela.

White Dorper

The person who played the most important role in the development of the White Dorper was G. Colerous who farmed near Grootfontein Agricultural College. He did not act as a co-operator but kept close contact with Grootfontein officials. His Merinos had a low lambing percentage under his veld circumstances and he became interested in mutton sheep. He bought Persians and also two Dorset Horn rams of outstanding quality which were imported from Australia during 1937.

The first crosses between Persian and Dorset Horn were mostly spotted but there were also white lambs. He mated 12 (white) half-cross Dorset x Persian rams with his Merino ewes and produced quarter-cross Dorset lambs (1/4 DH : ¼ BP : ½ Merino). Thus, he became a Dorset x Persian (Dorper) breeder but he concentrated on the white variation. In later experiments, Dorset Horn x Van Rooy cross-breeding was also done and the Dorper was also built up partially by this cross-breeding.

In the early stages, there was quite an argument about the name. Rous wanted to call his breed the Dorsian, while Engela favoured the name Dorper. Eventually, in 1964 the two Societies amalgamated and by explanation of F.N. Bonsma that these sheep actually carried exactly the same genes, the name Dorper was accepted and acknowledged as such by Stud Book. Exactly the same breed standards are applied to both Blackhead Dorper and White Dorper except regarding colour and pigmentation.

Breed improvement

Research on the Dorper continued and on 19 July 1950, The Dorper Breeders Society was formed by 28 farmers and 11 officials. A score card was developed with the following traits in order of importance:

- Conformation
- Size
- Fat distribution
- Colour pattern
- Hair/wool type
- General appearance or type

Over 4 million Dorpers today

The early Dorpers were white with black spots/ patches all over the body. During 1957, this aspect received a lot of attention and discussion. The outflow of this was the even colour distribution of today's Dorpers.

The number of breeders increased steadily over the years to a peak of 910 members during 1984/1985.

Currently, there are 600 breeders represented by 10 clubs in the various parts of South Africa and Namibia. According to Marais and Schoeman (1990), the Dorpers grew from 2.6 million in 1963/64 to 6.6 million in 1990. The estimated number of Dorpers in South Africa is currently over 4 million.

The first National Dorper show was held at Hopetown during 1955. Since then it grew to one of the biggest small stock shows in the world. From 1988 until 1998 more than 1000 animals competed for the different prizes. Regional and club shows are held on an annual basis all over South Africa. Since 2002 a

World Championship Show takes place every second year in South Africa.

Conclusion

From this humble beginning, the breed proved itself as a hardy mutton sheep with a top quality carcass at a relative early age. This progress can only be contributed to the many people who truly loved and believed in the success of the breed. The breed is now in the hands of the current generation and they can further develop the breed by applying what they have learned from the past, but also the overcome the challenges of the future.

Acknowledgement: Article compiled mainly from the book written by JA Nel (History of the Dorper) 1993. Dorper Breeders Society of South Africa.

The Dorper breed is now numerically the second largest sheep breed in South Africa.

Although the Dorper breed was declared indigenous to South Africa, it has found its way all over the world in countries such as Australia, New Zealand, The United Kingdom, Middle East, China, Canada, Germany, Switzerland, Brazil, Argentina, South America, Mexico, United States, various African countries, Israel and Namibia, where farmers now farm with this magnificent breed because of its outstanding qualities.

Outstanding Characteristics of the DORPER

These important characteristics are essential for proper selection. We don't have to wonder how to achieve these as they are bred into the breed over the past 70 years. It is therefore our obligation to future generations, not to breed these characteristics out or select them out.

The appearance of the Dorper appeals to many people, and it is easy to care about something that pleases the eye.

GOOD BREEDING PRACTICE

Dorpers can lamb three times in two years. To achieve this, remember the following:

- The ewe background is important. Fertility of an ewe is influenced by the conditions in the first 12 weeks of her life cycle. (Prof. van Niekerk – University of Pretoria).
- Feeding and condition of ewes.
- Management, size of camps, percentage rams to ewes.
- Fertility, condition and libido of rams.
- The mating season should be controlled. Do not mate ewes during the lowest conception time.
- The Dorper has a long breeding season but also has a short, low-conception period, which varies from area to area.

ADAPTABILITY

This is measured by the well being of the animal and the ability to produce and reproduce under any condition, and is determined by the following:

- Mortality rate
- Reproduction tempo
- Growth rate

The ewe should keep reasonable condition while raising her lamb to be ready for the next mating cycle. However, be fair to your animals, especially ewes raising multiple lambs, under drought and poor grazing conditions – let nature help you to select for this important aspect.

HARDINESS

The Dorper was originally bred to produce under arid conditions. Now also farmed in ultra cold, snow and wet conditions.

Under these conditions the animal must be able to survive and resist health hazards and diseases. You can select for hardiness through observation and record keeping.

VELD UTILIZATION

The Dorper is outstanding in this aspect and being non-selective in its grazing habits, means that it will fully utilize virtually any type of grazing or roughage. This trait also makes the breed excellent when participating in any controlled grazing improvement program. It is an absolute fallacy that the Dorper "tramples" the pastures (veld). It is strictly the farmers' responsibility to control his stocking rate.

According to the research done by Prof. Tertius Brand of the Elsenburg Agric Research Centre, who received all research on diet selection etc. of Dorpers, there is a lack of information on the breed under more intensive conditions, but it seems clear that Dorpers are less selective feeders than other breeds. They are bigger than most wool sheep, but they consume less herbage per metabolic size and can actually be used to improve veld conditions. Obviously, the farmers' stocking rate must be correct.

- Dorpers utilize shrubs and bushes to a greater extent, but take in less grass than Merino-types.
- They walk less to select food or find a suitable spot to graze. The result is a shorter grazing time, fewer separate grazing periods, less trampling.

Animals can be compared by means of the so called relative trampling index, which uses body weight, sleeping length, spoor size and distance walked to determine the potential ability to disturb the soil surface. In various tests done around the country it was proven that Dorpers take in lower quality materials, thus improving veld conditions. However, more research is needed under extensive conditions as well as on other behaviour aspects of this unique breed.

GOOD MOTHERING QUALITIES

The Dorper ewe will nourish her lambs under difficult conditions. When the ewes are left alone they will lamb easily, and will retain and look after their lambs. Give them enough space with good grazing, clean water, etc.

Furthermore, they will give you a good return on your investment. The Dorper does not easily lose their lambs, even if they are handled soon after lambing. The mortality rate in the Dorper is low.

EASY CARE

Dorpers are easy care animals. With the correct covering on the animal, you are ensured of good demand for breeding material as no shearing is required.

Dorpers and White Dorpers generate additional income from the sale of skins.

Mickey Phillips & Son
DORPERS

Ashley Phillips: 082 566 4762 · **Mickey Phillips:** 082 498 2884
Heathfield Farm Tarkastad · **[E]:** bashphillips@gmail.com

Like Mickey Phillips & Son Dorpers

mickeyphillips-and-son-dorpers.com

Gunston
World Junior Champion 2022

Missy
World 2 Tooth Champion 2022

Prince

Genesis

DORPER SKINS

- Dorper skins are regarded among the best in the world. It has no wrinkles and a smooth grain. It is used in the manufacture of high quality leather clothes and gloves.
- These skins are a sought-after export product, and few Dorper skins are used locally in the leather industry. Pickled Dorper skins are mostly sold for export at good prices.
- The grain of the skin takes up half of the total thickness of the skin. Glands are not well developed in the grain, as the grain consists of a network of strong collagen fibres. This network of collagen fibres makes the leather exceptionally strong. Collagen is the material that forms the leather.
- A sheep skin with a lot of hair closely resembles a goatskin. The fibers of a Dorperskin are delicate, but the skin structure is tighter and denser than that of goatskins or wool skins. The weave angle of Dorper skin fibres is flat – a feature that strengthens the leather further.

Moenie jou SKILD weggooi nie

In die ou dae is soldate met 'n swaard en 'n skild toegerus. Hierdie skild moes hulle bewaar het van aanvalle van die vyand se swaard. Onder geen omstandighede moes hulle die skild verloor het nie. Daar is niks gedink van manne wat hulle skild neergegooi en weggehol het nie. Volgens oorlewering, is die skild deur die moeder aan die seun gegee en gewoonlik het sy dan gesê: "Bring die skild terug of word deur ander bo-op jou skild gedra." Hiermee bedoel hulle dat dit beter is om selfs dood op die skild teruggedra te word as om sonder die skild daar aan te kom. Net so moet ons ons vertroue in God ook nie neergooi en weghol nie, want dan is ons sonder beskerming. Dan is ons nie bestand teen die aanvalle van die vyand nie en is ons 'n maklike teiken. Eintlik is dit 'n opdrag vir elkeen: 35 Julle geloofsvertroue moet julle dus nie prysgee nie: dit hou groot beloning in. Wanneer ons ons geloofsvertroue in God neergooi, begin twyfel óf toelaat dat daar 'n kraak in ons geloof kom, óf dit haal die beskermende skerm oor ons af. Dan nooi ons eintlik twyfel in en dis twyfel wat ons geloof in God stukkie vir stukkie steel. Wanneer ons egter sorg dat ons vertroue in God sterk is, kan die aanvalle van die bose maar kom, ons sal nie van die pad af gesleep kan word nie. Ons sal kragtig enige uitdaging kan teenstaan. Ons sal met wysheid elke storm kan weerstaan en as oorwinnaars uit die stryd tree. Dit klink maklik, maar as ons hierdie presies as waarheid in ons lewe wil toepas, is dit nie so maklik nie. As 'n krisis aan ons deur klop, is ons vertroue baie keer te lig in die broek. En onthou, die beloning sal vir seker daar wees. Dit is nog 'n belofte van God waaraan ons kan en moet vashou!

Shalom Gerjo Ben

https://kruispad.247.org.za/moenie-jou-skild-weggooi-nie

Biosekuriteit in die veebedryf

Geskryf op deur DR. J. H. DU PREEZ, besturende direkteur: Instituut vir Suiweltegnologie, MPO.

Dit is belangrik vir die veeboer dat daar nie nuwe siektes sy plaas binnekom nie en daarom is 'n biosekuriteitsplan so nodig.

Dit is belangrik vir die veeboer dat daar nie nuwe siektes (nuwe besmettings) sy plaas binnekom en binne sy kudde of tussen kuddes versprei nie. Gewoonlik het die diere op 'n plaas nie 'n goeie of geen weerstand (geen immuunstatus) teen nuwe siektes wat die plaas binnekom nie. Hierdie nuwe siekte of siektes tas gewoonlik baie diere aan en baie diere kan ook vrek, met gevolglike groot ekonomiese verliese. Daarom is 'n biosekuriteitsplan 'n noodsaaklike instrument om die boer te help om dit te beheer. 'n Biosekuriteitsplan spel al die handelinge wat op die plaas uitgevoer word uit om te verseker dat nuwe siektes nie die plaas binnekom en die diere besmet nie.

Staat se verantwoordelikheid

Op nasionale vlak is die Staat verantwoordelik vir die beheer van biosekuriteit in die land. Daar moet beheer wees oor die invoer en uitvoer van alle lewende diere. Die Staat moet verseker dat ingevoerde diere gesond en vry van siektes en besmettings is. Die Staat beheer ook die invoer van produkte soos kombuisafval vanaf internasionale skepe en vliegtuie wat siekteveroorsakende agense soos die bek-en-klouseervirus kan bevat.

Uitbrekings van bek-en-klou-seer waar diere besmet is deur kombuisafval met die bek-en-klou-seer virus het al voorgekom, met nadelige gevolge vir die land se industrie. Die siekte bek-en-klou-seer, wat 'n aanmeldbare siekte is, word daarom deur die staat beheer. Op nasionale vlak is die Staat ook verantwoordelik vir die beheer van brusellose en tuberkulose. Beide bogenoemde siektes kan vanaf die diere na die mens oorgedra word met nadelige gevolge. Siektes wat van die dier na die mens oorgedra word, word soönose genoem.

Vee-eienaar se verantwoordelikheid

Siektes wat nie op nasionale vlak vir die veebedryf 'n gevaar inhou nie, moet self deur die vee-eienaars op plaaslike vlak beheer word. Die vee-eienaar is op plaaslike vlak self vir biosekuriteit verantwoordelik. Daar is meesal entstowwe beskikbaar teen die siektes (byvoorbeeld knopvelsiekte, bloutong, ensovoorts) wat deur die eienaar self beheer moet word. In die beheer van hierdie siektes is goeie bestuur van die boedery ook belangrik om produksieverliese te beperk en goeie vee gesondheid te verseker.

Weerstand van diere

Dit is belangrik vir die veeboer om te verseker dat sy diere se weerstand optimaal is vir goeie gesondheidstatus asook vir biosekuriteit doeleindes. Goeie voedings bestuur, parasietbeheer en die vermindering van stres op die dier is belangrik om te verseker dat die dier se gesondheidstatus optimaal is. Diere ervaar baie stres gedurende droogteperiodes waar kos skaars is, oorstromings

en vloede, gedurende geboortes van kalwers of lammers of met die speen van die kalf of lam.

Indien die diere se gesondheidstatus goed is, sal hulle weerstand teen siektes optimaal wees. Daar moet verseker word dat diere in 'n goeie kondisie is en die gesondheidstatus optimaal is as hulle teen siektes ingeënt word, want dan sal hulle spesifieke immuniteit teen daardie siektes ook optimaal wees.

Siekteveroorsakende faktore moet so ver moontlik voorkom of verminder word. Toets vir diere wat draers is van siektes soos beesvirusdiarree of brusellose. Met die aankoop van diere moet verseker word dat die aangekoopte diere siektevry is, sodat daar nie siektes na jou plaas of kudde versprei nie. Dooie diere moet begrawe of verbrand word. Karkasse van diere in die veld kan 'n bron van lamsiekte-besmetting wees vir gesonde diere wat daaraan lek. Groot getalle vrektes by diere (beeste, skape) het al voorgekom deurdat hulle aan besmette karkasse lek.

Voorkoming en beheer van siektes

Met die voorkoming en beheer van dieresiektes op plase moet die omstandighede van elke plaas soos reënval, temperatuur, aanwesigheid van parasiete (bosluise, wurms ensovoorts), waterbronne, weidings, diersoort, produksie sisteem, wisseling van diere, aanwesigheid van wild en voëls en bestuurspraktyke in ag geneem word vir doeltreffende siektebeheer en biosekuriteit. Die inkoop van nuwe diere en verskuiwing van diere tussen kampe het 'n wesenlike invloed op dieregesondheid en daar moet hiermee rekening gehou word (sien gedeelte hieroor later in artikel).

Verseker dat alle diere ingeënt is teen die heersende siektes in die area en wat op die plaas voorkom. Alle nuwe diere wat op die plaas ingebring word, moet getoets en vry wees van siektes. Dit is wys en raadsaam om jou veearts te raadpleeg oor voorkoming en beheer van

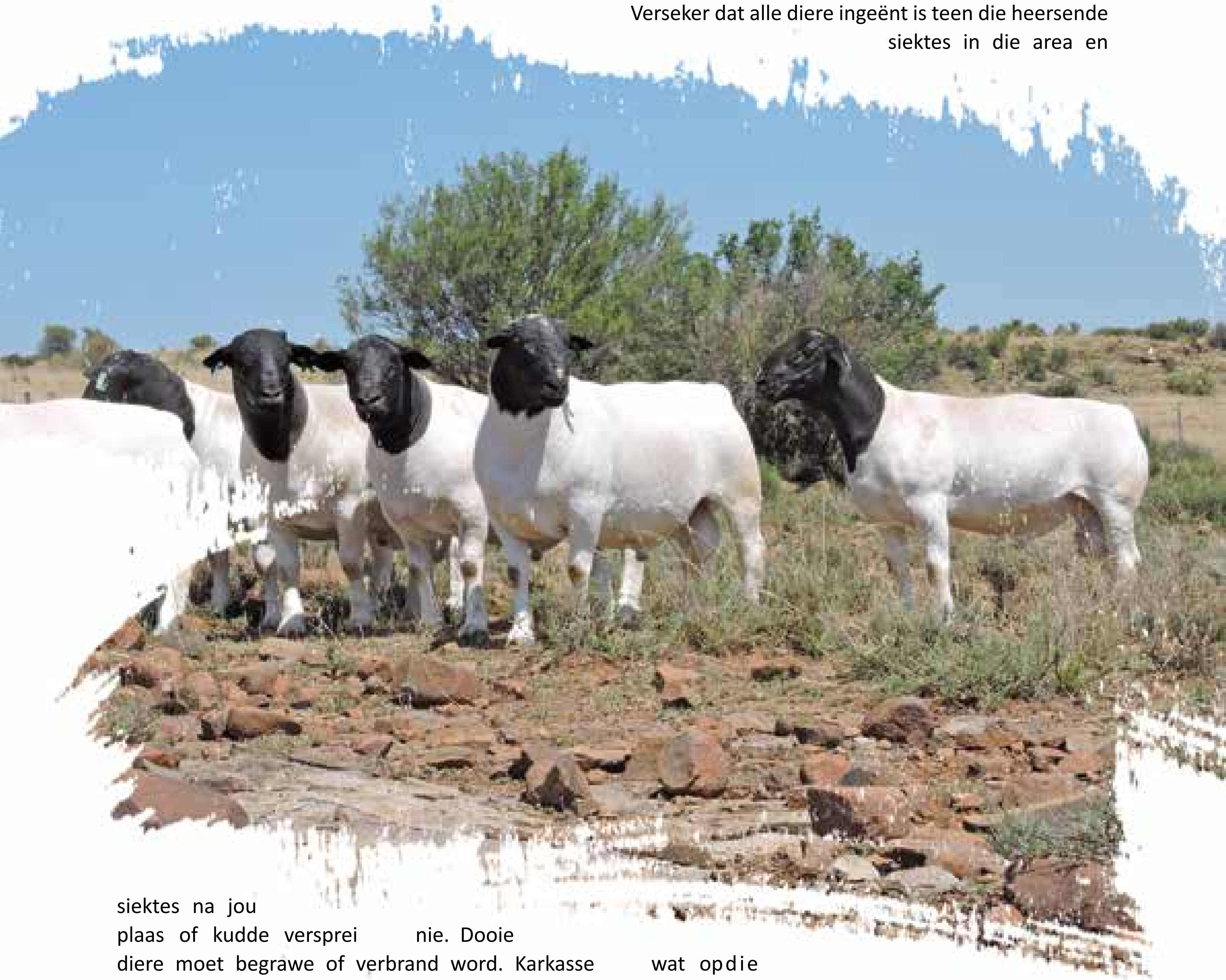

dieresiektes en watter stappe geneem moet word om te verseker dat die biosekuriteit op jou plaas optimaal is.

Vir die meeste belangrike siektes in Suid-Afrika is daar doeltreffende entstowwe beskikbaar om die siektes by diere te voorkom soos byvoorbeeld sponssiekte, dikkop, knopvelsiekte, bloutong, bloednier, perdesiekte, brusellose, nuwesiekte, varkparvovirus besmetting ensovoorts. Waar daar nie entstowwe beskikbaar is om diere in te ent nie, moet die voorgeskrewe bestuurspraktyke om daardie siektes te voorkom, nougeset nagekom word soos byvoorbeeld vir snotsiekte, tuberkulose, longsiekte ensovoorts.

Boerderystelsels

Vir intensiewe boerderystelsels soos melkkoeie wat op ‘n nul beweiding sisteem of beeste in ‘n voerkraal aangehou word, is die biosekuriteit anders as vir vleisbeeste wat op ‘n ekstensiewe stelsel aangehou word. Kontak jou veearts om ‘n volledige biosekuriteit program saam te stel wat doeltreffend kan werk ooreenkomstig die boerderystelsel.

Mense kan draers van siektes wees. Besoekers kan onwetend siektes van buite en van plaas tot plaas versprei. Alle besoekers moet bewus wees van die biosekuriteit maatreëls op die plaas. “Geen toegang”-bordjies kan met oorleg aangewend word. Besoekers kan gevra word om rubberstewels van die plaas aan te trek. Diere moet gereeld vir siektes getoets word en siek diere moet geskei word van gesondes. Dis wenslik waar diere aangekoop word om hulle vir ‘n tydperk van drie tot vier weke in kwarantyn te plaas.

Aspekte van hantering by ingekoopte diere

Alle diere wat ingekoop word vir die plaas moet gedip word om eksterne parasiete (byvoorbeeld bosluise, luise, myte) te elimineer. Dit is aan te beveel dat die diere gedip word voordat hulle op die plaas aankom. Ingekoopte diere met hartwater- of rooiwaterbosluise kan die plaas besmet en reeds gevestigde diere kan vrek aan bogemelde siektes as die bosluise hulle byt en besmet as daar nie hartwater of rooiwater op die plaas voorgekom het nie. Die bontbosluismannetjie dra die hartwater-veroorsakende organismes oor: Verseker dat alle ingekoopte diere verkieslik ontwurm word, om die interne parasiete te elimineer sodat die plaas nie besmet word nie. Raadpleeg jou veearts vir die besonderhede hieraan verbonde.

Dis wenslik om ingekoopte diere vir drie weke apart te hou (in kwarantyn) alvorens hulle by ander troppe diere gesit word. Indien die ingekoopte diere ‘n siekte onder lede het en nog in die broeitydperk (inkubasieperiode) van die siekte was, sal die siekte tot uiting kom gedurende die kwarantynperiode.

- Alle diere wat ingekoop word, moet vir sekere siektes wat van ekonomiese of strategiese belang is, getoets word byvoorbeeld brusellose en tuberkulose. Raadpleeg jou veearts vir besonderhede.
- Indien draerdiere wat dikkopsponssiekte-kieme (Clostridium novyi) of ander mikroörganismes dra, ingekoop word hou dit ‘n groot gevaar in vir nie-geïmmuniseerde diere wat reeds op die plaas is. Raadpleeg jou veearts aangaande immuniseringsprogramme (inenting) wat gevolg moet word om diere te beskerm.

  •Die verskuiwing van diere tussen kampe op dieselfde plaas hou altyd ‘n potensiële gevaar in vir uitbreek van sekere siektes soos rooiwater, bosluis gedraagde galsiekte, sponssiekte, miltsiekte ensovoorts. Verseker dat die immuniseringsprogram vir jou plaas op datum is.

Gevolgtrekking

In ag genome die risiko’s waarmee die veeboer gekonfronteer word, is dit net raadsaam om te sorg dat daar ‘n biosekuriteitsplan vir die plaas is en dat almal daarby hou. In hierdie geval – soos so baie ander – is voorkoming beter as genesing.

Kuddegesondheid

Deur DANIE VAN NIEKERK Tegniese Ondersteuning – VIRBAC Bron: www.vkb.co.za/files/padsaam_361.pdf

'n Faktor vir winsgewendheid

Een van die mees kritiese faktore in die winsgewendheid van enige veeboerdery, is die jaarlikse verkoopspersentasie. Dit is 'n funksie van reproduksie (aanteel) minus mortaliteite (vrektes). M.a.w. hoe beter u kudde se reproduksie status is en hoe laer die mortaliteite is, hoe hoër is die verkoopspersentasie en winsgewendheid. Naas voeding, speel dieregesondheid 'n kardinale rol om optimale produksie te verseker. Sorg dus dat u 'n eenvoudige, dog doelgerigte, kudde gesondheid program in plek het EN dit getrou navolg! Onthou - geen lam groei so swak soos die een wat nie gebore is nie en die wat wel gebore word, moet so behandel word dat hulle maksimum inkomste kan verseker. Die implementering van 'n doelgerigte gesondheidsprogram kan daartoe bydra om beide reproduksie te optimaliseer en mortaliteit te minimaliseer. So 'n program berus op die volgende pilare:

- 'n Tydige en doeltreffende INENTINGSPROGRAM

Inenting is soos versekering – jy tref voorsorg en weer die belangrikste voorkombare siektes af, OF, jy spaar die geld om nie te ent nie en vat die pyne as siektes soos bloutong, bloednier, slenkdalkoors en baie ander toeslaan! As jy wag totdat 'n siekte uitbreek, is dit in die meeste gevalle te laat om eers dan te begin ent. Die keuse is joune!

- 'n Tydige en doeltreffende PARASIET BEHEERPROGRAM (inwendig sowel as uitwendig)

Beeste vrek nie maklik van inwendige parasiete nie, MAAR, dit lei tot swakker reproduksie en produksie, wat nie altyd raakgesien word nie = indirekte verliese. By skape is direkte verliese (vrektes) meer algemeen as behandeling nie tydig en doeltreffend plaasvind nie. Indirekte verliese i.t.v. reproduksie en produksie kom ook algemeen voor. Bosluisoorgedraagde siektes by beeste en skaapbrandsiekte by skape, lei jaarliks tot geweldige ekonomiese verliese. Maak dus seker dat u weet watter parasiete, wanneer op u plaas 'n bedreiging inhou en behandel die diere tydig met 'n doeltreffende produk.

- 'n Tydige en doeltreffende SPOORMINERAAL en VITAMIEN AANVULLINGSPROGRAM.

Dit is algemene kennis dat Suid-Afrika in die algemeen 'n tekort aan spoorelemente het, of die opname daarvan deur antagoniste (veral Ca, Fe en S) beperk word. Variërende lek inname vererger die problem verder. Teen die tyd dat fisiese spoorelement tekorte gediagnoseer word is daar alreeds baie "onsigbare" skade aangerig. Sorg dat u diere lekke ontvang wat spoor minerale bevat. Maak egter seker dat

u diere tydens kritiese periodes van verhoogde spoor mineraal behoefte soos kalf/lam-, paar- en speentyd, asook tye van stres bv. swak voedings omstandighede - 'n "OP- TOP" ontvang d.m.v. 'n beproefde inspuitbare spoormineraalaanvulling, asook 'n vitamienaanvulling (A & E).

- Die tydige DIAGNOSE en doeltreffende BEHANDELING van siektes.

Hierdie is 'n aspek wat baie keer afgeskeep word en tot groot verliese kan lei. Deur siek diere vroegtydig te identifiseer en korrek te behandel, word geld gespaar deurdat vrektes verminder word, diere vinniger herstel en minder aan behandeling gespandeer word. 'n Toegewyde, opgeleide toesighouer by die vee, kan u baie geld spaar!

- Tydige en doeltreffende ALGEMENE AKSIES Bv. Bulle/ramme wat onvrugbaar is gaan nie koeie/ooie dragtig kry nie! Toets ramme en bulle dus voor die aanvang van die teelseisoen vir vrugbaarheid en geslagsiektes om 'n onaangename verrassing teen lam en kalftyd te voorkom. Tydige dragtige heid bepalings kan baie daartoe bydra om "passasiers" uit te skot en seker te maak dat diere die regte voeding ontvang om in optimale kondisie te kalf/lam. Tydens droogtetoestande kan die algehele parasietlading dalk laer wees as in jare met normale reënval, maar die uitwerking van die parasiete wat wel voorkom kan 'n groter negatiewe invloed op die dier se algemene welstand hê a.g.v. die laer inname van voedingstowwe, swakker kondisie, asook die gepaardgaande effek van stres en diere se verlaagde immuniteit.

Vrotpootjie

Deur JACQUES VAN VUUREN

Mankheid in skape is 'n groot probleem in Suid-Afrikaanse skaapkuddes, veral in die hoër reënvalgebiede van die land. Dit is ook 'n groot oorsaak van ongerief en pyn en 'n heersende bron van ekonomiese verliese in die skaapbedryf. Diere wat mank is, kan nie wei nie en ook nie voldoende vir voer meeding nie. Die gevolge van mank skape is:

- Verlies aan liggaamskondisie.
- Laer lampersentasies.
- Laer geboortemassa wat dan oorlewing van die lam benadeel.
- Verlies in melkproduksie.
- Ramme se vrugbaarheid is laer.
- Swakker wolgroei.

Die belangrikste om altyd eerste te doen is om te bevestig dat vrotpootjie, veroorsaak deur die bakterie Dichelobacter nodosus, die probleem is. Ander algemene oorsake van mankheid in die somer is: Bloutong, bosluise, voetabsesse, aarbeivrotpootjie (veroorsaak deur swamagtige Dermatophilus congolensis), ná-dipmankheid (veroorsaak deur Erisypelas rhusiopathiae) en seleentekorte (veral lammers). In die winter is dit meestal voetabsesse, aarbeivrotpootjie, asidose (skape op lande) en laminitis (verkeerde byvoeding.

Die bakterie (Dichelobacter nodosus) wat vrotpootjie veroorsaak, lewe op die pote van geïnfekteerde diere wat óf kruppel óf normaal

Mickey Phillips & Son
DORPERS

Bolt Junior - World Grand Champion 2018

Red Bull - World Grand Champion 2016

Royal Flush - World Grand Champion 2022

Bolt - World Grand Champion 2012

Love - World Grand Champion 2016

Taylor - World Grand Champion 2022

Black Beauty - World Grand Champion 2018

Ashley Phillips: 082 566 4762
Mickey Phillips: 082 498 2884
Heathfield Farm Tarkastad
[E]: mickeyphillipsdorpers@gmail.com

Like Mickey Phillips & Son Dorpers

voorkom. Onder optimale omstandighede word dit beraam dat D. nodosus vir 'n maksimum van 7-10 dae op weidings en tot ses weke op gesnyde hoefdele kan oorleef. Dit kan selfs tot en met drie jaar in die hoewe van lewendige skape, wat dan draers is, voorkom. Die organisme oorleef die beste in warm (>10°C), klam omgewings (gewoonlik meer as 50mm reënval). Geïnfekteerde skape is dus die hoofbron van infeksie vir ander skape, hoewel verspreiding van die bakterieë van een skaap na 'n ander ook deur die oppervlakte waarop hulle staan of loop kan geskied. (Whittington, 1995) D. nodosus kom voor in anaërobiese toestande bv. in modder. hoef beskadig. Die hoef word sag, krummelrig en los. Kloutjies is warm en word misvorm. As die horingagtige dele weggesny word, word op die slegruikende, grysgeel smetterigheid afgekom. Hierdie toestand kan lei tot sweerklou en permanente mankheid. Binne 7-14 dae kan die swelling tussen die kloutjies vorder tot die skeiding van die hoef vanaf die weefsel. Gunstige omstandighede vir D. nodosus kan tot meer as 10% en selfs 60%+ van die diere affekteer.

Vrotpootjie	Hakabses	Toonabses
Affekteer meer as een poot.	Affekteer gewoonlik een agterpoot, maar enige poot kan geaffekteer word.	Affekteer voorpote, maar enige poot kan geaffekteer word.
Geen swelling.	Swelling wat gewoonlik die tone skei.	Min of geen swelling.
Geen etter wat uitkom, maar 'n swart-gryserige slymagtige vloeistof mag voorkom.	Uitskeidings van enige kleur.	Vloeistof kan uitgelaat word waar die pootjie geknip word.
Hoewe kan warm wees.	Warm op aanraking.	Kan warm wees.
Snye en swere het 'n aardige reuk en kan vol vlieë wees.	Snye en swere kan effens ruik, maar vlieë sal selde aanwesig wees.	Reuk teenwoordig, maar anders as by vrotpootjie. Vlieë kan aanwesig wees.
Versprei vinnig onder alle ouderdom diere, veral onder gunstige toestande.	Gewoonlik swaarder diere, bv. ramme en dragtige ooie.	Alle diere.
Geen snye in die koronêre vel nie, maar die sensitiewe binnehoring skei vanaf die harde buitehoring.	Absesse gewoonlik teenwoordig by die koronêre vel of die interdigitale vel.	Absesse gewoonlik onder die horing van voor op die toon. Kan 'n lyn vorm bo die koronêre band. In kroniese gevalle kan die voorste helfte van die sool van die res skei.

Simptome Onder gunstige toestande versprei die siekte vinnig deur die kudde. 'n Hele aantal skape raak mank, staan op hul knieë en gaan lê. Dit word baie maklik opgemerk deurdat die dier se kop knik wanneer op die seer poot getrap word, of die dier trap glad nie op die poot nie. Hulle het pyn, vreet minder en verloor kondisie. Swakker wolproduksie kan ook voorkom. Een of al vier pote kan aangetas word. Aanvanklik is net die vel tussen die kloutjies aangetas. Die vel is rooi, natterig, ruik sleg en daar is 'n grysgeel smetterigheid wat voorkom. Net die kloutjie is geaffekteer in teenstelling met sweerklou, waar die pootgewrig ook geaffekteer word. Soos die vrotpootjie vorder, word die sool en buitenste

Behandelingsopsies

- Selektiewe uitskot.
- Voetbad.
- Inentings (is nie in RSA beskikbaar nie).
- Antibiotika.
- Knip van hoewe.
- Opspuitmiddels en inspuitbare middels. In minder ernstige gevalle
- Bespuit kloutjie daagliks met ontsmettingsproei tot beter.
- Spuit antibiotika (tetrasiklien) vir drie tot vyf dae.

In meer ernstige gevalle (oorweeg egter kostes en moeite, want resultate is wisselvallig)

- Spuit jodiumtinktuur op die sweer areas van die kloutjie.
- Smeer akriflavien salf dik aan.
- Verbind met paraffiengaas en verbande en vervang die verbande elke tweede tot derde dag.
- Spuit antibiotika (tetrasiklien).
- Behandeling en genesing mag lank duur en dit is noodsaaklik dat aangetaste diere nie teruggaan trop toe alvorens hulle nie volkome genees het nie.
- Indien die skaap of bok nie reageer op behandeling nie, is dit beter om die dier uit te skot. Voetbad ’n Voetbad is ’n goedkoop manier om chemikalieë aan pote van ’n groot hoeveelheid diere toe te dien. Dit is belangrik dat daar op ’n droë dag gewerk word met ’n voetbad sodat die ná-dip-oppervlakte droog is. Laat diere eers deur skoon water loop voordat hulle in die behandeling voetbad ingaan. ’n Voetbad kan nie gebruik word om al die siektegevalle op te los nie, maar is die beste bestuurshulpmiddel in kombinasie met antibiotika en anti-inflammatoriese middels. Knip van hoewe is nodig om die effek van ’n voetbad te verhoog. Daar moet wel gelet word om nie te diep te knip nie. Nadat diere deur die ná-dip area teruggaan veld toe, is dit belangrik dat hulle na ’n vars (skoon), droë kamp gaan. Die diepte van die middel in die voetbad moet voldoende wees om die hoewe te bedek, dit wil sê tot waar die vel en die hoef bymekaar kom aan die bopunt. Skape sal omtrent 600ml elk van die voetbadoplossing verwyder deur die proses. Dit is belangrik om die voorgeskrewe toediening van elke produk te volg.

Gebruik van ’n voetbad

- Verdeel die skape in drie groepe: skape met geen letsels, ligte letsels (telling van minder as 2) en ernstige letsels (telling meer as 2).
- Identifiseer alle faktore wat diere meer vatbaar maak en probeer hulle verwyder of verminder.
- Begin vroegtydig met voorkomingsmaatreëls. Die beste tyd is sodra daar meer vogtigheid teenwoordig is en die daaglikse temperatuur verhoog, met ander woorde in September in die somerreënvalgebiede.
- Diere met geen letsels kan een keer per maand deur ’n 10%-sinksulfaatoplossing (1kg sinksulfaat op 9 liter water) met ’n kontaktyd van vyf tot tien minute gaan. Tweede beste is 0,5% formalien (een deel formalien op 190 dele water) en ’n kontaktyd van ongeveer een minuut is dan nodig. ’n Jodiumoplossing van 7% kan ook gebruik word.
- Diere met ligte letsels moet weekliks deur ’n 10%-sinksulfaatvoetbad gaan. Voeg bietjie seeppoeier by om penetrasie te verhoog. ’n Kontaktyd van minstens 30 minute is nodig.
- Diere met erge letsels moet deur ’n 1% sinksulfaatvoetbad gaan met ’n kontaktyd van minstens 60 minute elke tweede dag tot beter. Behandeling met antibiotika en ‘n anti-inflammatoriese middel is gewoonlik ook nodig. Begin met ’n alledaagse antibiotika byvoorbeeld tetrasiklien of ’n sulfamiddel. Duur antibiotika sal egter nie kan vergoed vir swak bestuurspraktyke nie.
- Begin altyd met die geenletselgroep en doen die ergste aangetaste groep laaste.
- NB! Formalien is giftig en moet versigtig gehanteer word. Moet nooit diere met letsels deur formalien laat gaan nie, want dit sal permanente velskade veroorsaak en dus jou probleemgevalle verhoog.
- Ná die voetbad moet diere minstens 30 minute op ’n droë oppervlakte deurbring. Nadat die ergste aangetaste groep behandel is, moet die staanplek eers ontsmet word voordat minder erge of onaangetaste diere daarheen gebring word.
- Erg aangetaste groepe diere moet totaal van die onaangetaste en ligte gevalle afgesonder word.
- Indien daar erge aangetaste diere in ’n kamp geloop het, moet die kamp vir minstens vier weke gerus word voordat ander diere weer daar wei.
- Probeer om vleiagtige kampe te vermy in die gevaartye.
- Moet nooit huiwer om probleemdiere uit te skot nie. Identifiseer alle behandelde diere en hou rekord van alle behandelings: middel, dosis en wanneer hulle behandel is. Goeie rekords help nie net met seleksie van diere nie, maar ook met die keuse van antibiotika en beplanning vir die volgende maand en seisoen.
- As dit moontlik is, moet diere wat ná ’n maand nog nie herstel het nie of wat meer as drie keer in ’n seisoen behandeling moet ontvang,

uitgeskot word, veral ramme. Inherente immuniteit is oorerflik en aangesien ramme 50% van die genetiese waarde bydra, mag hulle nie probleemdiere wees nie.

- Dit is belangrik om alle diere ten minste twee keer per jaar te gradeer vir vrotpootjieletsels as dit 'n probleem op 'n plaas is. Dit kan saam met die voor-paring en speenondersoek gedoen word. Streng uitskot van probleemdiere sal vinnig help om probleme te verminder, aangesien inherente immuniteit teen vrotpootjie oorerflik is.
- 10% kopersulfaat kan ook gebruik word, hoewel daar die gevaar is dat dit die wol kan besoedel met aanraking. Dit verloor ook vinnig sy werking as dit met urine of mis gekontamineer word. Dus word dit nie algemeen gebruik nie aangesien dit selfs skape kan vrek maak, indien hulle dit drink.

Die voetbad self Meestal word 'n sementvloer met kante van so 15 tot 20cm gebruik vir die konstruksie. Maak seker die kante word so gebou dat die diere nie daarop kan staan en sodoende chemikalieë ontduik nie. Daar kan hekke aan weerskante van die bad geplaas word. 'n Dreinprop moet ook ingebou word. Probeer om 'n voetbad minstens ses meter lank te bou. Wol kan in die onderkant van die bad geplaas word om sodoende vermorsing van die middel deur spat te verminder, en dit maak ook die loop oppervlakte vir die skape meer aanvaarbaar.

Volumebepaling van die voetbad

- **Vermenigvuldig lengte x breedte x hoogte om kubieke meter te kry.**
- **Neem hierdie syfer en x 1 000 om liter te kry, $1m^3$ = 1 000 liter.**

Byvoorbeeld: Lengte = 8m Breedte = 3m Hoogte van chemikalieë = 55mm Volume = 8 x 3 x 0,055 = 1,32m3 of 1 320 liter

Bepaal die houkapasiteit van die voetbad As ons aanvaar dat 'n skaap omtrent ⅓ m2 opneem, sal hierdie voetbad omtrent 72 skape kan hou. Area = lengte x breedte = 8 x 3 = 24m2 d.w.s. 24 / 0,33 = 72 skape

Voorkoming

Voorkoming is beter as genesing Opsies waarna gekyk kan word om vrotpootjie te voorkom is:

- Korrekte voeding.
- Spuit van spoorminerale.
- Knip van hoewe.
- Diere wat ingekoop word vir 30 minute in 'n voetbad te hou, voor hulle tussen jou trop in beweeg.
- Vermy vlei-areas in die nat seisoen.

Horizon

DORPER & WITDORPERSTOET

ONTHOU HIERDIE NAAM AS JY TOP GENE SOEK

KONTAK ONS:

Niekie Cilliers: 079 907 5744 | Roelie Le Roux: 082 395 3899

groenfontein2@horizonagri.co.za | Plaas Klipkoppies Polokwane

horizondorper **horizondorpers**

Inentingsprogram vir skape

Deur DR ARIENA SHEPHERD

Siektes	Enting	Wanneer	Hoe	Opmerkings	Aanbeveling
Bloednier	Geïnaktiveerde entstof, enkel of gekombineerd met ander klostridium	Lammers: 6-10 weke, skraagdosis 4 weke later. Ooie: Jaarliks 4-6 weke voor lamtyd. Ramme: Jaarliks.	Onderhuids		Roetine
Sponssiekte	Geïnaktiveerde entstof, enkel of gekombineerd	Lammers: 6-10 weke, skraagdosis 4 weke later. Ooie: Jaarliks 4-6 weke voor lamtyd. Ramme: Jaarliks.	Onderhuids		Roetine
Bloutong	Lewend 3 dele	Lammers: van 3 maande. Ooie: ná lamtyd. Ramme: Ná paring.	Onderhuids, 3 weke uitmekaar	Moet nie ooie ent gedurende paring of dragtigheid nie. Ramme onvrugbaar vir 60 dae ná laaste enting.	Roetine
Klem-in-die-kaak (Tetanus)	Geïnaktiveerde entstof, enkel of gekombineerd	Lammers: 6-10 weke, skraagdosis 4 weke later. Ooie: Jaarliks 4-6 weke voor lamtyd. Ramme: Jaarliks.	Onderhuids		Roetine
Ander klostridiale entstowwe (dikkop, sponssiekte, ens.)	Dooie entstof, enkel of gekombineerd	Lammers: 6-10 weke, skraagdosis 4 weke later. Ooie: Jaarliks 4-6 weke voor lamtyd. Ramme: Jaarliks.	Onderhuids		Roetine
Miltsiekte	Lewend, enkel of gekombineerd	Voor 6 maande	Onderhuids	Verpligtend deur die wet op vee as daar 'n uitbreking is.	Roetine

Siektes	Enting	Wanneer	Hoe	Opmerkings	Aanbeveling
Lamsiekte	Geïnaktiveerde entstof, enkel of gekombineerd	Lammers: 6-10 weke, skraagdosis 4 weke later. Ooie: Jaarliks 4-6 weke voor lamtyd. Ramme: Jaarliks.	Onderhuids	Roetine in voerkrale.	Slegs wanneer hoendermis voer
Longontsteking (pasteurellose)	Verskillende tipes, enkel of gekombineerd	Lammers: 6-10 weke, skraagdosis 4 weke later. Ooie: Jaarliks 4-6 weke voor lamtyd. Ramme: Jaarliks.	Onderhuids	Moet regte kombinasie kies vir area.	Roetine
Corynebacterium pseudotuberkulose (kaasagtige limfknope)	Verskillende tipes, enkel of gekombineerd	Lammers: 6-10 weke, skraagdosis 4 weke later. Ooie: Jaarliks 4-6 weke voor lamtyd. Ramme: Jaarliks.	Onderhuids	Met uitbrekings ent elke 3 maande totdat probleem onder beheer.	Indien voorheen probleem
Slenkdalkoors	Lewend enkel	Voor 8 maande.	Onderhuids	Slegs een keer as lam. Herhaal ná 3 jaar indien siekte nog voorkom.	Sterk aanbeveling.
Brucella (Rev1)	Lewend enkel	2-4 maande.	Onderhuids	Slegs ramlammers. Hanteer versigtig. Gevaarlik vir mense.	Stoetramme.
Ensoötiese aborsie (Chlamydophyla)	Lewend enkel	Ná 5 maande. Herhaal elke 2 jaar.	Onderhuids	Ten minste 4+ weke voor paring. Moenie dragtige ooie inent nie. Slegs ooie. Hanteer versigtig. Gevaarlik vir mense.	Indien enige probleme in verlede ervaar is.
Orf	Lewend enkel	Enige tyd.	In velskraap	Hanteer versigtig. Gevaarlik vir mense.	Slegs indien probleem op plaas is.
Blou-uier	Geïnaktiveerde entstof, kombinasie	Ooie: 6-8 weke voor lam met skraagdosis 2-4 weke voor lam dan jaarliks 4-6 weke voor lamtyd.	Onderhuids		Indien dit 'n probleem is.
Johne se siekte	Geïnaktiveerde entstof, enkel	Volgens veearts voorskrif.		Slegs in probleemareas met toestemming van staatsveearts..	

Beheer Lintwurms vir beter lammergroei

Bron: https://agriorbit.com/beheer-lintwurms-vir-beterlammergroei/]

Lammers kan reeds op ‘n baie vroeë stadium met melklintwurm besmet raak. Die inwendige parasiet ontneem sy gasheer van voedingstowwe en belemmer optimale groei en winsgewende prestasie.

Die voorkoms van swak presterende boepenslammers by kleinvee kan grootliks aan besmetting deur melklintwurms toegeskryf word. Sulke besmette lammers groei swak, kom kroes voor en kan ook aan diarree ly. Besmetting Besmetting deur melklintwurm vind plaas wanneer lammers reeds vanaf n baie vroeë ouderdom aan grashalms begin peusel terwyl hulle rustig saam met ooie wei. Dit is aan sulke grashalms waar besmette grasmyte voorkom en dan toevallig saam met n peuselhappie van die lam, die spysverteringskanaal binnedring. Hierdie grasmyte word wêreldwyd aangetref. Gevolglik is die probleem van melklintwurmbesmetting ook eie aan plaaslike toestande waar dit op veld- en aangeplante welding voorkom. Grasmyte dien as tussengasheer vir die melklintwurm wat lammers vanaf ouderdom twee tot ses maande besmet. Ontwikkeling Die ryskorreltjies wat in die mis van lammers voorkom is volwasse segmente wat deur die volwasse melklintwurm afgeskei word. Die interessantheid van so n segment is dat dit beide die manlike- en vroulike geslagstelsel bevat om bevrugting van die eiertjies te laat plaasvind. So ’n segment bevat duisende bevrugte eiertjies. Wanneer ’n segment oopbreek, eet grasmyte die eiertjies waarna dit in die myt uitbroei en verder ontwikkel tot die besmetlike blaaswurmstadium. In die spysverteringskanaal ontbind die grasmyt as die lintwurm se groei in aanvang neem. Die groei begin vanaf die kop (skoleks) van die wurm en by volwassenheid kan ’n melklintwurm soms meters lank word totdat dit begin om volwasse segmente af te skei. Tekens van besmetting Indien misondersoeke deur ’n plaaslike veearts gedoen word, kan die driehoekige eiertjies onder die mikroskoop waargeneem word. Omdat lammers voortdurend besmette grasmyte opneem, lei dit tot groot getalle lintwurms wat in die dunderm van die lam vestig. Hierdie besmetting kan aanleiding tot diarree gee. Waar welding in ’n swak toestand is vermaer die lam, vertoon kroes en is lusteloos. Die uiteinde daarvan is ’n onaansienlike boepenslam wat swak presteer. Daar is baie min inligting oor die patologiese invloed van melklintwurms by lammers beskikbaar. Waarnemings deur boere toon egter dat die herstel van besmette lammers opsigtelik is indien tydige behandeling plaasvind. Daar is wel gevalle van vrektes waar ’n nadoodse ondersoek slegs ’n hoë besmetting van melklintwurm aangedui het en dit as oorsaak van die lam se dood geïdentifiseer is. Waar erge ladings van melklintwurm besmetting teenwoordig is lei dit tot ekonomiese verlies. Veral lammers wat toegelaat word om tot die boepensstadium agteruit te gaan, verg baie aandag en korrekte voeding sodat hulle kan herstel om winsgewend te kan wees. Behandeling en bestuur Al word lammers ontwurm, is hulle deurlopend aan herbesmetting blootgestel. Daarom is dit nodig dat ’n volgehoue bestuursprogram wat die beheer van melklintwurms insluit, toegepas word om die lammers toe te laat om optimaal te kan presteer. Lees van haarwurm. Wanneer lammers tussen vier en ses maande oud is, raak hulle gewoonlik vanself van melklintwurmbesmetting ontslae. Dit is gedurende hierdie tydperk dat lammers ook met die getande lintwurm besmet raak. Segmente van die twee onderskeie lintwurmspesies in die mis van lammers is baie moeilik van mekaar onderskeibaar en veroorsaak dikwels klagtes dat ’n produk wat vir die beheer van melklintwurm toegedien is, nie doeltreffende beheer verleen het nie. Die aard van besmetting is dan gewoonlik dié van getande lintwurms. Gebruik ’n wye spektrum middels soos Bayer se Lintex-1 wat drie spesies lintwurm, naamlik melklintwurm, getande lintwurm en dunlintwurm asook peervormige maagslak wat by lammers voorkom, doeltreffend beheer.

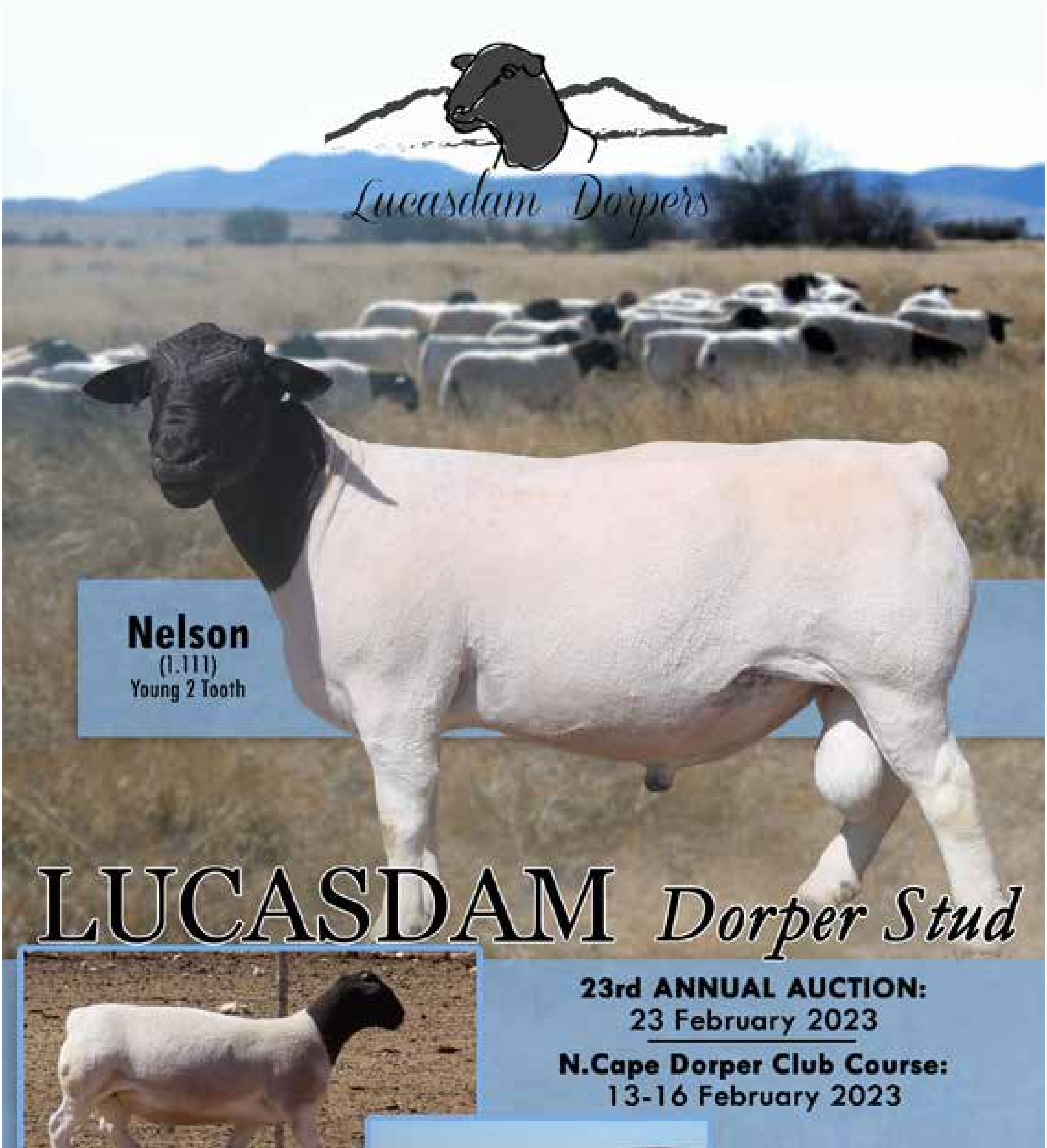

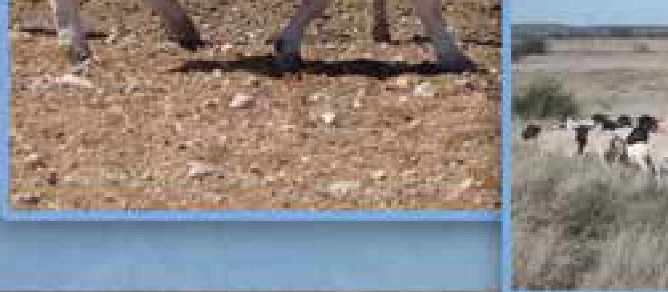
23rd ANNUAL AUCTION:
23 February 2023
N.Cape Dorper Club Course:
13-16 February 2023

(bred extensively)
Hard Work and Decisive Planning +
20 Years Performance Data =
Functional Sheep

John Daniel: 082 552 2933 | elhpdan@gmail.com

Lucasdam Dorpers

Fokus op die versorging van LAMMERS

Lamvrektes is 'n aspek wat menigte boerderye baie geld kos! Die meeste lamvrektes vind plaas tydens geboorte, kort na geboorte of in die eerste paar dae na geboorte. Daar is in baie boerderye 'n beginsel dat daar nie gesukkel moet word met swak lammers nie en die argument bestaan dat daar dan geteel word vir swakker diere. Die argument het meriete, maar netso is daar in baie gevalle eksterne faktore wat verantwoordelik is vir die swak lam en het dit niks met genetika te doen nie. Maak seker die ooi word goed gevoer en dat sy met spesiale sorg hanteer word gedurende die dragtigheidsperiode, sodat 'n sterk lam daardeur verkry kan word. Indien 'n verswakte lam aan sy eie heil oorgelaat word en vrek kry die Boer niks in ruil vir die onkoste en sorg wat hy in die dragtige ooi belê het nie. Dit is baie belangrik om te besef dat 'n lam nie alleenlik beskou word as 'n lam met min waarde nie, maar jy moet eerder die potensiaal in die lam sien wanneer dit groot is. Daardie klein lammetjie gaan grootword en vir jou 'n inkomste lewer. Daarom is dit uiters noodsaaklik om elke lammetjie ordentlik te versorg.

Van die mees algemene probleme wat voorkom by swak of kwesbare lammers, is verkluiming en/of verhongering. Jong ooitjies wat die eerste keer lam, is baie onervare en nie opgewasse vir die taak van lammers versorg nie. Die geboorteproses is vir hulle so traumaties dat hulle direk daarna terugkeer na die veiligheid van die kudde toe en die lam net so los. Ander is wel besorg oor die lam maar weens onervarenheid sal hulle versuim om die lam skoon te lek en toe te laat om te drink. Sulke lammers sal dan half of heel verkluim gevind word, dikwels opsigtelik dat hulle nie skoon gelek is nie. Ou, slyt-ooie wat nie meer behoorlik kan eet nie, het onvoldoende melk en bies. Alhoewel hulle die pasgebore lam sal versorg en beskerm, verhonger die lam stelselmatig weens te min melk en sal gesien word waar hulle met krom rug en plat lyf staan en kerm- en blêr geluide maak. Klein lammetjies, minder as 2kg geboortegewig, is redelik swak en sal sukkel om by die uier uit te kom en die eerste belangrike bies en melk te kan drink. Lammers sal kerm- en blêr geluide maak en lyk of hulle drink maar kry dit nie heeltemal reg nie. Tekens om na te kyk of die lammers behoorlik en suksesvol suig, is die lam se stertjie wat swaai, skuim om die mondhoeke en die ooi se spene is mooi skoon van die suig aksie. Indien genoeg tyd spandeer word om te kyk of die lam suksesvol drink, kan letterlik gesien word hoe 'n "plat" lam verander indien dit suksesvol genoeg melk inneem. 'n Bietjie aandag aan 'n swak lam laat hom baie gou positief reageer en is sommer gou sterk om op sy eie aan te gaan. Ekonomies is dit tog die moeite werd om die ekstra sorg in hierdie lammers in te sit.

Bron: www.boerboksa.co.za

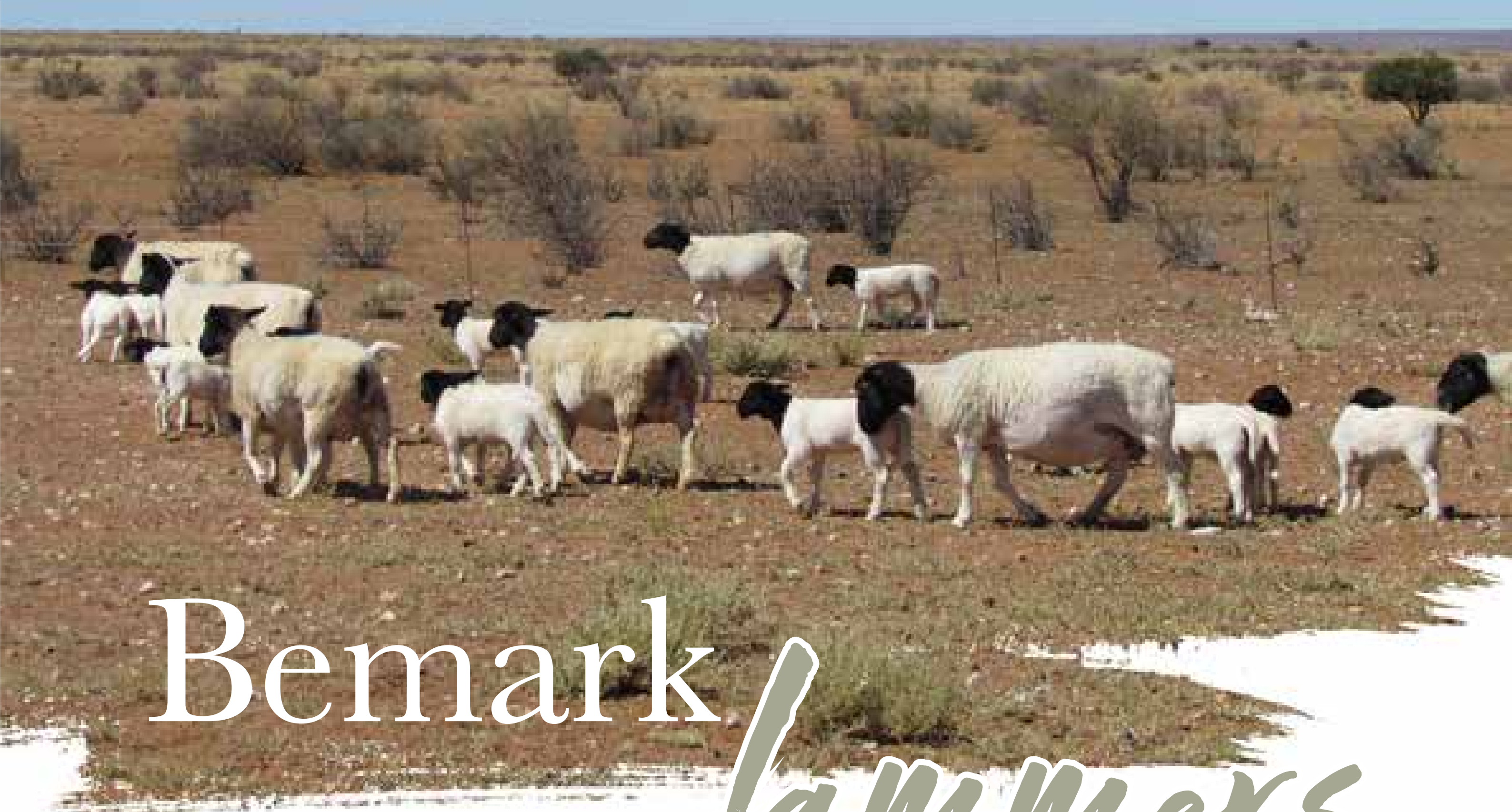

Bemark lammers VINNIGER

Deur MARI LUYT Tegniese Voedingskundige Veekos
www.veekos.co.za

Skape is herkouers met vier verskillende verteringsorgane, naamlik die rumen (grootpens), die retikulum (blaarpens), die omasum en abomasum (melkpens). Die rumen is die heel belangrikste verteringsorgaan en dit gee vir hulle die vermoë om minder verteerbare voedingstowwe te benut. Wanneer die lammers nog klein is en soog aan hulle moeders is hulle rumen nog nie baie ontwikkeld nie en gebruik hulle meestal die abomasum (melkpens) as hoof verteringsorgaan. Die rumen ontwikkel as die lam begin veld of voer inneem. Die ontwikkeling daarvan is nie net vir die herkouer self belangrik nie, maar vir die boer ook. ‘n Swak ontwikkelde rumen sal nie voedingstowwe so goed verteer en absorbeer soos ‘n goeie ontwikkelde rumen nie. ‘n Dier met ‘n swak ontwikkelende rumen sal dus swakker groei en presteer as ‘n dier met ‘n goeie ontwikkelende rumen op dieselfde tipe voer. Ontwikkeling van die rumen, by ‘n jong lam, sal begin met die oordra van rumen bakterieë deur kontak van ander herkouers. Vrye toe-gang tot water en voer of weiding sal veroorsaak dat die rumen ook begin ontwikkel. Dit is belangrik vir goeie rumen gesondheid dat die rumen spier volledig ontwikkel en kan saamtrek, want daardie bewegings help met vertering. Growwe materiaal (vesel) soos gras en droë lusern help met die ontwikkeling van die rumen spier. Dit is ook belangrik dat die rumen papillae (vingeragtige uitgroeisels op die oppervlakte van die rumen, ook bekend as villi) goed ontwikkel is, want dit is hierdie papillae se rol om voedingstowwe vas te vang en af te breek. Hoe langer en digter die papillae is, hoe beter sal die rumen die voedsel kan verteer. Hierdie papillae ontwikkel met die teenwoordigheid van stysel soos mielies en kleingrane. Dus is dit van kardinale belang dat lammers van jongs af genoeg vesel en stysel in neem om die rumen tot volwassenheid te ontwikkel. Kruipvoer is dus ‘n produk wat geformuleer is vir lammers om aan hierdie vesel en stysel behoefte te voldoen vir optimale rumen funksie. Tesame met hoë gehalte deurvloei proteïene vorm dit die perfekte produk om lammers se rumens te ontwikkel en daardie hupstoot te gee sodat hulle vinniger kan groei.

Indeling van die verteringsorgane:

Orgaan	**Volwasse, %**	**Pasgebore, %**
Rumen	55	29
Retikulum	7	6
Omasum	24	14
Abomasum	14	51

SA SAALPERD
DORPER
Angus
Compion
www.martincompion.co.za
Martin Compion: 083 259 5217 | Martin Jnr 071 738 2759
white1@mweb.co.za

2023 PRODUKSIEVEILINGS:

20 Mei - Rustenburg
3 Augustus - Upington
19 Augustus - Bona-Bona, Klerksdorp
22 September - Springbok
11 Oktober - Kuruman

Alle ramme vir Brucella Ovis skoon getoets.
Alle diere is vrugbaar getoets. SOOS ALTYD!
Doseer geskiedenis: One Shot Ultra, Multivax P Plus, Solution 3.5

Kruipvoer word al vir lammers gegee as hulle so jonk soos 10 dae oud is. Hulle vreet baie min korrels in die begin, soos wat die rumen ontwikkel, en vreet 'n gemiddeld van 250g kruipvoer per lam per dag. Lammers word vinniger en makliker van hulle moeders gespeen as hulle kruipvoer ontvang het omrede hulle sterker is met meer volwasse rumens.

Die kruipvoer kan vir twee weke na speen nog steeds gegee word om speenskok te verminder sodat hulle nie massa verloor nie. Jong lammers het die heel beste voer omset verhouding van 1:1 tot op 42 dae. Dit beteken dat hulle vir elke 1kg voer ongeveer 1kg massa sal optel. Dus hoe vroeër die lam gevoer word hoe meer effektief kan hulle die voer omsit in massa en dit is meer ekonomies vir die boer.

Ouderdom (dae)	Massa (kg)	Voeromsetting (kg voer : kg vleis)
0 - 42	4.5 - 15	1 : 1
42 - 60	15 - 20	3 : 1
60 - 80	20 - 25	3.5 : 1
80 - 100	25 - 30	4 : 1
100 - 120	30 - 35	4.5 : 1
120 - 140	35 – 40	5 : 1
140 - 160	40 - 45	5.5 : 1

Herkouers wat dus 'n goeie kruipvoer ontvang met die regte hoeveelheid stysel en ruvoer sal dus optimale rumen ontwikkeling hê. In 'n studie waar lammers op 12 weke gespeen is, het een groep kruipvoer ontvang terwyl hulle by hulle moeders soog, en die ander groep het net die melk van hulle moeders ontvang. Die groep wat kruipvoer ontvang het se rumen was al 82% van sy totale grootte ontwikkel terwyl die ander groep net 70% ontwikkel was. Lammers kan nou gemaklik op twee maande ouderdom gespeen word op 26kg, met 'n goeie ontwikkelende rumen wat al klaar aangepas is tot voer. Die lammers kan na 'n voerkraal geskuif word vir ongeveer nog 36 dae en die boer het die keuse om Kruipvoer korrels ook te gee vir die afrondingsfase of om 'n goeie Afrond korrel te gee. Die lammers sal nie sukkel met aanpassingsprobleme nie, omrede hulle al reeds styselagtige diëte gewoond is, en omdat hulle nog jonk is, sal hulle vinnig groei en het hulle 'n beter voer omset verhouding van 3.5:1 teenoor 'n 5 maande oue lammers wat 'n 5.5:1 het. Hoe jonger die lammers is, hoe beter is die uitslag persentasie omrede die organe nog klein is, relatief tot hulle liggaamsgewig. Die heel vinnigste manier om lammers af te rond vir bemarking is om vir hulle Kruipvoeding te gee van 10 dae ouderdom af, om hulle vroeg te speen op ongeveer twee maande en dan in die kraal af te rond.

GENERAL *managing* PRACTICES

Creep feeding practice (Feedmaster Creepfeed Pellets) Lambs possess the ability to double in their birth weight within two weeks after birth, and then they can grow 150 g - 450 g per day until the age of four months. As a result, lambs can reach 50% of their first year's body weight within three months. This will only happen if the lambs are from a herd possessing a high genetic growth potential, if the ewes can produce enough milk, and if there is enough feed for the lambs. Creep feeding is thus an important practice if one of the abovementioned factors is your goal and if your pasture does not fulfil the needs of the lambs. The creep feeding of lambs has the following benefits:

- Lambs who arrive on poor pastures, such as during a drought, can reach weaning weight earlier
- Lambs can be weaned early to bring about a faster lamb frequency in the ewes
- Multiple-birth lambs that have to share a limited supply of milk will grow better
- Lambs can directly be rounded in a feedlot (voerkraal) without adaptation The economy behind creep feeding
- Creep feeding is only economic if enough creep feed is consumed to stimulate growth
- Intake should average at 250 g per day from the age of 20 days to weaning age
- However, lambs should only be weaned if their digestive tracks are sufficiently developed (6 - 8 weeks), so that there will not be any delay in growth tempo
- Feed intake (>250 g per day), not body weight, must thus serve as measure, seeing that lambs with high growth tempos can reach weaning mass before the rumen has developed sufficiently
- Creep feeding must at first not be supplied in self feeders ad lib., because it leads to significant waste due to the initially low intake of the lambs, and because lambs prefer fresh feed
- Through putting the creep feed in the bowls daily and removing the old feed, the lambs will sooner learn to eat and it will increase their intake; as the lambs eat better, ad lib.-feeding can be applied
- Creep feeding reduces the weaning shock of the lambs and limits the weight loss of lactating ewes, which should increase their following lamb percentage.

  Requirements for creep feeders (Feedmaster Creepfeed pellets)

- Except for the prescribed specifications the creep feeder must adhere to, it must also be good-tasting and in an acceptable form to ensure sufficient intake; soybean meal, lucerne and molasses (syrup or meal) enhances the taste, while a pelleted diet will ensure the best intake
- For the prevention of urinary calculi (the formation of small stones in the urinary tract) in rams/hamel lambs, it must also contain adequate ammonium salts Adaptation of animals on finishing diets Adaptation of sheep on finishing diets for ad lib.- feeding
- Provide 100 g of the finishing diet in conjunction with sufficient roughage for the first day
- Increase with 100 g per day until the ad lib. nutrition level is reached
- If lactation occurs before the end of the adaptation period, the animals must be adapted at a slower rate over a longer period of time
- It is important to stay on the same finishing diet for the whole feeding period.

Feedmaster: Company Information PO Box 20276, Windhoek Tel: 061 218 713 Fax: 061 262 056 PO Box 55, Upington Tel: 054 331 1351 Fax: 054 332 5959 info@feedmaster.com.na

HOW TO prevent & treat *Flystrike* IN SHEEP

It's something that no shepherd wants to see. You walk out to the sheep. There, you find your lamb, ewe, or ram covered in maggots, flies, and open sores. Flystrike is one of those diseases that can strike incredibly fast. There are multiple types of flystrike that can threaten your flock. However, all can be deadly and extremely expensive to manage.

WHAT IS FLYSTRIKE?

Put your sandwich down – this is not the article to read on your lunch break! Flystrike is a condition caused by flies laying eggs on the skin of a sheep's flesh. This disease is not exclusive to sheep (it can also happen to rabbits and essentially any other animal with hair, fur, or wool).However, this article will primarily discuss sheep. Sheep, in fact, are some of the most commonly affected animals because their damp, dirty wool attracts flies.

What happens after the flies lay their eggs is not pretty. The eggs hatch into maggots (larvae), who then eat the sheep's flesh, causing serious sores. These can become severe enough to kill a sheep or can lead to secondary infections that also become fatal.

Flystrike presents itself in several ways. Unlike many other sheep diseases, which can easily be confused with similar ailments, it's almost always obvious when flystrike is the culprit wreaking havoc on your flock.

The first sign you will likely notice is, of course, the flies surrounding your sheep or the maggots themselves. You may notice the flies first and then, upon further inspection, find the maggots burrowed beneath the wool. It's most common on sheep who have not been shorn in a while. You may have to dig deep in order to find the larvae.

However, there are other clues you might get that your sheep aren't feeling 100%. For example, he might be actively seeking out shade, fidgeting, or acting lethargic. He may suffer from a loss of appetite or have blackened fleece (caused by discharge from the sores). His wool may fall out and you may find large open sores.

Often, these sores are located on the rear of the sheep, on his feet, or above his shoulders, although they can be anywhere.

WHAT CAUSES FLYSTRIKE?

Certain Types of Flies

Flystrike is caused by a number of fly species, but the most common one that wreaks havoc on sheep is the blowfly. This fly initiates most strikes, but other fly species include hair maggot flies, lesser brown blowflies, and other fly species.

To make matters worse, once one fly species starts to infest a sheep's skin, other flies will often settle in for the long haul, too.

Warm, Humid Weather

Flystrike is most common in warm, humid conditions, which is preferred by blowflies. However, this condition can occur anywhere in the world, at any time of the year. Recent rain tends to make conditions particularly attractive for blowflies, as it will keep parts of the sheep moist for three days or so, enough to sustain fly life.

Another climatic condition that can increase the likelihood of flystrike? The lack of wind. When wind speeds are low, flies are more active and therefore more likely to land and stay on your sheep.

Wounds

Flies will be attracted to open wounds on your sheep,

meaning they're more likely to hang out there and lay their eggs. If your sheep have recently been injured, even just a minor injury, it's imperative that you treat it quickly to avoid the wounds becoming infected or infested with flies.

HOW TO PREVENT FLYSTRIKE

Docking

Some people recommend docking sheep (particularly lambs) to help prevent flystrike. This is a highly controversial practice that is really only recommended in commercial settings. However, if flystrike continues to be a problem for you despite trying other treatments, you may want to give it a go.

Essentially, the theory behind docking sheep to prevent flystrike is that it will prevent the build-up of dags which can attract the flies even further.

Keep Sheep Clean

Do your best to keep your sheep clean. This is much easier said than done, of course, but can really help to eliminate the likelihood of flystrike and other diseases. Make sure your sheep barn is filled with clean bedding at all times and provide your sheep with a place to get out of the rain and other inclement weather.

Control Internal Parasites

Having a good worm control program in place can help prevent flystrike because it will reduce the likelihood that your sheep will suffer from diarrhea. Internal parasites are the number one cause of diarrhea, which can lead to matted, dirty wool that attracts flies.

Use Preventative Insecticides

There are some preventive insecticides that you can use to prevent flystrike, but I wouldn't recommend trying them unless you have a known issue with flystrike in your areas (or if it has stricken your flock in the past).

HOW TO TREAT FLYSTRIKE

Shearing is Necessary

If flystrike afflicts one of your sheep, the best tip to follow is to get him sheared instantly. Even if that means you are out there with a pair of hand clippers cutting the wool yourself, make sure you get that dirty wool off.

Without shearing your sheep, you won't have any idea of the scope or severity of the infestation. It will be a challenge for you to see what's going on and to manage the infestation. Plus, it can reduce habitat for the flies and make your sheep a bit more comfortable in the meantime, too.

Isolate Affected Sheep

If only one of your sheep is affected by flystrike, isolate him from the rest of the flock. This will prevent the flies from migrating to other sheep and laying additional eggs.

Chemical Methods Frequently Required

Unfortunately, flystrike is one of those diseases that are very challenging to treat with non-chemical methods. Almost always, you are going to need to turn to chemical treatments to totally eliminate the flystrike.

Use an insecticide, like Permethrin, to get rid of the flystrike on your sheep. These flystrike treatments sometimes referred to as "dips" or "flystrike dressings" are meant to help kill both the flies and their maggots. They may require frequent follow-up treatments or applications to be wholly effective.

Another chemical that can be used is Cyrex. Cyrex contains two drugs – spinosad and cyromazine – and is highly effective at killing maggots and flies, too. You'll make a dressing with this solution and use a watering can to apply it.

Treat Small Cases with Diatomaceous Earth

While this only has limited effect, you may be able to treat very small emergent cases of flystrike by applying a touch of diatomaceous earth. This won't harm your sheep but will dry up the worms that are afflicting your sheep.

Check and Monitor for Reinfestation

Check your sheep on a daily basis to make sure they do not become re-infested. Ultimately, managing and treating flystrike is a daily struggle, but with regular monitoring, more intensive interventions should not be necessary.

Don't Ignore Flystrike in Your Sheep

What's most important when preventing, treating, and dealing with flystrike among your flock is to never let it go unaddressed. Severe cases often are fatal, and even minor cases are problematic.

Flystrike can cause serious distress, pain, and infection in your flock, sometimes leading to toxemia. In many cases, consulting a vet might be necessary so that you can administer antibiotics to your sheep (as well as pain relief medications) while you are treating the flystrike.

Otherwise, consider utilizing some of the methods I mentioned above to keep your sheep safe, clean, and protected from this preventable disease.

Ooibestuur tydens DRAGTIGHEID

Deur JUAN VENTER Bron: http://www.old.nwga.co.za/images/downloads/Ooibe stuur.pd

Wol en vleis per hektaar geproduseer, is 'n belangrike winsdrywende faktor in enige skaapboerdery. Verskeie strategieë en stelsels is beskikbaar om die reproduksievermoë van ooie te verhoog, maar die mate waartoe dit gebruik of toegepas word, hang baie af van die bestuursvermoë van die produsent en die beskikbare infrastruktuur. Ongeag die stelsels en infrastruktuur wat gebruik word, sal die optimale potensiaal van 'n ooi slegs behaal word indien die produsent toesien dat:

- daar aan die voedingsbehoeftes van laat dragtige en lakterende ooie voldoen word,
- die besetting van ooie deur doeltreffende ram- en ooibestuur optimaal benut word,
- die oorlewing van die fetus en die lam verhoog word deur doeltreffende bestuur tydens laat dragtigheid en lamtyd. BELANGRIKE FAKTORE TYDENS DRAGTIGHEID
- Om afsterwing van embrio's te voorkom, moet spanning tydens paring en die eerste maand van dragtigheid vermy word. Geen hantering moet in dié tyd plaasvind nie.
- Dragtigheidsondersoeke kan 42 dae nadat ramme verwyder is, gedoen word. Dit is belangrik om meerlinge van enkelinge te skei en die voedingspeil van die meerlinge ooie te verhoog.
- Verhoed gewigsverlies deur toe te sien dat die voedingspeil van die ooie korrek is deur dit met 'n lek aan te vul. Navorsing toon dat die produktiwiteit van die kudde verhoog word indien kondisiepunt (3) van ooie vir die volle dragtigheidsperiode konstant gehou kan word.
- Maak seker dat daar voldoende skaduwee vir die ooie is – veral in die warm dele van land en by temperature bo 35°C.
- Die hormoon estriool, wat deur die plasenta afgeskei word, stimuleer uier-ontwikkeling en verhoog bies- en melkproduksie. Gee dus 'n lek wat ryk is aan deurvloeiproteïen.

- Kondisiepunt die ooie weekliks. Die ideaal is dat ooie gedurende laat dragtigheid 15 tot 18% in liggaamsmassa moet toeneem.
- Die voorsiening van deurvloeiproteïen aan meerlingooie en eerste lamooie ses tot agt weke voor lam, lewer positiewe resultate.
- Mikskeer ooie minstens vier weke voor lam – dit maak dit vir die lam makliker om die spene te kry.
- Doseer ooie met vitamiene A en minerale.

BELANGRIKE FAKTORE GEDURENDE LAMTYD

- Laat lam in kleiner kampies indien moontlik met ooitroppe van 50 of kleiner – dit kan lamvrektes met tot 7,5% verlaag.
- Lakterende ooie met enkelinge moenie meer as 25 tot 50 g in liggaamsmassa per dag verloor nie.
- Lakterende ooie met meerlinge moet nie meer as 60 tot 100 g per dag in liggaamsmassa verloor nie.
- Laat lam verkieslik enkel- en meerlingooie en die jong ooitjies apart van mekaar.
- Sodra die ooi gelam het, raak die voeding van die lam belangrik. Om oormatige massaverlies by lakterende ooie te voorkom, moet kruipvoer aan lammers voorsien word, veral aan meerlinglammers. Kruipvoer verseker dat lammers vroeër gespeen kan word en dit het weer tot gevolg dat ooie hul kondisie kan verbeter en die besettings persentasie vir die daaropvolgende lamseisoen word sodoende verhoog.
- Ooie se melkproduksie bereik 'n piek op 42 dae ná lam en neem dan vinnig af. Teen daardie tyd moet die lam reeds sterk vreet en is dit goeie praktyk om die diere na 'n nuwe kamp te skuif.
- Met behulp van die soog-en-droogmetode moet ooie wat nie 'n lam kon speen nie en ooie wat swak en ligte lammers speen, geïdentifiseer word. Hierdie swak moeders moet verkieslik bemark word.
- Los boepenslammers by die ooie sodat die moeders geïdentifiseer kan word en geprul kan word. Verkoop verkieslik dié lammers saam met die ooie.

DIE ANTWOORD LÊ IN BESTUUR

Gesonde diere lewer beter produksie en gee gesonder lammers. Verseker dat jou inenting en doseerprogram op datum en jou kudde parasiet vry is. Volg 'n doeltreffende siekte voorkomende gesondheidsprogram. Bestuur jou predatore voor jy begin lam deur lamkampe se heinings na te gaan en te verseker dat daar geen ongediertes in die kampe is nie.

OPSOMMING

Om produksie per hektaar te verhoog, moet soveel as moontlik van bogenoemde stelsels en strategieë gekombineer en toegepas word. Optimale voeding gedurende die verskillende fisiologiese stadiums van die teelooi is noodsaaklik vir 'n hoë reproduksie tempo, hoë lam oorlewing en vinnige lamgroei om te verseker dat die genetiese potensiaal van jou skaap kudde bereik kan word. Wins word hoofsaaklik deur doeltreffendheid bepaal en nie soseer deur die wol- en vleisprys nie.

Kondisietelling by SKAPE

Die bepaling van kondisie berus op die bevoeling van die lendegedeelte. Die mate waartoe die rugwerwels, oogspier en vetbedekking gevoel kan word, bepaal die kondisiepunt.

Tabel 1: Kondisietelling by skape

Telling	1 Brandmaer	2	3	4	5 Oorvet
Rugstring	Kan individueel gevoel word, baie skerp	Vorm ’n aaneenlopende lyn met diep indentasie	Aaneenlopende lyn met vlak indentasie	Kan slegs indentasie voel deur hard te druk	Kan nie indentasie voel nie
Transverse prosesse	Vingers kan maklik onder inpas	Ronde punte	Goed bedek.		
Sukkel om vingers onder in te druk	Kan nie gevoel word nie	Kan nie gevoel word nie			
Spiere	Baie min, konkaaf	Konkaaf	Reguit van rugstring na transverse prosesse	Maksimum ontwikkelde konveks	Maksimum ontwikkelde konveks
Vetlaag	Geen	Baie dun	Matig	Dik	Baie dik, indentasie op die midlyn

Jowilize
Dorpers
082 428 1406
082 739 0217
©Raynette Dodd Fotografi

Tabel 2: Gids vir die ooi se reproduktiewe siklus

Stadium	Fase	Dae	Kondisiepunt: Doelwit	Energiebehoefte MJ me/kop/dag	Bestuursriglyne
1	PAAR	0	3,5	8 – 9,5	Ooie moet in stygende kondisie wees. Moenie ooie onder 3 kondisiepunt paar nie.
2	VROEG TOT MID-DRAGTIG	1 – 90	3	9 – 11	Behou kondisie.
3	LAATDRAGTIG	90 – 150	3,5	Enkeling: 10 – 14,5 Tweeling: 11 – 18	Maak seker ooie kry genoeg kwaliteit voeding vir fetus- en uier ontwikkeling.
4	LAM	150	3,5	Enkeling: 18 – 21 Tweeling: 23 – 27	Maksimum toesig met minimum inmenging– lam in klein groepies.
5	LAKTASIE	150 – 240	3		Ekstra voeding vir melkproduksie veral tweelinge – kruipvoeding (monitor kruipinname).
6	SPEEN	240	2		Speenlammers minimum 45% van volwasse massa.
7	NA SPEEN	240	2		Goeie kwaliteit voer vir lammers – beste benutters van voer.
8	VOOR PAAR	365	2 – > 3,5		Prikkelvoeding sodat ooie verbeter in kondisie.

KRITIESE AFMETINGS VIR SKAAPBOERDERY

Vrugbaarheid	Speenouderdom: 60 (vroegspeen) – 120 dae
Koggelperiode:	9 dae
Lengte van estrussiklus by ooi:	17-18 dae
Paarperiode:	34 dae
Dragtigheid:	5 maande

Voerkrale

Vloerspasie (droë skape en lammers):	1,8m² per skaap
Skadu:	0,27m² skadu per skaap
Vreetspasie:	10cm per skaap
Drinkspasie:	1cm per skaap

Voedingsbehoeftes van 'n 50-kg skaap in die verskillende produksiestadia.

Produksiestadium	*Droëmateriaalinname per dag*	*Proteïen/dag*	**Energie Tvv/dag**
Droë diere	1kg	90g	550g
Laat dragtig (laaste 6 weke)	1,7kg	160g	1 000g
Lakterend	2,1kg	220g	1 360g
Jong groeiend	1,4kg	150g	940g

Die BELANGRIKHEID van doelgerigte *Rasverbetering*

Deur SURETHA FRANCIS, S A Stamboek

Beide opwinding en teleurstelling is deel van boerdery, ongeag of jy daarvan hou of nie. Alle goeie dinge (reën, 'n laer voerprys en opwindende nuwe bulle) en/of slegte dinge (jou gunsteling koei is siek, droogte, ens.) kan 'n invloed op die boerdery hê. 'n Mens moet dus 'n plan hê wat bepaal waarheen jy op pad is en wat jou op die regte spoor hou. Drie uiters belangrike dinge kan jou plan maak of breek: Beplanning, fokus en uitvoering. 'n Goed deurdagte plan sal verseker dat dit duidelik is in watter rigting die boerdery op pad is. Dit stel doelwitte, wat die mylpale op die pad na sukses aantoon, en lê 'n duidelike roete uit om dit te behaal. Die volgende punt is fokus. Die dinge wat veroorsaak dat 'n mens fokus verloor, is nie noodwendig altyd negatief nie. Dit is dikwels die goeie dinge wat 'n mens se fokus beïnvloed, want jy dink jy is in 'n beter posisie as wat jy werklik is. Dit is dus belangrik om te fokus op die kernfaktore wat belangrik is vir die bereiking van die plan. Uitvoering is die laaste stuk van die legkaart. Niks kan bereik word sonder die behoorlike uitvoering van 'n plan nie. Uitvoering is relatief maklik as daar 'n behoorlike plan is waarop gefokus word. Fokus op die einddoel Beplanning, fokus en uitvoering gaan hand aan hand. Een kan nie sonder die ander nie. Dit is ook die geval met doelgerigte rasverbetering. Dit is uiters belangrik dat 'n rasgenootskap weet waar hulle tans is ten opsigte van belangrike faktore, om te kan bepaal waarheen hulle op pad is. Dan kan op die einddoel en die uitvoering van die plan gefokus word. Waarheen is die ras op pad? Die antwoord op dié vraag is tweeledig. Eerstens moet gekyk word na die rigting waarin die ras moet beweeg om relevant en ekonomies doeltreffend te bly. Dit word gedoen deur te bepaal watter doelwitte vir die ras gestel is. Een so 'n voorbeeld is om die teeldoelwit

te verander van slegs vir produksie na 'n teeldoelwit vir vrugbare en lanklewende koeie/skape, wat ook goed kan produseer. Tweedens is dit belangrik om te weet waar die ras vandaan kom. Dit bepaal watter rigting ingeslaan moet word. Die streng seleksie van diere, progressiewe paringspraktyke en die unieke eienskappe van 'n ras het tot dusver tot die sukses van die ras bygedra.

Bepaal jou doelwitte Dit is belangrik om byvoorbeeld te weet waar 'n ras geneties is ten opsigte van eienskappe. Dan kan bepaal word watter eienskappe van ekonomiese belang is vir

die spesifieke ras. Sodoende kan 'n plan en doelwitte vir die bereiking van spesifieke eienskappe saamgestel word. Dit is belangrik om in gedagte te hou dat die resultate nie oornag waarneembaar gaan wees nie, maar eerder oor generasies. Dit is dus belangrik om die doelwit nie gedurig te verander nie. 'n Voorbeeld is die daarstelling van standaarde waaraan bulle vir invoere en kunsmatige inseminasie moet voldoen. Die bulle/ramme se teelwaardes en indekse moet ooreenstem met die genetiese plan.

Veranderende behoeftes: Met nuwe tegnologie tot ons beskikking, kan rasverbetering nog meer doelgerig wees. Daar kan met genomiese ontledings na resessiewe enkelgeen-eienskappe gekyk word. Ouerskapverifikasie is ook meer akkuraat. Op die lang duur kan vir sekondêre eienskappe geselekteer word. Dit is duidelik dat doelgerigte rasverbetering uiters belangrik is vir 'n ras se voortbestaan. Diere wat in 1990 doeltreffend was, is nie noodwendig in 2020 meer doeltreffend nie. Genetiese vordering het plaasgevind en daar is vir die bevordering van spesifieke eienskappe geselekteer. Die diere wat in 2030 doeltreffend gaan wees, gaan ook van 2020 se diere verskil. Die resultate van doelgerigte rasverbetering is eers jare nadat seleksie plaasgevind het waarneembaar. Dit beklemtoon die belangrikheid daarvan om toekomstige behoeftes te voorspel en doelwitte te bepaal.

- Vir meer inligting, kontak SA Stamboek by www.studbook.co.za, info@studbook.co.za of 051 410 0900.

KLIPKOPPIES DORPERSTOET

Stoetteler sedert 1965 • Prestasie toetsing sedert 1978
Lid van die Dorperskaaptelersgenootskap van SA sedert 1953

Aanpasbaar • Vrugbaar • Gehard
Veldgrootgemaak • Prestasie Getoets

Veilingdatum:
31 AUG 2023

Gawie Carr 076 971 4022
E-pos: gawie@klipkoppiesdorpers.co.za
Posbus 1831, Upington, 8800
Noord-Kaap, Suid-Afrika

ISO 9001

www.klipkoppiesdorperstoet.co.za

So maak 'n JONGBOER van Sutherland planne om die Droogte met Dorpers te oorleef

Droogte en ongediertes het gemaak dat ons nuwe planne moes maak.

Skaapgetalle was reeds onderdruk a.g.v. die uitmergelende droogte.

Die droogte in Sutherland het 'n lang aanloop gehad. Vanaf 2013 het ons reënvalpatroon begin verander. Dit het minder begin reën, en die bietjie wat ons gekry het, was buite die seisoen, maar meer nog, die opvolg reën het nie gekom nie. Wat hierdie droogte uniek gemaak het was die langdurigheid. Skaapgetalle was reeds onderdruk a.g.v. die lang aanloop tot hierdie droogte.

Te min ooie, te min lammers en ons vervoerkoste wat baie hoog was het gemaak dat die somme nie wou klop nie. Ons is ver afgeleë en terugvragte is nie in ons area beskikbaar nie. Dit plaas ons in 'n baie swak posisie. (Met die dieselprys teen R26/lt kos dit ons R850 per ton vervoerkoste.)

Ek en my pa het besluit ons sal 'n nuwe plan moet maak met wat ons het, om te oorleef.

Ons uitdagings het sedert 2017 drasties en baie uitdagend geword met 'n uiters lae reënval en geen ruvoer op die veld nie.

Ons was eers op 'n heeljaar lamstelsel. Sedert 2010 het ons 4 groepe ooie gehad wat vir 6 weke lank gelam het.

Ooie wat vir 'n tweede keer in haar lewe nie dragtig skandeer het nie, is summier geslag.

Ooie wat aborteer of lamaf geraak het voordat die lammers gemerk is, het nog een kans gekry.

Op 'n stadium het dit gelyk en gevoel asof ons nou verseker gaan uitboer wat ooiegetalle betref a.g.v. van streng seleksie.

My pa het die hele tyd net gesê ons moet net in produksie bly. As ons 'n lammeroes mis, met die hoë voerinsette, gaan ons kontantvloei ons ondergang beteken.

Na deeglike ondersoeke, maak ons in Oktober 2019 weer 'n groot aanpassing nadat ons reeds twee jaar alle diere op die veld die hele jaar moes voer. Hierdie aanpassing het gemaak dat ons ten spyte van hoë insetkoste finansieël kon oorleef.

Ons het reeds die nodige inligting en voedingsbehoefte vir ons diere bepaal vanaf 2017 tot 2019.

Nou kry ons ooie elke 7.2 maande 'n lamkans. Dit beteken 5 lamkanse in 3 jaar. Die ooie word net vir 32 dae gepaar. Dit op sigself maak die bestuur rondom lammersmerk, speen en bemarking baie makliker. Blinkhaar, ronderib Afrikaner ramme word gebruik as koggelramme. Die ooie word met hul lammers wat nog drink, gepaar as die oudste lammers 2.5 maande oud is. Wanneer die oudste lammers 3 maande oud is, word die hele groep gespeen. Op 5 weke word die ooie skandeer. Ooie wat gis skandeer, word onmiddelik weer ram gegee afhangende van haar rekord.

Dit bring jou by drie troppe uit:

Een groep het nog lammers wat drink.

Een groep dragtig skandeer.

Derde groep uierooie wat naby lamtyd is.

LAMPROSES

Die uierooie loop in 'n klein kampie naby die huis. Sodra die ooi tekens wys dat sy wil lam, word sy ingevat na die lamhokke. Daar staan sy vir 72 uur. Dan word sy met haar lam uitgesit na 'n volgende klein kampie waar die lammerooie loop. Die lammerooie wissel tussen 50 - 70 in getal.

VOERGEE VAN LAMMEROOIE EN KRUIPVOER VAN LAMMERS

Lammerooie word 500g mielies en pille gegee twee maal per dag. Ruvoer (pitbale of lusern) word bygegee. 25 ooie per klein blokbaaltjie per dag.

Lammers kry kruipvoer vanaf die dag wat hulle uit die lamhokke kom. Ek doen dit sodat hulle die hokke kan gewoond word en leer vreet. Hulle kry ook 'n bietjie lusern nadat die pille gegooi is. Die lamkruip pille word add lip gevoer, maar die bakke moet skoon gevreet word, sodat alle stof deeglik skoongemaak kan word.

Lammers word gespeen, en verder gevoer totdat hulle mark gereed is.

Lammers word gespeen en word in 3 groepe verdeel. Ram- en ooilammers apart en dan word die agterpunt ram- en ooilammers bymekaar in een kraal gesit dat hul nie saam met die groter lammers hoef te vreet wat vinniger as die kleiner lammers vreet nie.

Die bemarking word gedoen op 36 – 40kg.

My besetting per groep is 82 % gemiddeld met hierdie lamsstelsel van 5 keer in 3 jaar.

Die speenpersentasie staan op 193.5 % vir 2020.

Die vervangings ooilammers word stadig aan mielies gewoond gemaak deur dit met die pille te meng. Dit gebeur 14 dae voordat die aanteel lammers veld toe gaan. So word hulle aangepas om saam met die ooie op die veld te kan voer vreet.

Ooie word in die veld gepaar en loop vir die dragtigheidsduur in die veld. Die ooie kry 500g mielies met pille gemeng vier keer per week in die veld. Dieselfde hoeveelheid voer word gegee tydens die dragtigheidsduur indien genoegsame ruvoer nie op die veld beskikbaar is nie.

Daar is geen vleis skaapras in die wêreld wat die Dorper kan klop nie. Groeivermoë, voeromset en reproduksie van ons diere is volgens my beskeie mening onverbeterlik! Ek hou nie van 'n droë, kortlyfskaap nie.

Sorg vir jou Dorpers en hulle sorg vir jou.

Konsokwente seleksie is nie onderhandelbaar nie.

Groete

Chris Blom

D919 | D1700 | D2300

HOME OF HIGH QUALITY & FUNCTIONAL DORPERS

Leroy Phillips & Son

DORPERS EST. 1974

LPD

Visitors always welcome at Country View

Hall of Fame Great sires past & present

The Boss - Sold to Jaco Flemix
Dollar - Sold to Mickey Phillips & Izak Nel
Oorlog - Sold to Francis Visagie & Jan Wiese
Perfect - Sold to Jean Aggenbach
Silver - Sold to Louis de Scande & Dirk Booysen
General - Sold to Martin Compion
Kolskoot - Sold to Jean Aggenbach
Boesman - Sold to Mickey Phillips
Red Pepper - Sold to Safari Dorpers
Gold Dollar - Sold to Jaco Flemix
Legend - Sold to Jannie Visagie & Danie Visser
Sir - Sold to Raymond Brown
Boesman 2 - Sold to Willem Avenant
Admiraal - Sold to Francis Visagie & Jan Wiese
007 - Sold to Louis De Scande
Brave Heart - Sold to Danie Visser and Le Roux Van Wyk
Platinum - Sold to Daniël Vermeulen
Red Roman - Sold to Atka Dorper Stud

D919 | D1700 | D2300

HOME OF HIGH QUALITY & FUNCTIONAL DORPERS

Leroy Phillips & Son

DORPERS EST. 1974

C: (+27) 0824141616 • T: (+27) 045 9679053
E: leroy@phillipsdorpers.co.za • www.leroyphillipsdorpers.co.za

LPD

World Champion Show

2014
World Champion Dorper Ram 60 – 75 kg
World Champion Dorper Ram over 75 kg
World Junior Champion Dorper Ram
World Grand Champion Dorper Ram

2022
World Champion ewe - 40 kg and under
Res World Champion ewe 40 kg and under
Res World Champion ewe - 2 Tooth Ewe
Res World Champion Ram 45 kg and under
World Champion Group - Ram , Ewe , and 2 lambs

2016
World Champ Dorper Ram over 75 kg
World Junior Champ Dorper Ram

2018
World Reserve Junior Champion Ram
World Champion Ram > 75 kg
World Res Champion Ram 60-75 kg
World Res Champion Ram 45-60 kg
World Res Champion Ram < 45 kg
World Res Champion Ewe < 40 kg
World Res Champion Ewe 50-60 kg
World 2Tooth ewe class - 3rd, 4th, 5th

DORPER *involvement* over 66 years - AND STILL LOVING IT!

By RODNEY RAYNER (Part 12) – for publication Dorper News Letter 2022

I was requested by the Office of the Dorper Society to write an article for the 2022 News Letter – I was going to write something more about some of my experiences as a Judge/inspector of the Society, but while we were attending our annual Dorper / Inspectors Two day get- together in De Aar at end of July 2022, I suddenly realised that it would be better to write about something more specific that could have an influence on improving our current situation in the Dorper Breed here in South Africa. As members of the Society I am sure we do all realise that in spite of a very successful National Championship in Bloemfontein and a good demand for quality Dorpers and White Dorpers at recent Sales, our Society membership has shown a marked decline in recent years – as has the popularity declined amongst commercial farmers. We all know there have been many contributing factors beyond our control that have influenced this declining interest in the breed, but when you hear about the incredible increasing expansion of the Dorper breed worldwide, one realises that we as a Society need to do something very positive to improve the situation here in the R.S.A. – The Dorper Breed originated and was developed in this country and we should be reaping the financial benefit of this increased demand overseas and in the African countries, but very few can buy here due to our protocol being closed.

Before starting on the contents of my article , and with another shock discovery I realised when I looked at the group of Judges and Inspectors at De Aar was that I suddenly did not know all of them or where they all come from – this is of course entirely due to old age creeping up on one – due to this problem I thought it would be a good thing to introduce myself and mention my credentials so that the younger generation will not just consider me as a doddering old man fairly deep in his 80's who is just waffling about something he really knows nothing about.

Fact File: Name Rodney Rayner **Date Birth:** 20/10/1936 (Age 86 in Oct. 2022) **Place Birth:** Cradock **Education:** Farm School and Kingswood College,Grahamstown. Matric1953 Attended Short courses Grootfontein Agricultural College. Farming – learnt the hard way –Experience**. Farm:** Glenmore, Cradock District. 1954 to 1992 – lost farm due to drought-still feel the heartache and always will, but

through all the problems have remained involved and dedicated to the Dorper Sheep Breed.

Dorper Breeding: 1956 to 1991 Successes achieved most points EP Dorper Championships for 3 consecutive Shows (over 6 years) and on numerous other Shows, plus limited success on National Championships. Various top prices for both Rams and Ewes on Regional and National Sales.Continued farming Dorpers commercially on leased ground 1991 to 2021.

EP Dorper Club Involvement : Member 1961 to 2022. Secretary 4 years: President 24 years. **Dorper Society Involvement:** Member 1959 to 2022. Inspector/Judge: 1963 to 2022: Assistant Secretay: ±8 years.: Elected Council Member: 1968 to 1985 : Liason Officer : 1985 to 1990 **Other Tasks performed: Judging Shows: National Championships** :- RSA (7) ; Zimbabwe (4): Australian (4) : **Regional Championships and Local Shows** –All provinces in RSA; Zimbabwe : Namibia: Australia - too numerous to remember.

Conducting Dorper Days, Short Courses: Mini Courses: Inspection tours- All provinces RSA; Zimbabwe (±10 visits); Namibia (±8 visits); Australia. – (16 visits) -too numerous to remember **Announcing: National Championship Shows** – (±7 - Not sure of amount).As can be seen from above, my involvement with the Dorper Sheep Breed has virtually been over my entire working life and I have been blessed that I have always and still do, find great enjoyment and satisfaction in everything I do for and try to do for the betterment of and advantage to the Breed. There have naturally been many ups and downs but is has certainly been a privilege to work with the Dorper " family" over the years and to meet so many good people who are as dedicated as myself to seeing our beloved breed prosper and also be amazed by the way the Breed's popularity has spread literally worldwide. There have been exceptions – some people who have disappointed in their attitude of putting themselves and their preferences ahead of those of the breed, but fortunately these folk are very much in the minority and phase themselves out fairly quickly.

Work as Liaison Officer – (Skakelbeampte) 1985 to 1990:- During the early 1980's I was even more intensly involved with the Dorper breed than at any previous time so when the Council offered me this Liaison work on a part-time basis I readily accepted the post. I had actually been doing it "unofficially" for years but had been coming very short on the reimbursement of expenses side – I just did not have the heart to charge battling clubs and/or individuals the full costs of the activities I was assisting them with and it was catching up with me as I was battling financially myself !! (Entirely my own fault and I am the first to admit it, but it was due to my love of the Breed and wanting to see it improve!!).

The work started as a part time job in 1985 but the interest and the work just simply increased by the day and by 1987 the Council decided to make it a full time post – incidently and rather ironically, from a personal point of view I earned less on full time than on part time as I had to pay P.A.Y.E. as a fulltime employee- This was most unfortunate !!. As a Society we were very fortunate to receive a sponsorship of a brand new "Nissan Skyline" motor car for the use of the Liaison Officer and it really had to work as my area was the whole country and also Namibia – average more than 12000km.per month. (It was truly a fantastic car!!!)

The work certainly covered a wide spectrum and variety of activities but I think many of us older members realised that it certainly helped to bring the Dorper Society closer to its members and it helped to increase public interest and knowledge of the breed. From when the Liaison Officer job was officially created in 1985 until it was discontinued in 1990 the membership of the Society had increased from just over 600 members in 1985 up to more the 900 in 1990. At that stage the entire country was literally humming with interest and real enthusiasm in all areas and Clubs - the members were organizing various functions and other activities!!- what a pleasure to see and experience – and in most cases to be part of it all!!!.

After much deliberation, I have decided to write this article about the time I worked as a Liaison Officer (Skakelbeampte) for the Dorper Society- it was at first a temporary appointment for a unlimited period, but after two years was changed to a full time appointment. I genuinely feel that the current Council of the Society should seriously consider again creating a similar or same type of job to have more personal contact with the Members and especially with those just starting and /or those considering farming with Dorpers - not everyone can be a successful Stud Breeder but the commercial farmers producing lambs for the market are actually the backbone of the Breed and we need to concentrate more on them to ensure the expansion and continued growth of our Breed.

My duties as Liaison Officer were basically as ff.:- (A) to propagate the Dorper Breed (B) to encourage Record keeping and Performance Testing (C) attempting to get Breeders to join Stud Book (D) to attend meetings of outside organisations that could assist our Society (E) liase with Clubs and Members re problems and either attempt to solve them or report back to the Council (F) attend as many Dorper or Dorper related functions and/or activities as possible (G) visit potential new members (H) assist newly appointed judges and inspectors to qualify.(I) promote the holding of Performance Tested Veldram Projects, Regional Classing(screening) of Rams and Ewes for National Sales.

Explanation of Duties – (A) + (B) + (C): All three these aims were mainly done by attending the AGM of the different Clubs and it certainly did help to propagate the Breed, encourage more members to keep Records and quite a good percentage to join the Performance Testing Scheme, and some even to join Stud Book. I did help quite a number of Breeders to fill in all the forms etc. for Stud Book but I am afraid that at that particular stage it was so complicated and very expensive so most of them withdrew again. I do know that those Breeders who kept it up are reaping the benefit of their trouble in these present days because commercial farmers and the modern potential Stud Breeder now realise that having accurate background records of the animals is essential to establishing what animals to purchase when looking for new breeding stock.

Duties (D): Attending meetings of outside organisations that could help the breed. This was rather a difficult instruction to fulfil but I did attend quite a few meetings in different areas of organised agricultural entities but cannot really say I did achieve much by being there . The Stud Book meetings that I could attend in Bloemfontein I did, but there I could only attend as an observer as a Council member was the Society's official representative -however that was well worth the trouble as I could follow all procedure changes in the systems

Duties(E):- Liaise with clubs and Members re problems – this worked very well and I managed to solve many problems and those I could not solve I took to the next Council meeting or reported it to the "Dag Bestuur"- this "Plan" really worked well and was well received and utilised by the Members plus it saved the Dorper office a lot of work!!!.

Duties (F):- The attending of Dorper or Dorper related functions was rather difficult for me to attend because so many of them clashed with each other, but I did manage to attend most of the important ones and was also part of the organizing of a lot of them.

Duties (G):- The visiting of potential new members was also an important function and many requests came in for help in their decisions to join the Society or perhaps to postpone it for a while., but those were in the minority by far.

Duties (H):- The assisting of newly appointed Judges and Inspectors to finally qualify as a Judge at that

Top "B" Dorperstud

Breed in "Balance" with nature

Fertility ***Functional*** ***Hardiness***

Production Sale every August at Upington Showgrounds.
Semen and Embryos available.

Jacques Jordaan 083 270 2406
Francois Theron 082 890 2029
Top "B" Dorperstoet/stud

Karsten Witdorpers

True Genetics

Functional sheep for production

Francois Theron
082 890 2029
fjtheron007@gmail.com

Haraldo Smith
076 875 8615
stalle@karsten.co.za

KARSTEN

www.karsten.co.za

RAMSEM is the only livestock reproduction centre on the African continent which has semen sexing technologies

RAMSEM
37 YEARS JAAR

RAMSEM is a registered small and large stock centre with export capabilities:

- Freezing of ram and bull semen
- Gender specific semen sorting
- Laparoscopic insemination
- Synchronization aids and AI equipment for small stock and cattle
- Embryo flushing, freezing and transfer for small stock
- Embryo exports

MORE LAMBS SINCE 1985

Tel: +27 82 900 3903/4 • +27 51 412 6327
PO BOX 100600 RENOSTERSPRUIT 9326 BLOEMFONTEIN
ramsem@ramsem.com | www.ramsem.com | www.facebook.com/ramsem.pty.ltd

stage was the Judging of 3 Shows with them and to qualify as an Inspector also the judging of 3 Shows plus 3 Farm Inspections – all this to make sure both the newly appointed Judges and Inspectors understood all the necessary procedures, practices and bookwork involved. It was indeed a pleasure and a priviledge to have been able to assist so many of the Judges and Inspectors to qualify and become such an integral part of the Dorper Breed and Society.

Duties(I) :- To promote the holding of Performance Tested Veldram Projects – one of my pet subjects when it is about the improvement and growth of the Dorper Industry!!. I am still convinced that it is the way forward for especially our commercial farmers to purchase their Rams – knowing they are performance tested, veld adapted and in the correct condition to start working straight away. I know these projects have been held in many area's of the RSA – some disastrous, some not so successful, some moderately successful, some very successful- some still going strong after many years. I have great admiration for the North Cape Club who for many years have continued holding the Griekwastad Veldram Project and Sale which has become very well supported and successfully presented for many years. There are several Veldram Projects (Some Individual, Some Sale Partnerships, some Club Projects) in the North West Cape, North Cape, Boesmanland and in the Free State. I would like to thank all those Breeders still involved with these projects for their continued support and input they have so faithfully contributed to such a worthy cause. (Aanhouer wen!!!)

Duties (J):- The council decided to change the Screening of Rams and Ewes for National Sales during the mid 1980's – instead of screening the Rams and Ewes at the Sale venues, the idea was to do the screening 2 to 3 weeks before the Sale at central points in the various regions which would be identified by the number of rams from the different areas. As skakel beampte I would be one of the Inspectors and the Council would either appoint a local area Inspector from the Region or one or two Inspectors from other area's to do the Inspections with me. This method was put into practice and used for approximately 2 years if I remember correctly but it was not a great success and we reverted to the old system. The problem was that it was extremely difficult for the Inspectors to keep an even standard throughout the whole classing tour – some breeders were not preparing their Rams and Ewes prior to the regional classing centres and others brought fully prepared sheep. The whole idea in the beginning was that it would help Breeders to not have culls in their strings for the Sales and so save unnecessary costs. It was a great disappointment that this new concept did not work – we tried our very best but it is impossible to please everyone and there were the "usual" moans and groans "who thought they had been hard done by!! (usually the same ones each time- and mostly uncalled for!!). It is an undeniable fact that many stud breeders are blind to their own breeding faults in their sheep and they just cannot or will not admit them even to themselves – a big mistake as it could help them so much to be able to use that knowledge when selecting their breeding animals.

Futher to my notes above re:- Propagation of the Dorper Breed.

The areas, where "advertising" the breed was really needed was naturally very important in the non-traditional sheep regions- in spite of a previous encouraging period interest in the breed, this had started waning in both the Transvaal Clubs and it had reached a low in the early 1980's – the main reason

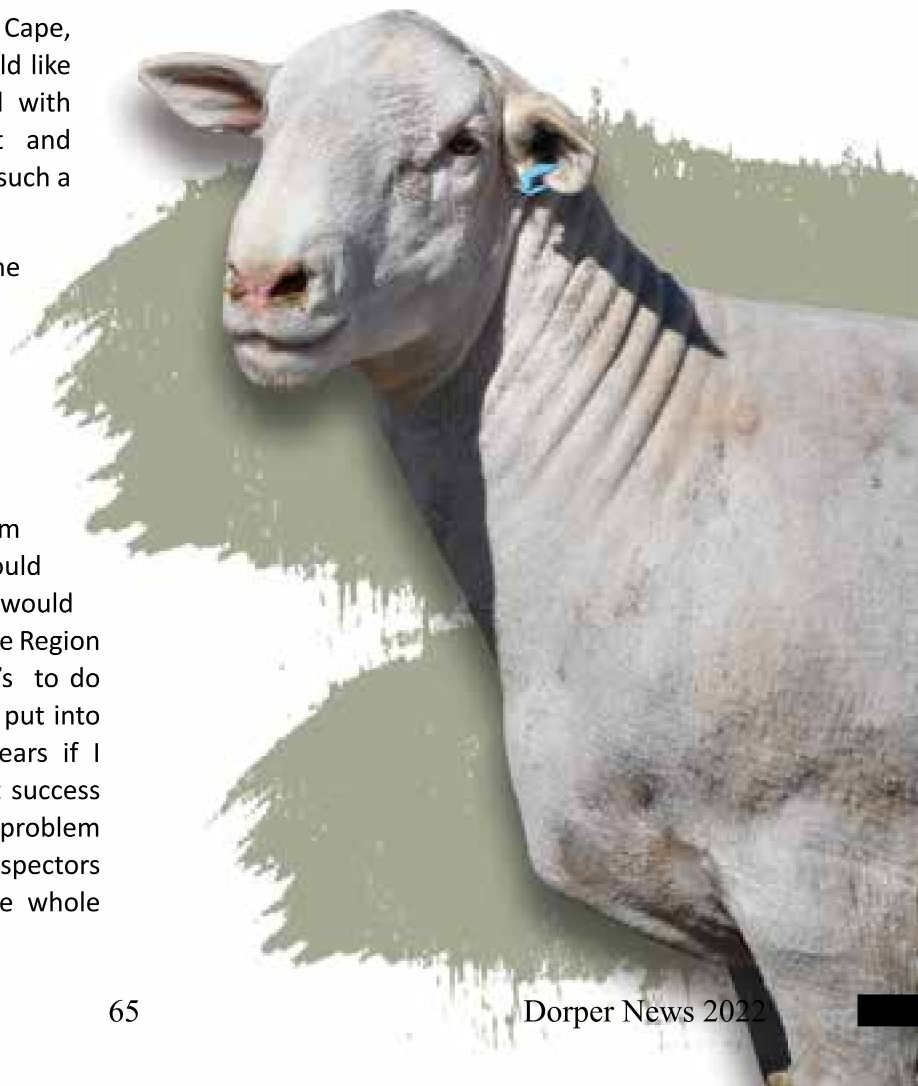

for this problem was probably due to extreme jealousy amongst the members – especially those involved with participating in Shows – in that period, prior to my appointment as Liaison Officer I was invited to judge at the Rand Show in Johannesburg and the Pretoria Show. Before we could start with the judging of the animals there would have to be meetings to sort out differences of opinion amongst the exhibitors which had reached the point where they refused to communicate with each other. Most of the problems were due to disputes amongst the exhibitors as to the legitimate ownership of certain of the animals entered – as judge I was forced to check each eartag and attempt to verify the animals origin!! Ridiculous, but it was the case – sometimes all the hold-ups causing us to finish late at night and all activities taking place in an unhappy and hostile atmosphere. However a change was to come for the better when some new Breeders started coming into the picture and what a difference it made. The Transvaal Club was very down in numbers and virtually come to a standstill – but when Dolf Lategan and his late wife Elsie plus their helpers took over the Club (amonst others – the Booysens, Pringles, De Jagers, Kearneys, vd Walts), it came to life again and in a very short time had a membership of over 100 and the Club had sufficient finances available – these people organised Dorper Days, Short Courses, Inspection Tours, News letters, Sales of Breeding stock, etc, etc. It was a great privilege to be part of all these activities and I helped as much as I could as "Skakelbeampte"!!.

There was another Club in the Transvaal (on the other side of the Jukskei Rivier) called the Northern Transvaal Dorper Club – this Club went through the same problems as the Transvaal Club and their revival occurred at about the same time as the Transvaal Club and also due to an influx of new members with much enthusiasm – they were the Reads, Jacobs, Fouries, Cawoods (plus manager Coenie Vermeulen), du Toits, Vissers and many others). They too did all the re-organisation as in the Transvaal but in addition organised Sales of Breeding Stock at (then) Warm Baths and Pietersburg. I tried my best as "skakelbeampte" to be of more assistance to this Club, but just could not manage as much involvement because of the great distances from here. By all accounts I have heard, both Clubs are still on a high there and really going strong.

One of the area's which had never had the attention it should have had was the Natal region (the last outpost of the British Empire!!!) – but this was soon to change – with the help of Roger & Carol Austen from Lions Den, the Mackays from Escourt, and Dr. Rob Tedder from New Hanover, a very successful Dorper Day was held at the Stockowners Experimental Farm at Tweedie (near Howick and the Midmar Dam). Shortly after the Dorper Day we organised a Mini Course at the same venue which was very well attended and in no time a Club was formed, and the interest started spreading- even as far north as Empangeni and Pongola, in the south Richmond to the west Winterton and Ladysmith and east even to a suburb of Durban. To illustrate how keen everyone was, I later did official Inspections in all those areas. To the credit of the Natal Breeders, Dorpers were soon being exhibited at the Royal Show and competing well in the Interbreed classes against the pure British Breeds. Gary Mitchell and Roy Aitken started their studs soon after the others and have also gone from strength to strength – I am afraid I have not been able to visit Natal again for many years so do not really know what the situation is like at present, but I did hear that the club took a dip after the loss of Roger Austen who passed away some years ago – he certainly was the drive and enthusiasm behind the Natal Club – a wonderful, energetic Chairman in spite of being for many years a very sick man but never a moan or complaint - I have never met anyone else with such determination and "guts"- may he Rest in Peace.

In closing , I hope I have sketched an adequate picture trying to point out what can be achieved by having a person in the Dorper set-up who is continually in touch with the members and who is in close touch with the industry. I would be very grateful if I have through means of this article been able to perhaps kindle the interest and thoughts of those in charge of the Dorper Society to seriously consider the possibility of once again employing a part-time or perhaps even a full-time Liaison Officer. I truly just want to see this great breed of ours gaining even more popularity and spreading its wings even further around the globe. DORPERS EVERYWHERE and FOREVER!!!.

LOSKOP NOORD BOERDERYE
DORPERS
AJ Fourie
071 686 9587

Winsgewende
Dorper boerdery

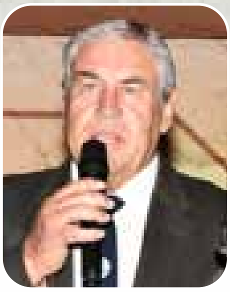

- IZAK NEL

Dorper boerdery is lankal nie meer 'n kuns soos baie produsente dink nie, maar 'n hoogs tegnologiese en wetenskaplike sake onderneming. Om maksimum wins te genereer, het dorper boere geen ander keuse as om die beste kundiges te gebruik om sodoende op hoogte te kom van die nuutste tegnologie asook die mees winsgewende produksiestelsels.

Dit is belangrik om aan die begin van elke nuwe jaar die vorige jaar se resultate in oënskou te neem. Indien teikendoelwitte nie bereik is nie, moet resultate noukeurig ontleed word om vas te stel waarom dit nie bereik is nie.

Verskeie faktore soos klimaat en produkpryse het 'n groot invloed op die winsgewendheid van die boerdery, maar is buite die beheer van die boer.

Boere moet hoofsaaklik fokus op aspekte in die boerdery waaraan hy wel iets kan doen. 'n Paar aspekte waaroor die boer wel beheer het is teikendoelwitte, weidingsbestuurstelsels, algemene bestuurpraktyke, byvoedingsprogramme, seleksie- en telingspraktyke en finansiële bestuur.

1. Teikendoelwitte

Die stel van realistiese teikendoelwitte vir speenpersentasie, kondisiepunt, drakrag, kilogram vleis geproduseer per hektaar, produksiekoste ens is 'n absolute vereiste vir 'n winsgewende skaapboerdery.

2. Weidingsbestuurstelsel

Elke dorper boer moet 'n doeltreffende en wetenskaplike gebaseerde weiding- of veld-bestuurstelsel gebruik veral op natuurlike veld. Dit is van uiterse belang dat hierdie stelsel oor die langtermyn volhoubaar is om te verseker dat oorbeweiding nie plaasvind nie en dat voldoende veldreserwes opgebou word om droogtes beter te hanteer. Veldbestuur in ekstensiewe gebiede is om kampe vinnig te wissel, met hoë digtheid te bewei en nie 'n kamp elke jaar dieselfde tyd te bewei nie.

3. Algemene bestuurspraktyke

Elke dorper boer moet 'n algemene bestuursprogram hê om te verseker dat aktiwiteite nie net uitgevoer

word nie, maar dat dit op die regte tyd geskied om maksimum resultate te kry.

4. Strategiese byvoedingsprogram

Die uiteindelike doelwitte van dorper boerdery moet wees om maksimum vleis van hoogstaande gehalte, teen die laagste moontlike koste vir 'n spesifieke omgewing per hektaar te produseer.

Dit is baie belangrik dat die regte lekke op die regte tyd bv. prikkelvoeding, laatdragtigheid en laktasie gevoer word. Dit kan 'n groot bydrae lewer om die winsgewendheid van dorper boerdery te verbeter. Lekaanvulling is baie belangrik om weiding meer doeltreffend te benut asook om die omsetting van weiding na 'n bemarkbare produk (bv. vleis) te bevorder.

5. Seleksie- en telingspraktyke

Seleksie- en telingspraktyke moet enersyds daarop konsentreer om die produksie en reproduksie in die huidige kudde, maar ook in die toekomstige kudde te verhoog.

Die doel moet wees om doeltreffende diere te identifiseer en met hulle te boer.

6. Finansiële bestuursprogram en begroting

Aan die begin van 'n nuwe finansiële jaar moet 'n nuwe begroting opgestel word waarbinne aanpassings gemaak word om teikendoelwitte te bereik ten opsigte van massa produk (vleis) geproduseer om winsgewendheid te verbeter.

Die resep om meer geld uit dorpers te maak is die verlaging van produksiekoste van dorper vleis. Dit is nie noodwendig deur die verlaging van insetkoste nie maar deur bv. meer swaarder lammers, per hektaar te produseer deur aanpassings in boerderypraktyke te maak en met 'n meer produktiewe bloedlyn te boer.

Spesiale aandag moet ook gegee word aan die grootmaak en versorging van vervangingsdiere.

BESTUURSPROGRAM

In die Suid Vrystaat / Noord-Oos Kaap is daar basies twee lamperiodes:

1. Augustus tot Oktober
2. Maart tot einde Mei.

Die bestuursprogram kan aangepas word om by elke boer se lamtyd te pas.

Ek het gevind dat deur groepe ooie in kleiner lam kampies te laat lam daar beter toesig gehou kan word en skade tot 'n minimum beperk kan word. Ongedierte beheer kan ook beter toegepas word.

Lammer ooie kan na twee weke in groter getalle saam gesit word in groter kampe.

JANUARIE: Voorbereiding vir paartyd (2 maande voor paar tyd)

1. Spaar kampe vir paring.
2. Toets ramme vir vrugbaarheid, geslagsgeskiktheid en dekbehendigheid.
3. Klas ramme volgens teelprestasies en selekteer vervangingsooitjies
4. Vervang jaarliks minstens 25% van jou teelramme.

5. Laat maak koggelramme bv. Afrikaner- of Afrinoramme.
6. Verhoed kontak tussen teelooie en ramme, koggelramme en gespeende ramlammers vir twee maande voor paartyd.
7. Gee tweetandooie byvoeding
8. Begin ramme op prikkelvoeding
9. Spuit ramme en ooie Multimin (2ml/ram) 3 maande voor paring en ooie (1ml/ooi) 4 tot 6 weke voor paring asook Vitamien A & E.
10. Spuit ramme en ooie met Multivax P entstof. Ent teelooie 4 tot 6 weke voor paring teen Enziotiese Aborsie.
11. Doseer ramme en ooie ses weke voor paring.

FEBRUARIE: Voorbereiding vir paartyd (1 maand voor paring)

1. Sit oefening en prikkelvoeding van ramme voort.
2. Begin met prikkelvoeding van teelooie vanaf 3 weke voor paring.
3. Doseer ramme koringkiemolie twee keer per week vanaf minstens 4 weke voor paring om hulle saadkwaliteit en vrugbaarheid te verbeter.
4. Sit minstens 3% aktiewe koggelramme vroeg oggend tussen die ooie 9 dae voor paartyd.

MAART: Paartyd en vroeë dragtigheid (1ste maand van dragtigheid)

1. Haal koggelramme uit en sit 3% aktiewe vrugbare ramme by volwasse teelooie.
2. Paar tweetandooie afsonderlik met 4% ervare ramme.
3. Beperk paar tropgrootte tot maksimum 200 tot 250 ooie.
4. Onnodige hantering van ooie gedurende paring veroorsaak resorpsie van embrio's.
5. Paar vir maksimum vyf weke in die herfs en maksimum ses weke in die lente.

MEI: Middragtigheid (2de en 3de maand van dragtigheid)

1. Doen dragtigheidsdiagnose (skandering) ongeveer 42 dae nadat ramme uitgehaal is en skot alle droë ooie onmiddellik uit.
2. Hou dragtige tweeling ooie afsonderlik.
3. Hou vol met goeie weiding of byvoedingsprogram.

JULIE: Laatdragtigheid (4de en 5de maand van dragtigheid)

1. Verhoed domsiekte en melkkoors deur korrekte en voldoende byvoeding
2. Hou tweeling ooie asook jongooie wat vir die eerste keer lam apart op beter weiding of verskaf byvoeding. Voer 'n lek met voldoende deurvloeiproteïen, veral aan tweeling en jongooie wat vir die eerste keer gaan lam om uier ontwikkeling te bevorder en gevolglik bies- en melkproduksie te stimuleer.
3. Plaas ooie 14 dae voor lam in lamkampe
4. Doseer ooie met doeltreffende breëspektrummiddel.

2022 SA Wêreldskou uitslae

Reserwe Junior Kampioen Ooi

2Tand Kampioen Ram

Senior & Groot Kampioen Ram

45kg-60kg Kampioen Ramlam

Bo 60kg Kampioen Ooilam

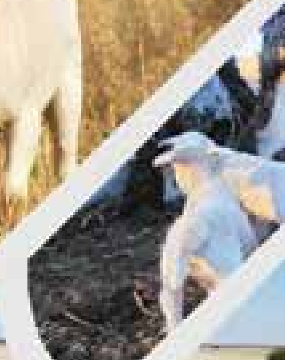

LUBERN VOERE

Met ons Hoofkantoor geleë te Hartswater in die Noord Kaap, fokus ons op die vervaardiging en bemarking van veevoer. Ons strewe is om met behulp van tegniese navorsing en ondersteuning op te tree as strategiese vennoot vir produsente in sentraal Suid Afrika. Waardetoevoeging deur opgeleide en kundige bemarkingspersoneel, wetenskaplike produk formulering, ooreenkomstig nuutste navorsing, tegnologie en moderne toegeruste fabrieke verseker kwaliteit DIENS en PRODUK.

Waarom Lubern?

Lubern het 'n klein, vaartbelynde en selfstandige organisasie struktuur.

Die filosofie is eenvoudig maar doeltreffend:

- Produk- en produksiekoste so laag as moontlik te hou
- Stiptelike en betroubare diens met alle handelsaktiwiteite na te streef
- 'n Program van kwaliteits verbintenis met alle produksie en bemarkingsprosesse te handhaaf
- Om deur ontwikkeling en aanpassing van produkte aan 'n kliënt se behoeftes te voldoen

SKAAP PRODUKREEKS:

- Skaap Voerkraal Konsentraat (selfmeng voerkraal)
- Lamkruip
- Stoetvee
- Feedcure Skaapproduksielek
- Skaap Winterlek
- T13 Afrond
- Skaap Afrond Fase 1, 2, 3 en 4
- Lammerooi Volledig (Lamhok)
- Ram, Lam en Ooi
- Veldcure 350 HPK (selfmeng lekke)
- Wolcure Produksie korrel

Kontak ons gerus:

082 449 9282 / 072 610 2223
info@lubern.co.za
www.lubern.co.za
Plot 1343, Hartswater, 8570

6. Sny sterte, kastreer en merk lammers volgens ouderdom en geboortestatus op 3 weke.

7. Doseer lammers vir ronde- en lintwurms na 4 weke. Herhaal op grond van miseiertelling.

8. Ent lammers met Multivax P entstof op twee maande en gee 'n skraagdosis na vier weke.

AUGUSTUS: Lamtyd en laktasie (1ste vier maande van laktasie)

1. Maak voorsiening vir skuiling in koue, nat en winderige weerstoestande.
2. Voorsien dieselfde deurvloeiproteïen bevattende lekke, maar teen 'n hoër peil, as gedurende laatdragtigheid aan lakterende ooie vir maksimum 8 weke.
3. Hou voltyds toesig waar moontlik en merk tweelinglammers.
4. Gee kruipvoer (550kg gemaalde mielies of heel garspitte + 150kg Voermol SS200 + 150kg Voermol Procon 33 + 40kg Voermol melassemeel + 100kg gemaalde lusern.)
5. Beheer eksterne en interne parasiete en ent ooie na lamtyd met Bloutong.

DESEMBER: Speentyd

1. Beperk speenskok deur ooie en lammers van twee speengroepe om te ruil. Moenie lammers speen wat ligter as 25kg weeg nie.
2. Doseer speenlammers met Virbamax L wat beide ronde- en lintwurms beheer.
3. Ent lammers na speen met Bloutong A, B en C drie weke uit mekaar.
4. Ooilammers moet voortdurend groei tot en met paring.
5. Verkoop lammers as stoorlammers of voer tot 45kg en laat slag.
6. Klas ou ooie uit en bemark.

Sluit die jaar af op 'n hoë noot met 'n groep gesonde swaar lammers en bemark die swaarste lammers tussen Kersfees en Nuwe jaar.

Beoordelaars & Inspekteurs
Judges & Inspectors

NAAM	ADRES	KONTAK
Botha Francois	Posbus 64 Trompsburg 9913 francois@rmsnet.co.za	082 374 5099 051 713 7007
*Blom Chris	Posbus 189 Sutherland 6920 blom6750@gmail.com	073 053 3529
Buys Pilla	Posbus 104 Kenhardt 8900 madalene.laubscher@gmail.com	073 093 7052 053 0040 157
Cahi Tony	Posbus 164 Prieska 8940 tony.erfdeel@gmail.com	082 788 6180
Cilliers, Niekie	Geelvinkstraat 9, Upington 8800	082 429 4846 071 837 5636
Cilliers, Peet	Posbus 246 Upington 8800 peet@peetcilliers.co.za	083 310 8284
*Cilliers Tromp	Posbus 47 Laingsburg 6900 nctcilliers@gmail.com	084 569 4141
Cronje Wicus	AUSTRALIA cronje.dorpers@gmail.com	+61475892862
*Folscher N J	Posbus 25 Brandvlei 8915 folscherbdy@gmail.com	054 602 5131 083 766 4896
Homan, Boeta	Posbus 4851, Secunda 2302 boetahoman1@gmail.com	082 875 8073 017 632 4417
*Homan, Heleen	Posbus 4851, Secunda 2302 heleen.h@mweb.co.za	082 689 4676 086 684 0323 (f)
*Hardus Korb	Posbus 25 Griekwastad 8365 jgkorbboerdery@gmail.com	082 770 1445
Kotze J L K	Posbus 487 Douglas 8730 marinakotze26@gmail.com	076 181 0710
*Kotze Marina	Posbus 487 Douglas 8730 marinakotze26@gmail.com	082 825 7000
*Kruger Victor	Posbus 294 Mareetsane 2715 kruger.fam@polka.co.za	082 873 7061
Kriel Dawid	Posbus 515 Bultfontein 9670 dahenca@mweb.co.za	073 243 6999 071 839 0210
Le Roux Matie	Posbus Posbus 872 Wellington 7654 lerouxmatie@gmail.com	073 888 3351
Lintvelt Rikkie	Posbus 211, Kenhardt, 8900 lintvelte@vodamail.co.za	082 805 9481
Lötter Boy	Posbus 147, WILLOWMORE, 6445 boylotter@gmail.com	082 856 8930
Malan Stefaans	Posbus 111 Adelaide 5760 smalan@iexchange.co.za	082 440 7346
Niewenhuis André	Plot 48 VeldRoad Waterglen Rustenburg 0300 andredorper1@gmail.com	072 579 1121

Oberholster Japie	Posbus 228 Postmasburg 8420 japie.oberholster@gmail.com	083 233 1901
Phillips Ashley	Posbus 95 Tarkastad 5370 bashphillips@gmail.com	082 566 4762
Phillips Mickey	Posbus 95 Tarkastad 5370 mickeyphillipsdorpers@gmail.com	082 498 2884
Rayner Rodney G	Posbus 202 Cradock 5880 rodneyrayner1936@gmail.com	048 881 3826 083 356 2749
Rawlins Phil	Posbus 48049 Hercules 0030 philraw@absamail.co.za	072 370 3278
Read Raymond	Posbus 23 Settlers 0430 raymondread94@gmail.com	081 5944 942
Rossouw H A	Posbus 606 Lutzville 8165 koos@kgr.co.za	027 632 5043 082 888 6545
*Saunderson Charl	Posbus 25 Kenhardt 8900 charl@dorpers.co.za	082 414 6146
Schutte Hennie	Postnet Suite 33, P/sak X 12055, Lichtenburg letitiater@gmail.com	076 7634 134 00267 7389 6644
Seymore J J	Posbus 3277 Lichtenburg 2740 petra@nwk.co.za	071 688 0021 082 492 2950
Simon Garry	Posbus 8 BETHULIE 9992 info@vlakplaats.co.za	083 285 8934
Snyders, Larry	Posbus 1598, Kathu, 8446 larrysnyders2521@gmail.com	063 478 7766
Strauss Philip	Posbus 60 Karasburg Namibia Box 149 P/bag X 5879 Upington 8800 pstrauss@iafrica.com.na	+264 81 127 0851
Van der Merwe Colene	41 Boulevard Welgevonden Stellenboch 7600 vandermerwecolene@gmail.com	084 491 7171
Van der Merwe Rikus	Posbus 56 Britstown 8782 admin@westfront.co.za	082 890 0351 053 004 0062
Van Schalkwyk Pieter	Posbus 30 Aroab Namibia samehaal@iway.na	00264 632 80819 fax 083 534 3665
Van Wyk Le Roux	Posbus 100, Gochas, Namibia okgochaswinkel@gmail.com	00264 813 44 33 99
Van Zijl H J J	Posbus 39 Van Rhynsdorp 8170 lynville.isaacks@kaapagri.co.za	027-21 91562 082 809 7737
Visagie Jannie	Posbus 499, Kimberley 8300 jannie.visagie@vodamail.co.za	082 788 5510
Visser Danie	Posbus 332 Aranos Namibia Danievisser7@gmail.com	+264 81 276 9152
Visser Willemse	Posbus 11, Loeriesfontein, 8185 granaatbos@mtnloaded.co.za	083 658 2585
Vivier Gideon	Posbus 72 Beaufort Wes 6970 gideonvivier@gmail.com	0234 16168 082 411 3986
Wiese Dries	Posbus 58 Loxton 6985 drieswiese@mweb.co.za	053 3812 1103 082 8092 949 082 334 8614 fax

BOERE van die toekoms

- Rochelle Stander

JP Marais, van Marais Witdorper se dogtertjie Layla Marais, is 3 jaar oud en is mal daaroor om die skape dop te hou as hulle Chocolates eet (Lek). Haar pa mag nie sonder haar skape toe nie en sy vang al wat 'n lam is en hou hulle vas. Soos haar Pa sê, sy is tweede eienaar van hul stoet.

Die Blomme van Steynsburg het geen bekendstelling nodig! Kalkfontein se Aletta en Jochemis help graag vir Pa Abraham as daar skaap gewerk moet word. Geen bang haar vir 'n wegbreek ooi nie! Wonder wat het van Frekie die kalf geword wat so gery was? Dalk 'n stoetbul? Of Frekie die os?

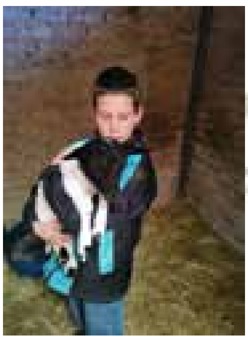
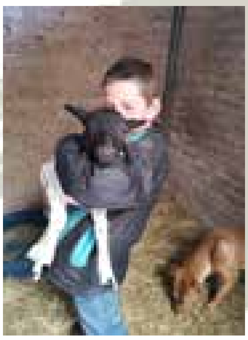

Jaco Du Venage se seun Jayden is 11 jaar oud en help graag met die voer van skape en ook oor die medisyne gedeelte van die hele stoet, Vihan is 8 jaar oud en hou meer van die Lammetjies as die groot skape.

Stoetno.: 2521 | Cell: +27(0)63 478 7766

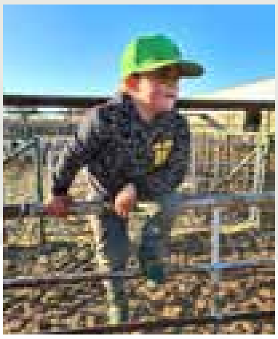

As Marilize Hugo van Sittert besluit dis tyd om vir Plaas- Oupa en –Ouma te gaan kuier is jy sommer uit jou vel.
Hier is Hugo van Sittert (4 Jaar) by Pilla en Madalene Buys op hul plaas tussen die lammers. Volgens Plaas-ouma is hy baie besig en glad nie op sy mond geval nie!

Wie onthou nog die Kaalstert foto in 2020 se Dorpernuus?
Pedri Cilliers het intussen 'n boetie ryker geword en die twee het besluit dat daar 'n opvolg moet wees vir die nuwe Dorpernuus. Klein Trompie en Pedri het hulself gate uit geniet tydens die Wêreldskou en gehelp met die kosgee van die skape en sommer lekker saam Oom Awie Horn op sy karretjie ook gery. Nou my vraag aan Trompie en Leandri… gaan ons in 2024 3 kaal sterte in die krip hê?

NASIONALE VEILINGS
National Sales

Pretoria	Totale Omset	Ingeskryf	Omset	Verkoop	Verkoops-persentasie
2020	**R 1,198,500.00**				
Dorperramme ingeskryf		40	R 349,000.00	34	85%
Dorperooie Ingeskryf		103	R 630,200.00	103	100%
Wit Dorperramme ingeskryf		25	R 120,250.00	18	72%
Wit Dorper Ooie ingeskryf		35	R 98,900.00	26	74%
2021	**R 1,969,250.00**				
Dorperramme ingeskryf		44	R 584,500.00	40	91%
Dorperooie Ingeskryf		112	R 829,750.00	103	92%
Wit Dorperramme ingeskryf		28	R 257,000.00	16	57%
Wit Dorperooie ingeskryf		33	R 298,000.00	25	76%
2022	**R 1,562,400.00**				
Dorperramme ingeskryf		22	R 439,000.00	22	100%
Dorperooie Ingeskryf		87	R 809,400.00	86	99%
Wit Dorperramme ingeskryf		26	R 141,000.00	13	50%
Wit Dorperooie ingeskryf		21	R 173,000.00	18	86%
Beaufort-Wes					
2020	**R 639,500.00**				
Dorperramme ingeskryf		45	R 619,500.00	43	96%
Dorperooie ingeskryf		0	R	0	0%
Wit Dorperramme ingeskryf		13	R 74,000.00	8	62%
Wit Dorperooie ingeskryf		0	R -	0	0%
2021	**R 623,000.00**				
Dorperramme ingeskryf		42	R 494,000.00	39	93%
Dorperooie ingeskryf		0	R -	0	0%
Wit Dorperramme ingeskryf		9	R 129,000.00	9	100%
Wit Dorper ooie ingeskryf		0		0	0%
2022	**R 686,000.00**				
Dorperramme ingeskryf		58	R 420,000.00	33	57%
Dorperooie ingeskryf		5	R 4,000.00	5	100%
Wit Dorperramme ingeskryf		24	R 216,000.00	18	75%
Wit Dorper ooie ingeskryf		15	R 30,000.00	10	67%

Upington					
2019	**R 1,804,250.00**				
Dorperramme ingeskryf		108	R 1,120,500.00	88	81%
Dorperooie ingeskryf		61	R 297,750.00	53	87%
Wit Dorperramme ingeskryf		33	R 241,000.00	30	91%
Wit Dorperooie ingeskryf		25	R 145,000.00	23	92%
2020	**R 3,684,000.00**				
Dorperramme ingeskryf		108	R 2,111,000.00	97	90%
Dorperooie ingeskryf		40	R 550,500.00	39	98%
Wit Dorperramme ingeskryf		53	R 630,500.00	46	87%
Wit Dorperooie ingeskryf		30	R 392,000.00	30	100%
2021	**R 4,006,200.00**				
Dorperramme ingeskryf		122	R 2,468,500.00	115	94%
Dorperooie ingeskryf		66	R 742,604.00	64	97%
Wit Dorperramme ingeskryf		36	R 434,500.00	35	97%
Wit Dorperooie ingeskryf		50	R 360,500.00	43	86%

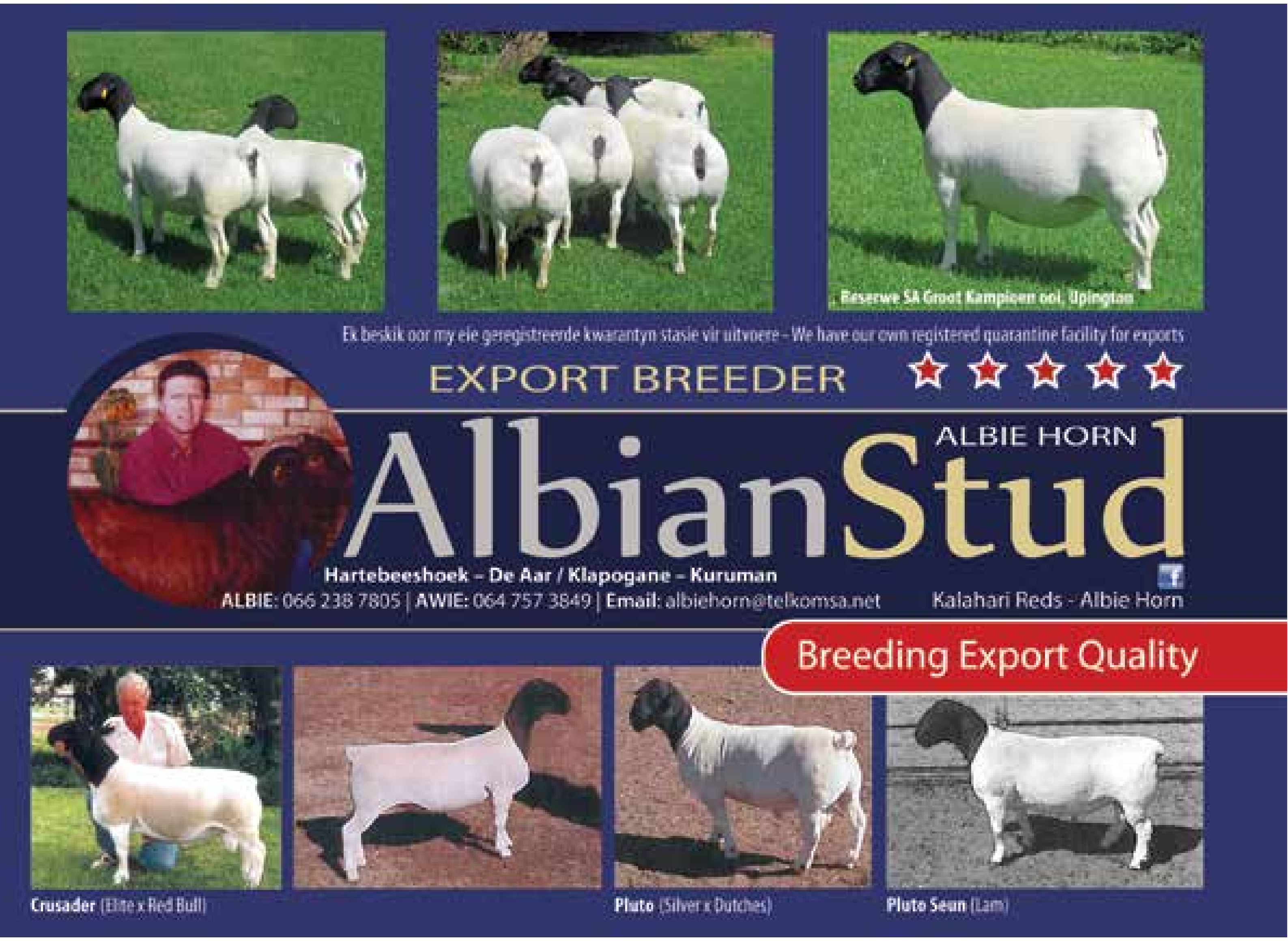

Upington Internasionale Veiling 2022

Ramme

1	ML Phillips
2	Nooitgedacht Dorpers Stoet no 1
3	JH Maritz Snr
4	Izak Nel Dorpers
5	Ivor & Leroy Phillips
6	Nooitgedacht Dorper Stoet no 2
7	Ben van der Westhuyzen Leeudrift
8	Ben van der Westhuyzen Bodam
9	Hendri van Wyk Snr
10	Leroy Phillips Dorpers
11	Ashley Phillips
12	Albian Dorper Stud
13	Tromp Cilliers & Seuns Witdorpers
14	Mickey Phillips
15	Leroy Phillips & Son Dorpers
16	Hardus Korb Witdorpers
17	Ivor Phillips
18	Compion Dorpers
19	ATKA Dorpers
20	Horizon Witdorpers
21	Compion Witdorpers
22	Horizon Dorpers
23	Dirk Steenkamp
24	Leonard Du Raan Dorpers
25	Kowie De Witt Dorpers
26	JH Maritz Jnr
27	Cronje Dorpers
28	Leonard Du Raan Witdorpers
29	Skeerhok Dorpers
30	ATKA Witdorpers
31	Top "B"

Ooie

1	ML Phillips
2	Tromp Cilliers & Seuns Witdorpers
3	Mickey Phillips
4	ATKA Witdorpers
5	Ivor & Leroy Phillips Dorpers
6	Horizon Dorpers
7	Leroy Phillips & Son Dorpers
8	Ivor Phillips Dorpers
9	Ashley Phillips
10	Horizon Witdorpers
11	Leroy Phillips Dorpers
12	Springduin Witdorpers
13	ATKA Dorpers
14	Top "B"
15	Springduin Dorpers
16	Sompion Witdorpers
17	Compion Dorpers
18	Albian Dorper Stud
19	Kranskop Dorpers
20	Leonard Du Raan Witdorpers

Beaufort - Wes Nasionale Veiling 2023

Ramme

1	ML Phillips
2	Tromp Cilliers & Seuns Witdorpers
3	Jannie Visagie
4	Ben van der Westhuyzen Leeuwdrift
5	Ashley Phillips
6	Izak Nel Wit Dorpers
7	Ben van der Westhuyzen Bo-Dam
8	Albian Dorpers
9	Elandsberg Dorpers
10	Mickey Phillips
11	Izak Nel Dorpers
12	Martin Compion Wit Dorpers
13	Martin Compion Dorpers

Ooie

1	Martin Compion Dorpers
2	Mondesir Wit Dorpers

Pretoria Nasionale Veiling 2023

Ramme

1	ML Phillips
2	Ben van der Westhuyzen Leeudrift
3	Izak Nel Dorpers
4	Albian Dorper Stud
5	Chafra
6	Compion Witdorpers
7	Compion Dorpers
8	GJ Lötter
9	Ashley Phillips
10	Izak Nel Witdorpers

Ooie

1	ML Phillips
2	Mickey Phillips
3	Ashley Phillips
4	Ben van der Westhuyzen Leeudrift
5	Albian Dorper Stud
6	Jowilize Dorpers
7	Tiegerpoort Dorpers
8	Izak Nel Dorpers
9	Nel Dorpers
10	Ben van der Westhuyzen Bodam
11	Compion Witdorpers
12	Compion Dorpers
13	Jowel Witdorpers
14	Schalk Burger Bdy

Staanplekke 2022-2023

PRIVAAT VEILINGS

gehou vir Boekjaar 01.04.2021 tot 31.03.2022

		Dorper Ramme				Dorper Ooie			
Datum	**Veiling**	**Aange-bied**	**Verkoop**	**Omsette**	**Gem**	**Aange-bied**	**Verkoop**	**Omsette**	**Gem**
10.04.2021	Top "B"	6	6	R 57 000	R 9 500	36	35	R 239 000	R 6 829
16.04.2021	Nooitgedacht & Kasteel	46	46	R 794 500	R 17 272				
17.04.2021	Penta Genetics	22	17	R 155 250	R 9 132	97	90	R 679 500	R 7 550
13.05.2021	AKTA	21	21	R 297 000	R 14 143	47	47	R 283 500	R 6 032
22.05.2021	Martin Compion	20	13	R 123 500	R 9 500	50	36	R 185 500	R 5 153
09.07.2021	Nooitgedacht & Kasteel 2de Winter	24	24	R 217 000	R 9 042				
21.07.2021	Diamant Dorper Veiling	47	47	R 762 000	R 16 213	41	41	R 299 500	R 7 305
05.08.2021	Martin Compion	25	20	R 184 000	R 9 200	10	10	R 52 900	R 5 290
19.08.2021	Top "B"	29	29	R 267 250	R 9 216	22	22	R 138 500	R 6 295
26.08.2021	Horizon & Phillips	43	29	R 329 500	R 11 362	48	46	R 615 500	R 13 380
02.09.2021	Tony Cahi & Westfront	31	24	R 208 500	R 8 688	30	16	R 79 250	R 4 953
08.09.2021	Noordkaap veldram Projekte veiling	49	49	R 534 000	R 10 898				
14.09.2021	Daniël Vermeulen	42	42	R 262 000	R 6 238				
16.09.2021	Klipkoppies	47	38	R 293 900	R 7 734	37	28	R 157 700	R 5 632
18.09.2021	ATKA Bela-Bela	17	13	R 148 000	R 11 385	31	31	R 186 500	R 6 016
30.09.2021	Kasteel Wit Dorpers & Dorpers Loxton	35	26	R 195 000	R 7 500	21	21	R 81 000	R 3 857
30.09.2021	Noordkaap veldram Projekte veiling	17	7	R 62 500	R 8 929	33	33	R 143 750	R 4 356
01.10.2021	Horizon Dorpers & Wit Dorpers	19	13	R 128 000	R 9 846	22	21	R 199 500	R 9 500
06.10.2021	Cronje & Lötter	30	30	R 22 400	R 747				
13.10.2021	Martin Compion	10	10	R 106 500	R 10 650				
23.10.2021	Dirk Steenkamp	3	2	R 18 000	R 9 000	49	47	R 242 000	R 5 149
20.11.2021	Heritage Veiling	20	19	R 259 000	R 13 632	66	61	R 554 000	R 9 082
03.02.2022	Prieska Prestasiegetoetste Veldram	37	31	R 234 500	R 7 565	37	28	R 75 300	R 2 689
03.02.2022	ATKA Vryburg	10	9	R 81 000	R 9 000	17	17	R 103 500	R 6 088
09.02.2022	Griekwastad stoetvee	37	37	R 453 500	R 12 257				
12.02.2022	Izak Nel	16	11	R 144 000	R 13 091	58	37	R 238 750	R 6 453
17.02.2022	Gideon Vivier & Pieter Stofbrg	34	33	R 318 200	R 9 642				
24.02.2022	Lucasdam & CJ Coetzee	54	53	R 568 000	R 10 717	29	29	R 211 500	R 7 293
26.02.2022	Genetic Alliance	14	5	R 47 500	R 9 500	68	44	R 216 500	R 4 920
10.03.2022	Hilton Spangenberg	26	26	R 261 500	R 10 058				
17.03.2022	5 Star Veiling Upington	31	29	R 414 000	R 14 276	48	13	R 94 000	R 7 231
24.03.2022	Hardus Korb & Jannie Visagie	20	19	R 230 500	R 12 132	25	24	R 222 500	R 9 271
	Totale vir Finansiele jaar	882	778	R 8 177 500	R 10 511	922	777	R 5 299 650	R 6 821

	Wit Dorper Ramme				Wit Dorper Ooie			
	Aange-bied	Verkoop	Omsette	Gem	Aange-bied	Verkoop	Omsette	Gem
					15	15	R 55 800	R 3 720
	26	21	R 170 000	R 8 095				
	7	6	R 45 500	R 7 583	18	17	R 122 200	R 7 188
	14	14	R 105 500	R 7 536	34	34	R 154 000	R 4 529
	18	9	R 77 000	R 8 556	39	36	R 231 500	R 6 431
	18	18	R 77 000	R 4 278				
	20	9	R 71 500	R 7 944	36	31	R 130 000	R 4 194
	14	14	R 139 000	R 9 929	10	10	R 54 000	R 5 400
	46	21	R 272 500	R 12 976	56	50	R 639 000	R 12 780
	34	34	R 373 000	R 10 971	28	27	R 129 750	R 4 806
	21	21	R 217 000	R 10 333				
	10	7	R 87 000	R 12 429	42	42	R 408 100	R 9 717
	49	42	R 484 000	R 11 524	67	45	R 160 750	R 3 572
	7	7	R 37 500	R 5 357	25	25	R 102 750	R 4 110
	16	8	R 97 000	R 12 125	50	38	R 252 500	R 6 645
	12	9	R 61 500	R 6 833				
	10	10	R 93 000	R 9 300				
	4	4	R 56 000	R 14 000	31	31	R 390 500	R 12 597
	25	25	R 245 200	R 9 808	23	23	R 67 600	R 2 939
	12	12	R 104 000	R 8 667	22	22	R 255 500	R 11 614
	13	13	R 155 000	R 11 923	15	15	R 53 700	R 3 580
	8	3	R 38 000	R 12 667	22	16	R 80 750	R 5 047
	12	12	R 123 000	R 10 250				
	24	22	R 246 500	R 11 205	23	23	R 187 500	R 8 152
	6	6	R 69 000	R 11 500	21	19	R 118 500	R 6 237
	7	7	R 57 500	R 8 214				
	8	6	R 104 500	R 17 417	49	22	R 117 000	R 5 318
	20	14	R 158 000	R 11 286	50	50	R 283 700	R 5 674
	461	374	R 3 764 700	R 10 066	676	591	R 3 995 100	R 6 760

KLUB VEILINGS

gehou vir Boekjaar 01.04.2021 tot 31.03.2022

		Dorper Ramme				Dorper Ooie			
Datum	**Veiling**	**Aange-bied**	**Verkoop**	**Omsette**	**Gem.**	**Aange-bied**	**Verkoop**	**Omsette**	**Gem.**
05.06.2021	Overvaal Klub Veiling	15	15	R 131 250,00	R 8 750	42	42	R 194 090	R 4 621
06.08.2021	Kuruman Ram & Bul	33	29	R 227 100,00	R 7 831	15	15	R 55 900	R 3 727
14.08.2021	Bosveld Klub Bela-Bela	27	16	R 210 000,00	R 13 125	75	75	R 475 750	R 6 343
28.08.2021	Overvaal Klub Veiling	19	12	R 123 500,00	R 10 292	81	74	R 476 750	R 6 443
07.10.2021	Weskaaplandse Klub	70	69	R 755 000,00	R 10 942	9	9	R 26 200	R 2 911
13.10.2021	Ooskaap Dorperklub	76	56	R 499 250,00	R 8 915	16	15	R 55 750	R 3 717
12.11.2021	Bosveld Klub	17	7	R 91 000,00	R 13 000	72	29	R 121 900	R 4 203
10.02.2022	Vrystaat Veiling	11	7	R 39 500,00	R 5 643				
16.02.2022	Ooskaap Dorperklub	56	47	R 476 000,00	R 10 128	40	40	R 170 750	R 4 269
17.02.2022	Dorperland Elite	47	46	R 614 500,00	R 13 359				
	Totale	**371**	**304**	**R 3 167 100**	**R 10 418**	**350**	**299**	**R 1 577 090**	**R 5 275**

	Wit Dorper Ramme				Wit Dorper Ooie			
	Aange-bied	Verkoop	Omsette	Gem.	Aange-bied	Verkoop	Omsette	Gem.
	6	6	R 41 000	R 6 833	8	8	R 55 800	R 6 975
	15	15	R 111 000	R 7 400	13	13	R 50 200	R 3 862
	8	1	R 15 000	R 15 000	36	3	R 14 250	R 4 750
	9	5	R 49 000	R 9 800	5	5	R 80 000	R 16 000
	44	43	R 560 000	R 13 023				
	12	12	R 106 000	R 8 833				
	14	2	R 17 500	R 8 750	21	9	R 38 800	R 4 311
	16	6	R 25 000	R 4 167				
	18	18	R 141 500	R 7 861				
	11	11	R 183 500	R 16 682				
	153	**119**	**R 1 249 500**	**R 10 500**	**83**	**38**	**R 239 050**	**R 6 291**

DORPER Kursusse 2022

Datum	Juniors		Kursusleier	Slaag	Druip	Totaal	
14-17.02.2022	Postmasburg	Noordkaap Klub	Colene Grevelink	15	0	15	Hoogste Punt Muller Horn 80%
03.05.2022	Aguscalientes	Mexico	Gideon Vivier	7		7	Hoogste Punt Adán Villagrana Martínez 69%
30.5-03.06.22	Tarkastad	Ooskaap Klub	Rodney Rayner	8	2	10	Hoogste Punt Bruce Phillips 81%
27.06.01.07.2022	ATKA	WILLISTON WP	Willemse Visser	5	0	5	Hoogste Punt Cornelius Fredericks 71.7%
18-22.07.2022	Cookeville TN	Amerika	Colene Grevelink	26	0	26	Hoogste Punt Sydney Phipps 89%
	Seniors						
14-17.02.2022	Postmasburg	Noorkaap Klub	Japie Oberholster	13	0	13	Hoogste Punt Evan Pretorius 90%
03.05.2022	Aguscalientes	Mexico	Gideon Vivier	5	0	5	Hoogste Punt Nestor Cons Sosa 78.5%
30.05-03.06.22	Tarkastad	Ooskaap klub	Rodney Rayner	2	0	2	Hoogste Punt Derek Wessels 68%
27.06 - 01.07.2022	ATKA	WILLISTON WP	H.J.J. Van Zijl	1	0	1	Hoogste punt Wessel Fourie 72.5%

KOBUS LÖTTER

Kola Lötter
082 973 8133
Posbus 147, Willowmore, 6445

WÊRELD Skou

Bloemfontein 03 – 06 Mei 2022

Beoordelaars: Dorpers - Rikus van der Merwe, Willemse Visser, Colene Grevelink. Wit Dorpers - Philip Strauss, Hendrik van Zijl en Koenie Kotze.

Ringbeamptes: Sekunde: Boeta Homan (Heel Voor) Ringbamptes Heleen Homan (Hi Lo sisteem) V.L.N.R.: Victor Kruger, Chris Blom, J.J. Seymore, Garry Simon en Japie Oberholster

Wit Dorpers	Winners	Dorpers	Winners
1 Ooi lam < 40kg	**Veekos**	**Ooi lam < 40kg**	**Constantia Dorpers**
1st	Horizon	1st	Leroy Phillips & Son
2nd	Horizon	2nd	Leroy Phillips & Son
3rd	Larry Snyders	3rd	Tienfontein Dorpers
4th	Horizon	4th	Jannie Visagie
5th	Larry Snyders	5th	Jannie Visagie

V.r.n.l.: Niekie Cilliers (Horizon 1ste), André Du Plessis (Horizon 2de), Larry Snyders (3de) Ayle Le Roux (Horizon 4de) Larry Snyders (5de)

V.r.n.l.: Leroy Phillips (1ste), Leroy Phillips (2de) Tienfontein Dorpers (Jaco Flemmix 3de), Jannie Visagie (4de) Jannie Visagie (5de)

Wit Dorpers	Winners	Dorpers	Winners
2 Ooi lam 40-50kg	**Overvaal Klub**	**Ooi lam 40-50kg**	**Overvaal Klub**
1st	Chafra	1st	Hendri Van Wyk Snr
2nd	Tromp Cilliers	2nd	Mickey Phillips & Son
3rd	Ashley Phillips	3rd	Sandputs
4th	Ashley Phillips	4th	Martin Compion
5th	Hardus Korb	5th	Albian

V.r.n.l.: Annelie Jonker (Chafra 1ste), Tromp Cilliers (2de), Ashley Phillips (3de), Ashley Phillips (4de), Hardus Korb (5de)

V.r.n.l.: Charel Marais (1ste), Hendri van Wyk, Ashley Phillips(2de), Sandputs (3de) Martin Compion Jnr (4de), Albie Horn (5de)

Wit Dorpers	Winners	Dorpers	Winners
3 Ooi lam 50-60kg	**Noorkaap Klub**	**Ooi lam 50-60kg**	**Noorkaap Klub**
1st	Horizon	1st	Jannie Visagie
2nd	ATKA	2nd	Jannie Visagie
3rd	Martin Compion	3rd	Albian
4th	Horizon	4th	Matie Le Roux
5th	Ashley Phillips	5th	Jannie Visagie

V.r.n.l.: Niekie Cilliers & André Du Plessis (Horizon)(1ste) Corrie Avenant (ATKA)(2de), Martin Compion Jnr (3de) Ayle Le Roux (Horizon) (4de) en Ashley Phillips (5de)

V.r.n.l.: Jannie Visagie (1ste & 2de), Albie Horn (3de), Matie Le Roux (4de), Jannie Visagie (5de)

Wit Dorpers	Winners	Dorpers	Winners
4 Ooi lam > 60kg	**OosKaap Klub**	**Ooi lam > 60kg**	**OosKaap Klub**
1st	Tromp Cilliers	1st	Jannie Visagie
2nd	Hardus Korb	2nd	ATKA
3rd	Hardus Korb	3rd	Jannie Visagie
4th	ATKA	4th	ATKA
5th	Hardus Korb	5th	Jannie Visagie

4 Ooi lam > 60kg

V.r.n.l.: Tromp Cilliers (1de) Hardus Korb (2de) Hardus Korb (3de), Dr Corrie Avenant (4de) Hardus Korb (5de)

V.r.n.l.: Jannie Visagie (1ste afwesig), Izak Brow (2de), Jannie Visagie (3de), Dr Corrie Avenant (4de), Jannie Visagie (5de)

Wit Dorpers	Winners	Dorpers	Winners
5 Groep 3 ooi lammers	**Weskaap klub**	**Groep 3 ooi lammers**	**Weskaap Klub**
1st	Ashley Phillips	1st	Mickey Phillips & Son
2nd	Hardus Korb	2nd	Jannie Visagie
3rd	Henk Greeff	3rd	Leroy Phillips & Son
4th	ATKA	4th	Mickey Phillips & Son
5th	ATKA	5th	Jannie Visagie

Plasing Ashley Phillips en Hendriëtte Du Plooy van Gritco (Borg)

Mickey Phillips, Hendriëtte Du Plooy van Gritco (Borg) en Ashley Phillips

Wit Dorpers	Winners	Dorpers	Winners
6 Ooi 2 tand	**Virbac**	**Ooi 2 tand**	**Virbac**
1st	Ashley Phillips	1st	Mickey Phillips & Son
2nd	Martin Compion	2nd	Leroy Phillips & Son
3rd	Tromp Cilliers	3rd	Hendri Van Wyk Snr
4th	Horizon	4th	Leroy Phillips & Son
5th	Ashley Phillips	5th	Jannie Visagie

V.r.n.l.: Ashley Phillips (1ste), Martin Compion (2de), Tromp Cilliers (3de), Ayle Le Roux - Horizon (4de), Ashley Phillips (5de)

V.r.n.l.: Ashley & Mickey Phillips (1ste) Bruce & Leroy Phillips (2de), Hendri van Wyk Snr (3de), Leroy Phillips (4de), Jannie Visagie (5de)

PENTA genetics

VEILING
20 Mei 2023

D2607
TIEGERPOORT
• DORPERSTOET •

HANNES VAN STADEN 072 367 1182
Pretoria-Oos

Wit Dorpers	Winners	Dorpers	Winners
7 Ooi 4 tand	**Zoetis**	**Ooi 4 tand**	**RFID**
1st	Larry Snyders	1st	Mickey Phillips & Son
2nd	Larry Snyders	2nd	Mickey Phillips & Son
3rd	Larry Snyders	3rd	Albian
4th	Horizon	4th	Jannie Visagie
5th	Tromp Cilliers	5th	Leroy Phillips & Son

V.r.n.l.: Larry Snyders (1ste,2de & 3de), Niekie Cilliers, André Du Plessis & Ayle Le Roux (4de) Tromp Cilliers (5de)

V.r.n.l.: Mickey & Ashley Phillips (1ste & 2de), Albie Horn (3de), Jannie Visagie (4de) Leroy Phillips (5de)

Wit Dorpers	Winners	Dorpers	Winners
8 Ram <45kg	**BKB**	**Ram <45kg**	**BKB**
1st	Chafra	1st	ATKA
2nd	Horizon	2nd	Leroy Phillips & Son
3rd	Hardus Korb	3rd	ATKA
4th	Larry Snyders	4th	Jannie Visagie
5th	Hardus Korb	5th	Izak Nel

V.r.n.l.: Annelie Jonker (1ste), Niekie Cilliers, André Du Plessis, Ayle Le Roux (Horizon 2de), Gerdus Korb (3de) Mike van den Berg (BKB) en Larry Snyders

V.r.n.l.: Corrie Avenant ATKA (1ste), Leroy Phillips (2de), Izak Brow ATKA (3de), Mike van den Berg (BKB), Jannie Visagie Afwesig (4de) en Izak en GB Nel (5de)

Wit Dorpers	Winners	Dorpers	Winners
9 Ram 45-60kg	**Vleissentraal**	**Ram 45-60kg**	**Vleissentraal**
1st	Tromp Cilliers	1st	Mickey Phillips & Son
2nd	Horizon	2nd	Sandputs
3rd	ATKA	3rd	Martin Compion
4th	Larry Snyders	4th	Mickey Phillips & Son
5th	Martin Compion	5th	Dawid Kriel Dorpers

9 Ram 45-60kg

V.r.n.l.: Tromp Cilliers (1ste), André du Plessis, Alye Le Roux & Niekie Cilliers (Horizon)(2de), ATKA (3de), Larry Snyders (4de), Martin Compion Jnr (5de)

V.r.n.l.: Ashley Phillips (1ste), Sandputs (2de), Martin Compion Jnr (3de), Mickey Phillips (4de), Dawid Kriel (5de)

Wit Dorpers	Winners	Dorpers	Winners
10 Ram 60-75kg	**Lubern**	**Ram 60-75kg**	**CDP**
1st	Ashley Phillips	1st	Mickey Phillips & Son
2nd	Hardus Korb	2nd	Mickey Phillips & Son
3rd	ATKA	3rd	ATKA
4th	Hardus Korb	4th	Jannie Visagie
5th	Martin Compion	5th	Dawid Kriel Dorpers

V.r.n.l.: Ashley Phillips (1ste), Hardus Korb (2de), Corrie Avenant ATKA (3de), Hardus Korb (4de), Urbanus Badenhorst – Borg Lubern Voere, Martin Compion Jnr (5de)

V.r.n.l.: Mickey & Ashley Phillips (1ste & 2de), Corrie Avenant ATKA (3de), Jannie Visagie (afwesig) (4de), Dawid Kriel (5de), Klas geborg deur CDP Auctioneers

Wit Dorpers	Winners	Dorpers	Winners
11 Ram >75kg	**KLK**	**Ram >75kg**	**SA Dorper**
1st	Hardus Korb	1st	Jannie Visagie
2nd	Tromp Cilliers	2nd	Mickey Phillips & Son
3rd	ATKA	3rd	ATKA
4th	Larry Snyders	4th	Leroy Phillips & Son
5th	Martin Compion	5th	Hendri Van Wyk Snr

V.r.n.l.: Hardus Korb (1ste), Tromp Cilliers (2de), Corrie Avenant ATKA (3de), Larry Snyders (4 de), Martin Compion Jnr (5de)

V.r.n.l.: Jannie Visagie (1ste), Ashley Phillips (2de), Corrie Avenant (Atka) (3de), Bruce & Leroy Phillips (4de) en Carel Marais (5de) (Hendri van Wyk Snr)

Wit Dorpers	Winners	Dorpers	Winners
12 Groep 3 ram lammers	**OVK**	**Groep 3 ram lammers**	**King Price**
1st	ATKA	1st	Mickey Phillips & Son
2nd	Martin Compion	2nd	Jannie Visagie
3rd	Martin Compion	3rd	ATKA
4th	Horizon	4th	Dawid Kriel Dorpers
5th	Larry Snyders	5th	Mickey Phillips & Son

V.r.n.l.: Corrie Avenant en John Melville van OVK, Martin Compion (2de & 3de), Horizon (4de), Larry Snyders (5de)

V.r.n.l.: Ashley Phillips (1ste), Jannie Visagie (2de), ATKA (3de), Dawid Kriel (4de), Mickey Phillips & Son Dorpers (5de)

Wit Dorpers	Winners	Dorpers	Winners
13 Ram 2 Tand	**BKB**	**Ram 2 Tand**	**BKB**
1st	Tromp Cilliers	1st	Mickey Phillips & Son
2nd	ATKA	2nd	Martin Compion
3rd	ATKA	3rd	Dawid Kriel Dorpers
4th	Ashley Phillips	4th	Martin Compion
5th	Hardus Korb	5th	Leroy Phillips & Son

V.r.n.l.: Tromp Cilliers (1ste), Jacobus Le Roux BKB, Corrie Avenant ATKA (2de & 3de), Ashley Phillips (4de), Hardus Korb (5de)

V.r.n.l.: Mickey & Ashley Phillips (1ste), Martin Compion (2de), Andriëtte Du Plooy namens BKB, Dawid Kriel (3de), Martin Compion Jnr (4de), Leroy Phillips & Son (5de)

Wit Dorpers	Winners	Dorpers	Winners
14 Ram 4 Tand	**Molatek**	**Ram 4 Tand**	**Ramsem**
1st	Tromp Cilliers	1st	Mickey Phillips & Son
2nd	Martin Compion	2nd	ATKA
3rd	Martin Compion	3rd	Dawid Kriel Dorpers
4th	ATKA	4th	Martin Compion
5th	Tromp Cilliers	5th	Jowilize Dorpers

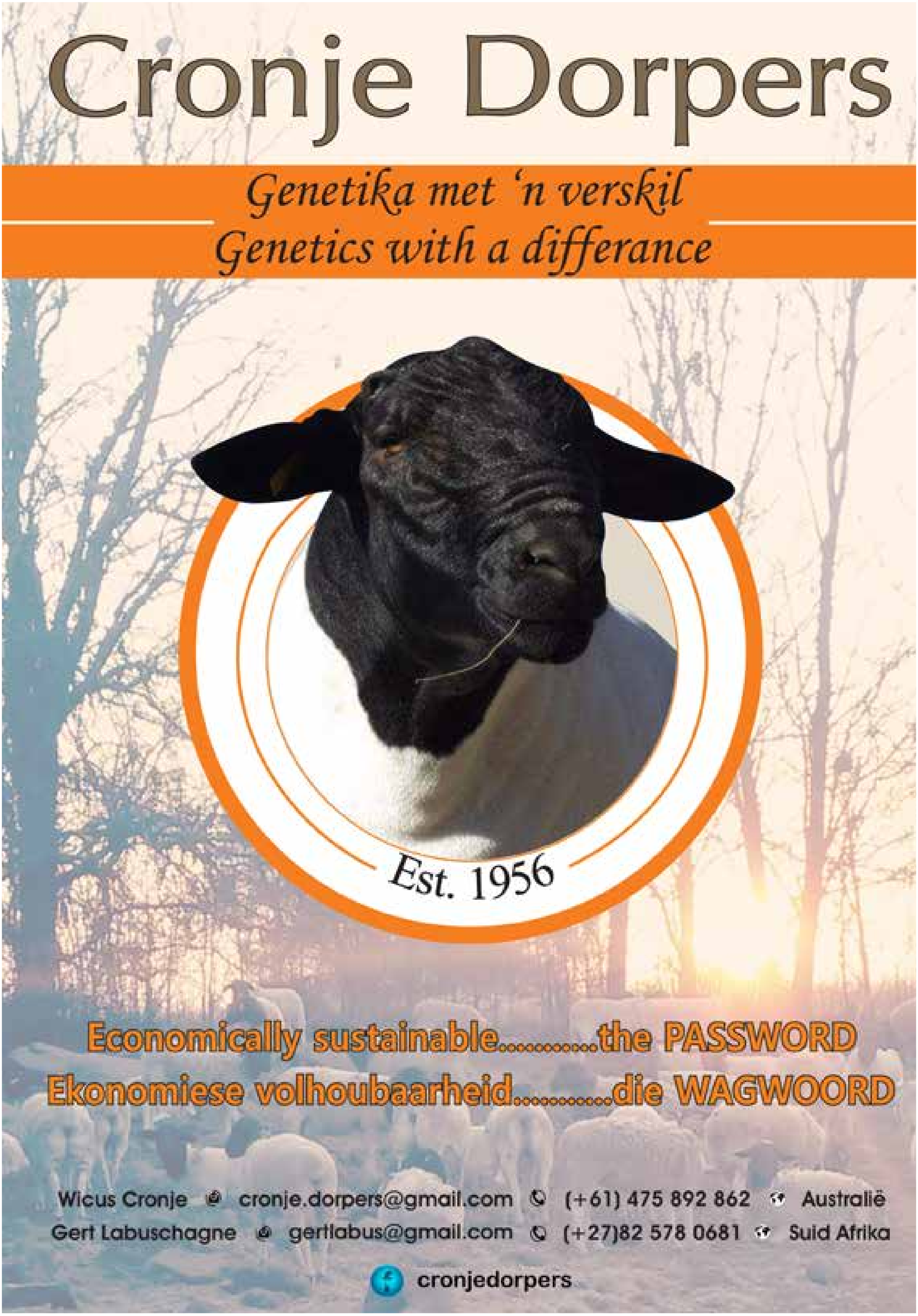
Cronje Dorpers
Genetika met 'n verskil
Genetics with a differance
Est. 1956
Economically sustainable...........the PASSWORD
Ekonomiese volhoubaarheid............die WAGWOORD
Wicus Cronje cronje.dorpers@gmail.com (+61) 475 892 862 Australië
Gert Labuschagne gertlabus@gmail.com (+27)82 578 0681 Suid Afrika
cronjedorpers

14 Ram 4 Tand

V.r.n.l.: Tromp Cilliers (1ste), Martin Compion (2de & 3de), Izak Brow ATKA (4de), Tromp Cilliers (5de)

V.r.n.l.: Mickey, Vanessa & Ashley Phillips (1ste), Corrie Avenant & Izak Brow ATKA (2de), Dr Fanie Steyn Ramsem, Dawid Kriel (3de), Martin Compion Jnr (4de), Joanne Visser (5de)

Wit Dorpers	Winners	Dorpers	Winners
15 Groep Ram, ooi en 2 lammers	**GWK**	**Groep Ram, ooi en 2 lammers**	**GWK**
1st	ATKA	1st	Leroy Phillips & Son
2nd	Larry Snyders	2nd	Mickey Phillips & Son
3rd	Ashley Phillips	3rd	Mickey Phillips & Son
4th	Martin Compion	4th	Martin Compion
5th	Hardus Korb	5th	ATKA

16 6-TAND / VOLBEK	Dorperland Klub	6-TAND / VOLBEK	Dorperland Klub
1st	Hardus Korb	1st	Tienfontein Dorpers
2nd	Henk Greeff	2nd	ATKA
3rd	Tromp Cilliers	3rd	Izak Nel
4th	Double Trouble	4th	Tienfontein Dorpers
5th	Mount Carmel	5th	Tienfontein Dorpers

V.r.n.l.: Hardus Korb (1ste), Henk Greeff (2de), Dawid Kriel, Tromp Cilliers (3de), Kobus Malherbe (4de) (Double Trouble) en Darryn Van Zyl (5de) Mount Carmel Tweeling Stoet

V.r.n.l.: Jaco Flemix (1ste), Corrie Avenant ATKA (2de), Izak & GB Nel (3de), Jaco Flemix Tienfontein Dorpers (4de & 5de)

Junior Kampioen Wit Dorper ooi
Annelie Jonker, Charles Jonker (Chafra) en Hendriëtte Stafford, Ramsem

Junior Kampioen Dorper ooi
Jannie Visagie en Hendriëtte Stafford, Ramsem

Reserwe Junior Kampioen Wit Dorper ooi
V.l.n.r: Leandri Cilliers, Tromp Cilliers & Hendriëtte Stafford,Ramsem
Voor: Klein Trompie en Pedri

Reserwe Junior Kampioen Dorper ooi
Hendri van Wyk Snr

Senior Kampioen Wit Dorper ooi
Larry Snyders geborg Deur Standard Bank Danie Retief

Senior Kampioen Dorper Ooi klas word geborg deur Standard Bank
En Reserwe Senior Kampioen Dorper Ooi word geborg deur GWK, Mickey Phillips & Son Dorpers wen beide

Reserwe Senior Kampioen Wit Dorper ooi
Geborg deur Overvaal Dorper klub
Op Foto: Joanne Visser Sekretaresse Overvaal Dorper & Wit Dorper Klub, Larry Snyders

Groot Kampioen Wit Dorper Ooi: Larry Snyders Klas Geborg Deur GWK
Reserwe Groot Kampioen Wit Dorper Ooi: Larry Snyders Klas Geborg Deur Bloemskou- Monique Van Vuuren oorhandig
Op foto verskyn v.l.n.r.: Monique Van Vuuren Bloemskou, Larry Snyders en Phidelia Snyders

Groot Kampioen Dorper Ooi (Wenner van die Senior Dorper Ooi) Mickey Phillips & Son Dorpers Klas Geborg deur GWK
Reserwe Groot Kampion Dorper Ooi (Wenner van die Junior Kampioen Dorper Ooi) Jannie Visagie – Klas Geborg deur Bloemskou Monique van Vuuren
Op foto: v.l.n.r: Monique van Vuuren (Bloemskou), Jannie Visagie, Ashley & Mickey Phillips

Junior Kampioen Wit Dorper ram:
Ashley Phillips, Klas geborg deur OVK, John Melville oorhandig die prys

Junior & Reserwe Groot Kampioen Dorper ram:
Jannie Visagie, Klas geborg deur (Dorperskaaptelersgenootskap van SA)
Op Foto v.l.n.r.: Jannie Visagie en John Melville (OVK borg van Junior Kampioen Dorper ram)

Reserwe Junior Kampioen Wit Dorper ram:
Hardus Korb
Op foto van Links na regs:
Gerdus Korb en Hardus Korb (geborg deur Dorperland)

Reserwe Junior Kampioen Dorper ram:
Mickey & Ashley Phillips (Mickey Phillips & son Dorpers) (geborg deur Dorperland)

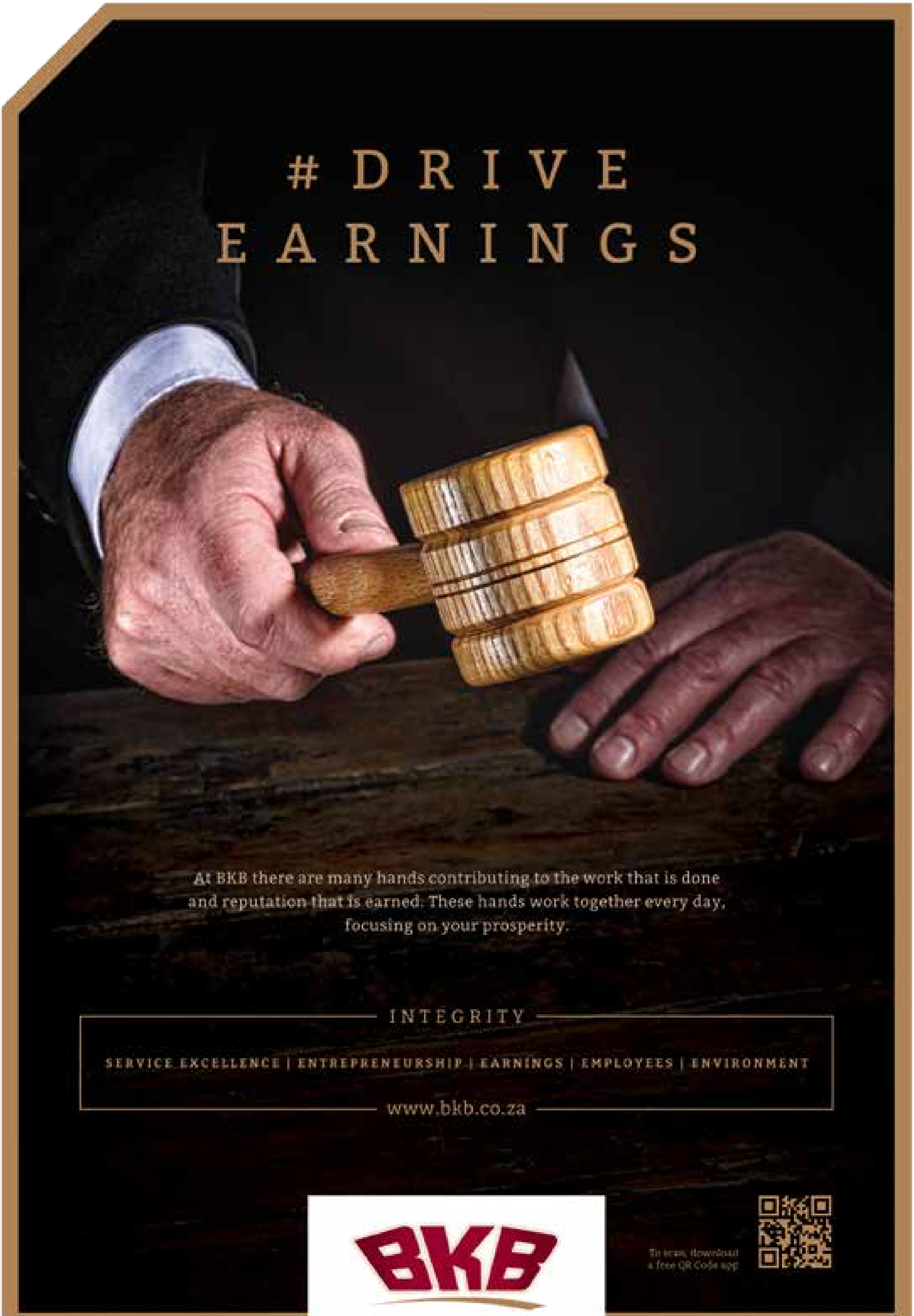

#DRIVE EARNINGS
At BKB there are many hands contributing to the work that is done and reputation that is earned. These hands work together every day, focusing on your prosperity.
INTEGRITY
SERVICE EXCELLENCE | ENTREPRENEURSHIP | EARNINGS | EMPLOYEES | ENVIRONMENT
www.bkb.co.za
BKB
The Trusted Home of Agriculture
To scan, download a free QR Code app

Jy mag jou tandarts een keer per jaar benodig.
JY BENODIG 'N BOER
DRIE KEER PER DAG.
Al geniet ons daagliks die resultaat van hul harde werk, is dit maklik om die belangrikheid van boere en hoe hulle ons lewens beïnvloed, te vergeet. Hulle is waarlik ons ekonomie se hartklop, want wat hulle produseer, is noodsaaklik vir die groei van Suid-Afrika. Daarom is Standard Bank die bank wat 'n plan maak vir boere, met 'n volledige banksuite wat alles insluit, van 'n oortrokke fasiliteit om werkskapitaal te finansier tot oesversekering. Want as 'n boer wen, wen ons almal. Vir meer inligting besoek www.standardbank.co.za/agribusiness
Standard Bank IT CAN BE™
Standard Bank is 'n gemagtigde finansiëledienste- en geregistreerde kredietverskaffer (NCRCP15). The Standard Bank of South Africa Limited (Reg.nr. 1962/000738/06). SBSA GMS-14564 04/2020

Senior & Groot Kampioen Wit Dorper ram:
v.l.n.r: Retha, Leandri, Klein Trompie, Pedri, Tromp & Peet Cilliers geborg deur BKB

Reserwe Senior & Reserwe Groot Kampioen Wit Dorper ram:
Gerdus Korb en Hardus Korb Klas geborg deur King Price

Groot Kampioen Dorper ram:
V.l.n.r.: Jacobus Le Roux BKB, Ashley & Mickey Phillips geborg deur BKB

Meeste Punte	Tromp Cilliers 44	**Meeste Punte**	Mickey Phillips 84
Teler van Kampioene	Larry Snyders	**Teler van Kampioene**	Mickey Phillips

Reserwe Senior Kampioen Dorper Ram, Ashley & Mickey Phillips (Mickey Phillips & Son Dorpers) en Kobus Stapelberg van King Price

Senior Dorper Ram, Ashley & Mickey Phillips (Mickey Phillips & son Dorpers) prys deur Myalan Wiese namens BKB oorhandig

Reserwe Kampioen Wit Dorper Ram: Hardus Korb, prys deur Kobus Stapelberg van King Price oorhandig

Reserwe Junior Kampioen Dorper Ram, Ashley & Mickey Phillips (Mickey Phillips & Son Dorpers) en Willemse Visser, Dorperland Dorper Klub Voorsitter

Reserwe Junior Kampioen Dorper ooi, Hendri van Wyk Snr, Danie Retief, Standard Bank

BKB
FNB
FS FARMSPACE
ONS PRAAT BOER
PHOTOGRAPHY & VIDEOGRAPHY
WEBSITE DESIGN & OPTIMIZATION
DIGITAL MARKETING
DORPERS VERSEKER DIE TOEKOMS

BKB

GWK
MOLATEK

BKB
DORPER
MOLATEK

BKB
BKB
CORE
BKB
BKB
BKB

DORPER
Sheep Breeders Society of South Africa

DORPER
Sheep Breeders Society of South Africa

DORPER

BKB

GWK

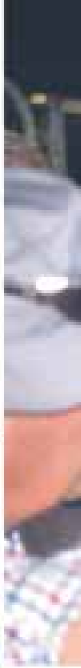

zoetis
BKB
BKB
BKB

BKB
BKB

FEEDCO

BKB
WWW.BKB.CO.ZA
RAMSEM
RAMSEM
RAMSEM
BKB
WWW.BKB.CO.ZA

BKB.CO.ZA

WWW.BKB.CO.ZA
RAMSEM

Ek is sekerlik die laaste persoon om te sê ek weet hoe moeilik moes die afgelope jare se droogte vir boere gewees het. Natuurlik het ek al die stories (wat werklikhede is en nie eintlik “stories” genoem kan word nie) gehoor hoe menigte boere baie moes afskaal. Nie net wat die aantal diere op hul plase betref nie, maar ook hul lewensstandaard. Soms het ek net my kop in ongeloof geskud as ek moes luister hoeveel geld boere moes spandeer aan voer, net om hulle diere aan die lewe te hou. Ek het groot agting vir elkeen wat deur die droogte moes probeer kop bo water hou! Ek is saam met u bly en dankbaar vir die huidige beter omstandighede.

Behalwe droogtes, is prysskommelings van ons produkte ‘n faktor wat boere finansieël baie beïnvloed, m.a.w. die prys per kilogram wat boere vir hul lammers kry, kan maak of jou begroting klop al dan nie.

Soms is ons geneig om begrotings op te stel deur die “best case scenario” te gebruik en nie die “worst case scenario” nie. Dit wil sê as lammers se pryse R100/kg is, dan kan ons mos ‘n inkomste van R1800 per lam verwag en met 500 bemarkbare ramlammers per jaar ‘n inkomste van R900,000 realiseer.

Bogenoemde scenario is baseer om 1000 ooie met ‘n 100% speenpersentasie en dat alle lammers wat gespeen word, grootgemaak word tot hulle bemark kan word.

Die probleem is egter dat wanneer ons almal baie lammers het om te bemark, die pryse weer na byvoorbeeld R80/kg val en dan kry ons vir dieselfde 500 bemarkbare lammers hierbo, slegs R720,000 oftewel R180,000 minder as waarvoor ons begroot het.

Daar is baie teorieë waarom pryse styg en val, maar die grootste enkele faktor is steeds vraag en aanbod. Vleisinvoere en uitvoere speel verseker ook ‘n rol, wat ‘n ooraanbod of ‘n tekort veroorsaak. Interessant genoeg sal beesvleis se pryse van een week na ‘n volgende week verskil, omdat dit byvoorbeeld gereën het oor ‘n groot area en boere kon nie in die nat veld hul beeste bymekaar maak om te bemark nie. Varkpryse het al gestyg net, omdat beespryse “ook gestyg” het. Dan is daar natuurlik van die groter kettingwinkels wat verskaffers eenvoudig net dwing om pryse laer te maak.

So tyd gelede praat ek met ‘n groot vleisverspreider van skaap, bees en vark wat onder andere aan 40 winkels van ‘n bekende winkelgroep lewer en tot my verbasing sê die persoon vir my dat hulle vir daardie week slegs 120 lammers altesaam aan die 40 winkels gelewer het. Dit is gemiddeld 3 lammers per kettingwinkel. ‘n Paar dae later loop ek deur die rakke van ‘n groot kettingwinkel se slaghuis en dit was onrusbarend dat lam- en skaaptjops nie eens 10% rakspasie gehad het nie. Moet nie vergeet dat die verbruiker ook onder groot finansiële druk is nie en dat hulle in moeilike tye ‘n alternatief koop wat meer bekostigbaar is. Gelukkig is Suid Afrika steeds ‘n netto invoerder van skaap- en lamvleis met ongeveer Agt Honderd Duisend Ton skaap en lam wat jaarliks ingevoer word. Dit beteken dat daar meer verbruikers vir ons produk is, as wat ons binnelands produseer.

- ATTIE WESTRAAD

Dink BIETJIE hieroor na

Met die ondervinding en kennis wat ek van "retail business" het weet ek dat kettingwinkels omset gedrewe is en hoe vinniger hulle produkte kan verkoop hoe beter is "product turn over per year". Kettingwinkels se winsgewendheid is baseer op hoe vinnig hulle 'n produk kan "draai". As jy byvoorbeeld Twee Miljoen Rand (R2 000,000) se voorraad aanhou en jou omset is Een en 'n Half Miljoen Rand (R1 500 000) per maand, dan "draai" jy jou voorraad nege (9) keer per jaar. As jy jou voorraad twaalf (12) keer per jaar gedraai kry, doen jy baie goed! Winkeleienaars wil voorraad so veel as moontlik per jaar "draai" want dan is die winkel meer winsgewend. Reeds daarom sal hulle meer rakspasie gee vir produkte wat die vinnigste "draai". Dit was vir my onrusbarend om te sien hoeveel rakspasie kettingwinkels aan skaap- en lamvleis deesdae afstaan, want dit beteken dit verkoop nie vinnig genoeg nie. Ek het baie mense al hoor sê dat kettingwinkels se pryse op vleis te hoog is, en in sekere gevalle is dit wel so, maar ek weet ook vir 'n feit dat meeste slaghuise in kettingwinkels op 'n bruto wins van 30% werk en baie gelukkig is as hulle 10% netto wins maak. Ek weet byvoorbeeld van 'n bekende kettingwinkel wat se bruto wins op hul vleismarkte slegs 17% en dat hul vleismark teen 'n netto verlies werk. Natuurlik maak hulle die verlies van hul vleismark elders in die winkels op.

U kan moontlik vra, wat het dit met die boer/produsent te make? Wel die eerste ding wat in my gedagtes opkom is, absoluut niks, want boere/produsente het geen beheer oor wat met hul produk gebeur, sodra jy dit aan die voerkraal of abattoir verkoop het nie. Ons kan net beheer wat in ons hande is...... op ons plase.

Volgens my is daar verskeie maniere om die probleem aan te spreek, soos byvoorbeeld om na elke jaar se statistieke te gaan kyk, want die jaarlikse grafieke van lampryse verskil nie wesenlik van jaar tot jaar nie, alhoewel daar uitsonderings is. Om lammers gereed te hê wanneer die pryse normaalweg hoër is beteken dat boere hul paarseisoene moet aanpas en dit is nie altyd wesenlik of moontlik nie.

Elders in die joernaal is daar 'n artikel wat Mnr Izak Nel geskryf het en volgens hom is 'n lampersentasie van 135% en meer, maklik haalbaar as jy die bestuurspraktyke toepas soos genoem in sy artikel. As die jaar se Dorpernuus 'n tema moes hê sou dit wees "Bestuur beter" om meer geld te maak, want bestuur is in jou hande.

Dink bietjie hieroor na.......

As jy een van die boere is wat nie deurentyd goeie bestuurspraktyke toepas nie, is jy dalk ook iemand wat net 100% lammers bemark in plaas van 135%.

Met die scenario soos vroeër genoem in die artikel van iemand wat met 1000 Dorpers boer en 500 ramlammers/hamels bemark en daarom R180,000 per jaar minder inkomste genereer, as gevolg van prysskommelings kan jy baie maklik die R180,000 opmaak deur jou reproduksie te verhoog. Boere is meeste van die tyd prysnemers en nie prysmakers nie, maar jy kan wel jou reproduksie verhoog deur goeie bestuurspraktyke toe te pas en sodoende sal prysskommelings van lammers jou baie minder afekteer.

Sien hieronder 'n paar scenario's wat die finansiële inpak van beter reproduksie illustreer.

Aantal ooie	Speen persentasie	Aantal ram lammers	Aantal ooi lammers	Prys per 18kg lam teen R80/kg	Inkomste uit ramlammers
1000	100%	500	500	R 1 440	R 720 000
1000	110%	550	550	R 1 440	R 792 000
1000	120%	600	600	R 1 440	R 864 000
1000	**125%**	**625**	**625**	**R 1 440**	**R 900 000**
1000	130%	650	650	R 1 440	R 936 000
1000	135%	675	675	R 1 440	R 972 000
				Prys per kg R100	
1000	125%	625	625	R 1 800	R 1 125 000

Met 'n speen persentasie van 125% in plaas van 100% sal jy dieselfde inkomste vir jou ramlammers/ hamels kry teen R80/kg as wat jy so kry met 100% speen teen R100/kg. R100 per kilogram is die uitsondering op die reël, R85 per kilogram is die meeste van die tyd 'n realiteit.

Dink bietjie hieroor na........ **Goeie bestuur is in ons elkeen se hande, markpryse is nie, is dit nie tyd dat ons oor ons eie lot besluit nie?**

Nampo
2022

Na 2 jaar wat Nampo nie kon plaasvind as gevolg van Covid regulasies nie het ons weer 2022 die Dorperras te Nampo verteenwoordig.

Soos die gebruik was die afgelope jare waar klubs om die beurt diere kon uitstal by Nampo en gehelp het om die stalletjie te beman, was dit die jaar Overvaal en Bosveld klub se beurt om by Nampo deel van die Dorperuitstalling te wees.

Die Dorpers en Wit Dorpers was onderskeidelik deur Jowilize Dorpers (Elize Visser) en Jowel Wit Dorpers (Joanne Visser) uitgestal, vergesel deur Jacob Ratsoeu (JR Dorpers) van Overvaal Dorperklub.

Nampo was die jaar 1 dag langer as vorige jare en dit het beteken dat ons die stalletjie (met 2 jaar se stof ensovoorts) reeds Sondag moes skoonmaak en gereed kry, vir die besoekers wat Maandag reeds deur Nampo se hekke sou stroom.

Colene vd Merwe en haar dogter Lientjie het ons ook kom help en dus was daar altyd iemand wat besoekers se vrae kon antwoord.

Nampo was nie heeltemal so besig soos vorige jare nie en met baie mense wat nog Covid 19 opgedoen het, kon mens dit verstaan.

Dit was lekker om saam met almal die stalletjie by Nampo te beman, dankie aan elkeen wat betrokke was by Nampo 2022.

Joanne, Jacob en Elize staan gereed om die besoekers te help

Danksy die dames het ons stalletjie die jaar 'n "womans touch" gehad

Colene, moet die lammetjie regtig lipstiffie aan hê?

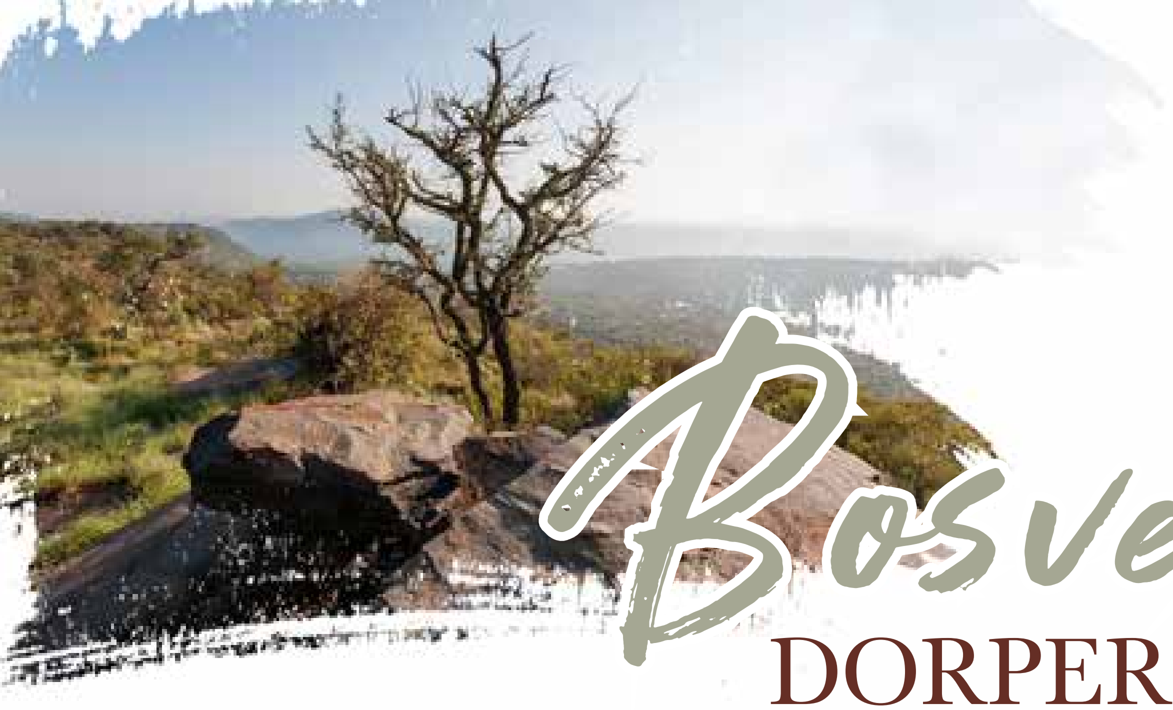

Bosveld DORPERKLUB

1. LEDETAL & GROEI IN LIDMAATSKAP:

Huidige ledetal van Bosveld Dorperklub is 29.

2. BYWONING VAN KLUB AJV:

Die Algemene Jaarvergadering is hierdie jaar gehou op 24 April 2022, 16 lede het dit bygewoon en 4 het verskoning gevra.

BYWONING VAN GENOOTSKAP AJV - 3 NOVEMBER 2021:

Hierdie vergadering is bygewoon deur ons voorsitter, Kobus Potgieter en 2 bestuurslede.

3. KURSUSSE:

'n Junior/Seniorkursus was gereël vanaf 10 tot 13 Mei 2022 maar moes weens onvoorsiene omstandighede gekanselleer word.

4. KARKASKOMPETISIES:

Geen Karkaskompetisies is aangebied nie.

5. MINI KURSUS / DORPERDAE / KUDDESKOUE

Geen.

6. KUDDEKOMPETISIES

Gedurende die afgelope jaar is geen kuddekompetisie gehou nie.

7. GROEI IN VEILINGSOMSET

Castle de Wildt, Modimolle — 14 Augustus 2021

Op 14 Augustus bied die klub 'n veiling aan. Tussen die telers is 27 Dorperramme en 78 ooie, 18 Witdorperramme en 38 ooie aangebied. Daar is egter net 96 diere verkoop met 'n omset van R720 500,00 wat 'n gemiddeld van R7505,00 per dier is. Gedurende 2020 se veiling is 144 diere verkoop met 'n omset van R755 750,00 wat 'n gemiddeld is van R5248,00. M.a.w. 'n gemiddelde verhoging van R2300 per dier.

Polokwane veiling - 12 November 2021

Op hierdie veiling is 20 Dorperramme en 95 ooie, 15 Witdorperramme en 21 ooie ingeskryf. 48 Diere is verkoop met 'n omset van R269200,00 wat 'n gemiddeld is van R5608.00. Op 12 November 2020 was 108 diere vir R682 000.00, wat 'n gemiddeld geen van R6314,00 wat hier 'n verlaging in die prys is.

8. DEELNAME AAN SKOU - 11 & 12 AUG 2021 te Castle de Wildt, Modimolle

Op 11 & 12 Augustus 2021 bied ons die Kampioenskappe aan en 9 telers het ingeskryf hiervoor met 'n totaal van 158 diere.

9. ALGEMEEN

9.1 Kommunikasie met kantoor deur die jaar -

Goeie samewerking vind plaas in ons klub asook met die Genootskap.

9.2 Nakoming van reëls.
9.3 Bydrae vir Dorpernuus
9.4 Oorspronklikheid

10. Uitvoering van die projek van die jaar.

Ons wil die Genootskap bedank vir al hulle hulp, bystand en raad deur die jaar.

DE WET VAN WYK - Voorsitter

VOORS.: De Wet van Wyk
083 654 8869
zbfeeds@lantic.net

SEKR.: Annetjie van Wyk
063 546 2005
annetjievw@lantic.net

2022

JAARVERSLAG NOORDKAAP KLUB

Saamgestel deur: Anja Meintjes - Sekretaresse
Voorgelê aan: Die Genootskap

1. LEDETAL & GROEI IN LIDMAATSKAP

NoordKaap Dorperklub het tans 27 aktiewe lede. Ons het in April 2021 afskeid geneem van die legendariese Oom Theuns Botha. Daar het in die afgelope jaar 2 nuwe lede bygekom.
Die NoordKaap klub is ook bevoorreg om die oudste aktiewe boer in die NoordKaap as lid van ons klub te hê. Oom Robbie Meintjes is al sedert die bestaan van die klub 'n lid. Die klub is gestig op 17 Julie 1959. Die NoordKaap Klub is dan nou 'n volwaardige 63 jaar oud.

2. BYWONING VAN KLUB AJV 2022

Die klub se AJV is in 2022 bygewoon deur 11 lede endaar is 4 verskonings ontvang.
Die jaarvergadering het hierdie jaar plaasgevind tesame met Griekwastad se skou.
Ten spyte van beurtkrag wat veroorsaak het dat ons met selfoonligte moes vergader, het alles in goeie gees verloop. Almal het deur die loop van die dag by die skou saam gekuier. Daar is ook 'n vingerete aangebied na die vergadering.

3. BYWONING VAN GENOOTSKAP AJV 2021

6 Lede het in 2021 die AJV van die Genootskap bygewoon.

4. KARKASKOMPETISIE

Op 11 Mei 2022 het Laer Langberg Landbouvereniging, in samewerking met NoordKaap Dorperklub hul jaarlikse slaglam kompetisie en Kuddeskou aangebied.

Daar was ongeveer 140 lammers wat deelgeneem het aan die karkaskompetisie. Verskeie boere in die streek het deelgeneem, maar die klub se lede het koning gekraai.

Eksteen Kotzè het die eerste prys ontvang vir die enkel- en groep klas.

BLAAI OM

2022 Kampioen Groep

Patrick Neels
Samic

2022 Kampioen Karkas

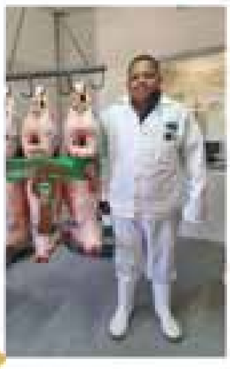

2022 Reserwe Kampioen Groep

Patrick Neels
Samic

5. KURSUSSE

Hoërskool Douglas

Hoërskool Douglas het 'n versoek aan die klub gerig om 'n junior kursus aan te bied vir hulle landbou leerders. 41 leerders het die kursus bygewoon. Nie al die leerlinge het geslaag nie, maar hulle het dit baie geniet om meer van die Dorperras te leer.

Hoërskool Douglas se graad 10 en 11 Landbouleerders het die voorreg gehad om gedurende 25-28 Oktober 2021 'n baie goeie Dorperskursus, wat deur Mnr. Koenie Kotzé van die Dorperskaaptelersgenoodskap aangebied is, by te woon.

Die leerders het baie geleer tydens die 4 dae en 'n groot liefde vir die ras is beslis by hulle gekweek.

Die opkomende landbouleerders sien baie uit na die volgende kursus!

Baie dankie vir die geleentheid!
HSD Landbou groete

"Time spent amongst sheep is never time wasted"

BLAAI OM

Dorperkursus te Lucasdam Postmasburg

In Februarie het die klub ons jaarlikse Dorperkursus aangebied.
Kursusgangers het van regoor die land opgedaag. Daar was 15 junior kursusgangers, waarvan 14 eksamen geskryf en geslaag het. Die senior kategorie het 14 inskrywings gehad. Al 14 het geslaag. Die groep het baie lekker saamgewerk, dit was 'n gesellige storie! Elize moes behoorlik bontstaan met kos en om te sorg dat almal slaapplek het. Ons is dankbaar vir 'n paartjie soos die Daniels wat aan die stuur van ons klub is.
Die getroue kursusleiers, Japie Oberholster vir Seniors en Colene Grevelink, vir Juniors was op hulle pos. Die kursusgangers het dit baie geniet en die samesyn op die WhatsApp groep was aansteeklik. Hier is 'n paar foto's van die geleentheid.

Beoordelaarseksamen te Postmasburg

Die NoordKaap Klub was baie bevoorreg om hierdie jaar 'n nominasie vir die beoordelaars eksamen te ontvang.
Die beoordelaarseksamen is na afloop van die Klub se Dorperkursus op Lucasdam gehou. Marina Kotzè van die NoordKaap Klub het haar eksamen geskryf en ook geslaag. Ons gelukwense aan haar.

BLAAI OM

6. KUDDEKOMPETISIES

Laer Langberg Landbouvereniging Postmasburg

Laer Langberg Landbouvereniging het vanjaar tesame met hulle slaglam kompetisie ook 'n kuddekompetisie gehou. Baie lede van die NoordKaap Klub het aan die kompetisie deelgeneem en goeie resultate behaal. Die resultate is hiernaas.

Ooi 2-4 tand
1ste Roelf Coetzee
2de John Daniel
3de TJ Snijman
4de Charl Viljoen
5de Roelf Coetzee

Groot Kampioen Ooi
Kampioen Eksteen Kotze
Reserwe Kampioen Roelf Coetzee

Ooilam <40kg
1ste Roelf Coetzee
2de TJ Snijman
3de Roelf Coetzee
4de John Daniel
5de Roelf Coetzee

Ooilam >40kg
1ste Eksteen Kotze
2de Eksteen Kotze
3de Eksteen Kotze
4de Eksteen Kotze
5de TJ Snijman

7. GROEI IN VEILINGSOMSET

2021 – R13 217.50

2022 – R44 596.75 (tot einde Feb 2022)

7.1 HARDUS KORB WITDORPERSTOET

HARDUS KORB & JANNIE VISAGIE GESAMENTLIKE VEILING 24.03.2022

GEMIDDELDE DORPER - RAMME R12 131
GEMIDDELDE DORPER - OOIE R9 270
GEMIDDELDE WIT DORPER - RAMME R11 285
GEMIDDELDE WIT DORPER - OOIE R5 674
HOOGSTE PRYS DORPER RAM R31 000 - AAN H SNIJMAN
HOOGSTE PRYS DORPER OOI R20 000 - AAN G. VIVIER
HOOGSTE PRYS WIT DORPER RAM R 22 000 - AAN JD KRIEL
HOOGSTE PRYS WIT DORPER OOI R12 000 AAN - A BADENHORST

VERKOOPSPERSENTASIE 93%

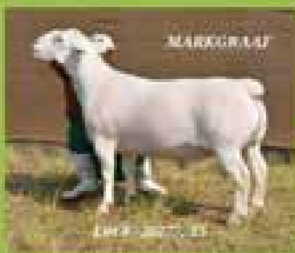

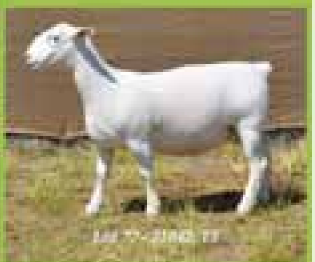

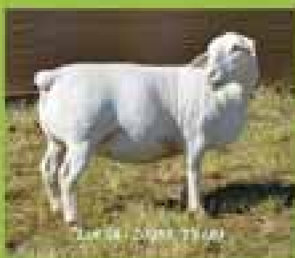

BLAAI OM

7.2 LUCASDAM DORPERSTOET ~ 22STE (JOHN DANIEL) & CJ COETZEE DORPERSTOET ~14DE (JACO COETZEE)

Lucasdam Dorper stoet keuringsuitslae vir veiling 24.02.2022 te Lucasdam Postmasburg

Dorper Ramme	Dorper Ooie
T5 x 6	T5 x 12
T4 x 27	T4 x 10
T3 x 20	T3 x 5

CJ Coetzee Wit Dorpers

Ramme	Ooie
3 x T5	14 x T5
16 x stoet	4 x stoet
3 x kudde	5 x kudde

Lucasdam Dorperstoet se 22ste veiling het plaasgevind op 24 Februarie 2022 op die plaas Lucasdam te Postmasburg.

Hier op Lucasdam was Februarie 'n besige, ook uitputtende maand. NoordKaap Dorper kursus sowel as 'n beoordelaarseksamen en veiling het hier plaasgevind.

Die veiling het mondig geword in 2021. Klompie jare gelede, net na die draai van die eeu, het ek oom Ron van der Merwe (West Front) se produksie veiling bygewoon. Die aand voor die veiling het 'n paar manne gesellig verkeer. Op daardie tydstip het ek al twee veilings agter die rug gehad, Oom Ron al meer as twintig. Ek maak die stelling aan oom Ron en sê: "Na soveel veilings is dit later seker net 'n formaliteit en geen senuwees." Hy het geantwoord dat elke jaar nuwe uitdagings bring.... droogte, vleispryse, siektes, politiek, nuwe flinders in die maag. Oom Ron het die waarheid gepraat. Elke jaar het sy nuwe uitdagings en toe is daar COVID en brandsiek om mee rekening te hou, tesame met toenemende ongedierte probleme.

Na 'n stresvolle en uitputtende Februarie kon ons weer terugkyk en vir die Here dankie sê vir 'n hoogs suksesvolle maand. Ons kan immers niks doen sonder Hom nie. - John Daniel

NoordKaap Lewende Hawe het weereens die veiling aangebied met Theuns Visser as afslaer. Ons wil graag die borge bedank - NKLH, Lubern, KLK, JEM, Kaap Agri Klipbank

7.3 GRIEKWALAND-WES STOETVEE VEILING

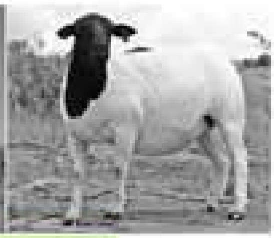

"***Griekwaland-Wes Stoetvee*** veiling het baie goed verloop. Die Dorper pryse was regtig goed van begin tot einde. Darryn van Zyl het die duurste ram verkoop vir R17 000. Hy het ook die 2de duurste ram vir R16 000 verkoop. Oor die algemeen was die hele veiling 'n groot sukses. Telers was baie gelukkig en ek glo die kopers het goeie kwaliteit ramme gekry."

Gemiddelde Dorper Ramme R12 256
Gemiddelde Wit Dorper Ramme R 11 923
Gemiddelde Wit Dorper Ooie R3 580
Hoogste prys Dorper Ram R17 000
Hoogste prys Wit Dorper Ram R15 000
Hoogste prys Wit Dorper Ooi R4 000
Verkoopspersentasie 100 %

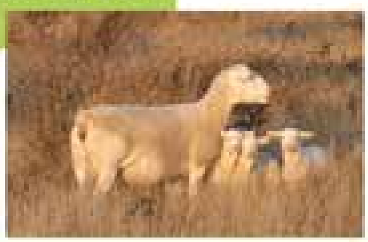

BLAAI OM

8.1 WÊRELDSKOU TE BLOEMFONTEIN

Dit is vir ons as NoordKaap Klub 'n riem onder die hart om te sien hoe goed ons Witdorper- en Dorper telers gevaar het by die afgelope wêreldskou. Larry Snyders het as teler van kampioene weggestap by die Witdorpers en is ook die eerste bruinman wat so 'n toekening behaal in die geskiedenis van die Dorper Genootskap.

Uit Larry se pen: Daar sal altyd moeilike tye op jou pad kom en baie mense het woorde, maar hoe JY dit hanteer is die belangrikste. As mens het jy die keuse om te gaan lê of om te wys dat jy beter is. Niks is onmoontlik nie.

Sy leuse: **'As iemand anders dit kan doen, kan ek beter doen.'**

Hardus Korb het ook baie goed gevaar by die skou en het die Reserwe senior Kampioen en Reserwe Groot Kampioen (Step-Up) toekenning ontvang. Daar is ook heelwat ander lede van die klub wat plekke behaal het op die skou.

8.2 GRIEKWASTAD SKOU

Griekwastad se jaarlikse skou het weer hierdie jaar plaasgevind na 2 jaar se uitstel agv. Covid. Heelwat van die klublede het deelgeneem aan die skou.

Leon Cloete van ARA Dorperstoet het die Reserwe Seniorkampioen Ooi en Junior Kampioen Ram by die Dorpers en Witdorpers, asook Grootkampioen Ram by die Witdorpers gewen. Daarmee saam palm hy ook die titel van teler van kampioene van Witdorpers in. Verskeie ander lede het ook goeie plekke behaal. Dit was baie gesellig. Tony Cahi en Japie Oberholster was die beoordelaars. Marina Kotzé en Jaco Coetzee het hulle meelope gedoen.

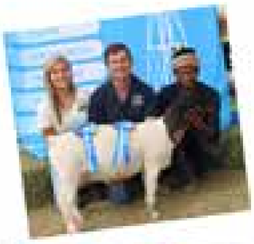

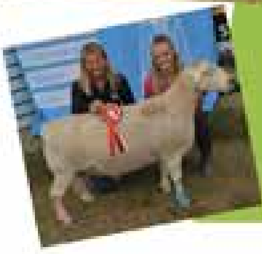

Uitslae

Wit dorpers
Jnr Kamp ooi: Cloete bdy
Reserve: L Duraan
Dorpers
Jnr Kamp ooi: LL Dorpers
Reserve: Manfred Lambrecht
Wit Dorpers
Senior Kamp: Deon Maree
Reserve: Cloete Bdy
Dorpers
Senior Kamp: Lukas Burger
Reserve: LL Dorpers
Wit dorpers
Jnr Kamp Ram: Cloete Bdy
Reserve: M De Witt
Dorper
Jnr Kamp ram: Cloete Bdy
Reserve: Darryn

WitDorpers Ramme
Senior Kamp: M de Witt
Reserve: Darryn v Zyl
Witdorpers:
Groot Kampioenooi: Deon Maree
Reserve groot kamp: Cloete
Dorpers:
Groot Kampioenooi, LL Dorpers
Reserve groot kamp: Lukas Burger
Witdorpers:
Groot Kampioenram: Cloete
Reserve groot kamp: M de Witt
Dorpers:
Groot Kampioenram: Cloete bdy
Reserve groot kamp:
Darryn v Zyl

BLAAI OM

8.1 WÊRELDSKOU TE BLOEMFONTEIN

Dit is vir ons as NoordKaap Klub 'n riem onder die hart om te sien hoe goed ons Witdorper- en Dorper telers gevaar het by die afgelope wêreldskou. Larry Snyders het as teler van kampioene weggestap by die Witdorpers en is ook die eerste bruinman wat so 'n toekening behaal in die geskiedenis van die Dorper Genootskap.

Uit Larry se pen: Daar sal altyd moeilike tye op jou pad kom en baie mense het woorde, maar hoe JY dit hanteer is die belangrikste. As mens het jy die keuse om te gaan lê of om te wys dat jy beter is. Niks is onmoontlik nie.

Sy leuse: **'As iemand anders dit kan doen, kan ek beter doen.'**

Hardus Korb het ook baie goed gevaar by die skou en het die Reserwe senior Kampioen en Reserwe Groot Kampioen (Step-Up) toekenning ontvang. Daar is ook heelwat ander lede van die klub wat plekke behaal het op die skou.

8.2 GRIEKWASTAD SKOU

Griekwastad se jaarlikse skou het weer hierdie jaar plaasgevind na 2 jaar se uitstel agv. Covid. Heelwat van die klublede het deelgeneem aan die skou.

Leon Cloete van ARA Dorperstoet het die Reserwe Seniorkampioen Ooi en Junior Kampioen Ram by die Dorpers en Witdorpers, asook Grootkampioen Ram by die Witdorpers gewen. Daarmee saam palm hy ook die titel van teler van kampioene van Witdorpers in. Verskeie ander lede het ook goeie plekke behaal. Dit was baie gesellig. Tony Cahi en Japie Oberholster was die beoordelaars. Marina Kotzé en Jaco Coetzee het hulle meelope gedoen.

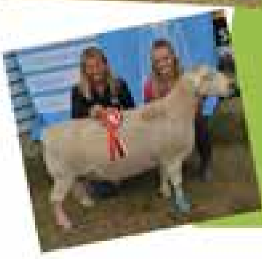

Uitslae

Wit dorpers
Jnr Kamp ooi: Cloete bdy
Reserve: L Duraan
Dorpers
Jnr Kamp ooi: LL Dorpers
Reserve: Manfred Lambrecht
Wit Dorpers
Senior Kamp: Deon Maree
Reserve: Cloete Bdy
Dorpers:
Senior Kamp: Lukas Burger
Reserve: LL Dorpers
Wit dorpers
Jnr Kamp Ram: Cloete Bdy
Reserve: M De Witt
Dorper
Jnr Kamp ram: Cloete Bdy
Reserve: Darryn

WitDorpers Ramme
Senior Kamp: M de Witt
Reserve: Darryn v Zyl
Witdorpers:
Groot Kampioenooi: Deon Maree
Reserve groot kamp: Cloete
Dorpers:
Groot Kampioenooi: LL Dorpers
Reserve groot kamp: Lukas Burger
Witdorpers:
Groot Kampioenram: Cloete
Reserve groot kamp: M de Witt
Dorpers:
Groot Kampioenram: Cloete bdy
Reserve groot kamp:
Darryn v Zyl

BLAAI OM

9. ALGEMEEN

Daar is deur die jaar gereeld met die kantoor geskakel om seker te maak alle inligting en inspeksies van lede is op datum. Nuwe lidmaatskap registrasies is ook bevestig.

9.1 KOMMUNIKASIE

Kommunikasie met die Genootskap
Daar is deurlopende kommunikasie tussen die kantoor en die klub. Lidmaatskap registrasies is bevestig, sowel alle inligting ivm plaas inspeksies en ledegelde tydens veiling voorbereiding.

9.2 NAKOMING VAN REËLS

Aanhaling van 'n e-pos ontvang vanaf die Genootskap kantoor op 19 Julie 2022:
"Jul klub is omtrent die enigste klub wie se lede alles op datum is.(Wel amper almal)."
Slegs een lid het 'n uitstaande rekening, wat reeds opgevolg is. Dank aan al ons lede vir die goeie samewerking. Die Voorsitter, Mnr. John Daniel maak seker dat ons opvolg met die lede voor veilings sodat alle reëls nagekom word. E-posse en WhatsApp boodskappe word aan lede gestuur om seker te maak almal ontvang die inligting."

9.3 BYDRAE VIR DORPERNUUS

Die klublede het seker gemaak daar is genoeg nuus om oor te dra vir die Dorpernuus.
Van die Wêreldskou, Griekwastadskou en kudde kompetisies. Ons lede het voorwaar kwaliteit diere waarmee gespog is hierdie jaar.

9.4 DEELNAME

Noordkaap Klub het 'n R5 000 borgskap gemaak vir die Wêreldskou wat in Bloemfontein plaasgevind het. Dit was vir die Ooilam klas 50 - 60kg.

9.5 ALGEMEEN

Drie van ons klublede het in die afgelope jaar die beoordelaarseksamen gedoen en ook geslaag. Hardus Korb, Jaco Coetzee en Marina Kotzè. Hardus het reeds sy meelope voltooi. Jaco en Marina het albei op Griekwastadskou meeloop gedoen.

BLAAI OM

9.6 SPESIALE TOEKENNING

Die klub het op die jaarvergadering besluit om 'n eretoekenning aan Oom Robbie Meintjes toe te ken. Oom Robbie is 'n lid van die NoordKaap Klub sedert die stigting op
17 Julie 1959. Die trofee is tydens die jaarlikse Veldramveiling op Griekwastad aan hom oorhandig op 14 September 2022. Hy is ook sedert die ontstaan van die Veldram Projek daarby betrokke. Dus was dit die perfekte geleentheid om hom te vereer vir sy onmeetbare bydrae tot die Dorper ras die afgelope 63 jaar. Vanjaar by die Wêreldskou het hy weer 'n Elite toekenning van Stamboek ontvang op die ouderdom van 83 jaar.

Hierdie skrywe is reeds verlede jaar gedeel, maar ons deel dit graag weer. Uit sy eie pen.

Toe Anja vir my vra om my jarelange ondervindinge met my Dorper boerdery te deel met medeboere het ek eers gewyfel. Hier is egter so 'n paar ondervindinge en gedagtes.

My boerdery het sy oorsprong in ongeveer 1944 gehad deur ramme wat my pa van Mnr. Edmeads van Norvalspont bestel het en per spoor en spoorwegbus hier op die plaas afgelewer is. Die ooie waarmee hy geboer het was Swartkop Persies. Daarna het hy ook ramme van ander baanbrekers in die Dorper bedryf gekoop. Ek het saam met my pa vanaf 1959 geboer tot 1974 toe hy oorlede is en ons het gereeld ramme aangekoop, hoofsaaklik om inteling teen te werk.

In 1959 het die Dorperboere in die Hay en Herbert distrikte die VeldDorper Klub gestig (die Huidige Noordkaap Dorperklub) om die kritiek wat die Dorpers gekry het, reg te steldmv 'n wetenskaplike benadering. Hulle het gelukkig nie van die ras weggehardloop nie, maar het iets daadwerklik gedoen om die probleme op te los. Ek was pas terug van Grootfontein Landbou Kollege en ons het die benadering ook in ons eie boerdery gevolg. Aangesien ek dus al vanaf 1959 prestasiemeting toepas in my boerdery kan ek met sekerheid noem dat jy gedurig iets nuuts leer en nooit moet reken dat jy alles weet nie.

Vermy inteling, want glo my dit sal jou duur te staan kom, veral wat reproduksie en groei betref .

Baie telers reken dat prestasiemeting baie werk meebring, maar ek kan net noem dat indien dit nou nog vir my moontlik is om dit te doen, enige ander teler dit ook kan doen.
Die meeste telers doen alreeds al die werk, maar dalk net nie op geordende wyse nie.
Dit is baie belangrik dat alle data korrek aangeteken word, aangesien dit die betroubaarheid van die syfers wat Stamboek (Logix) bereken, bepaal. Onthou veral om diere wat verskillend behandel is op een of ander stadium, apart aan te teken, anders mislei jy jouself en jou kliente.

Ek wil net 'n beroep op telers doen om die prestasie en Blup syfers self te gebruik in hulle seleksie en dit nie net as 'n advertensie te gebruik nie. Ek het gesien dat telers daarmee begin en dan nie tevrede is met die voorkoms van die presteerders nie. (Wat doen hulle dan, gooi alles oorboord of gebruik dit net waar dit hulle pas.)

Met doelgerigte seleksie en die hulp wat met beraamde teelwaardes verkry word, kan baie vordering gemaak word in enige boer se doelwit om goeie diere vir sy kopers en uiteindelik lammers vir die mark te lewer.

Moet nooit net een eienskap alleen nastreef nie aangesien 'n balans gehandhaaf moet word. 'n Mooi skoudier is vir alle boere pragtig en self 'n leek sien dit raak. Ek wil van my eie ervaring vertel. Ek het 'n stoetram met bo gemiddelde seleksie indeks op die velramveiling gekoop, want dit was al wat op daardie stadium bepaal kon word. Toe die Blup waardes later bereken kon word, moes ek uitvind hy het 'n negatiewe invloed op my kudde gehad.

Die wetenskap gaan met rasse skrede vooruit en indien jy dit nie gebruik nie sal jy nie na wense vorder nie. Daar sal nog altyd nuwe wetenskaplike tegnieke na vore kom en gebruik dit waar moontlik en toepaslik. Ek dink hier bv aan Genomika
Daar is egter een baie belangrike ding wat almal moet onthou nl. Selekteer jou diere onder dieselfde toestand waaronder hulle op jou plaas moet produseer en reproduseer.
Dit help nie dat jy diere gebruik wat grootgeword en getoets is onder intensiewe toestande en dan verwag dat hulle op swakker veldweiding moet floreer nie. Dit bring mee dat indien jy diere aankoop, jy noukeurig moet nagaan onder watter toestand hulle grootgeword en getoets is.
Hoe meer inligting daar oor 'n dier of 'n groep diere beskikbaar is, hoe 'n beter keuse kan jy maak.

Dit is die volgehoue nastreef van jou ideale wat uiteindelik resultate oplewer. – Robbie Meintjes

BLAAI OM

DAGBESTUUR - NOORDKAAP DORPERKLUB

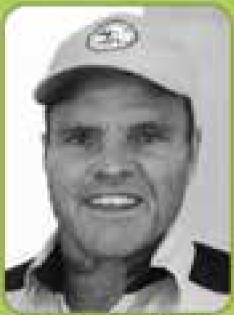

JOHN DANIEL
VOORSITTER

JAPIE OBERHOLSTER
VISE VOORSITTER

ANJA MEINTJES
SEKRETARESSE

HARDUS KORB

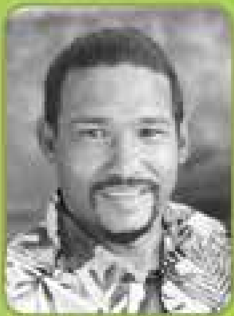

LARRY SNYDERS

JACO COETZEE

"Ons is NIE geroep om te doen wat ons gelukkig maak nie. Ons is geroep om te doen wat God verheerlik. Christenskap is nie altyd maanskyn en rose nie. Dit is harde werk en toewyding aan hom, nie ons nie.
Doen. Wat. God. Verheerlik."

'n Woord van dank aan die Genootskap vir deurlopende ondersteuning aan die klub. Dankie aan Attie en Rochelle wat altyd reg is om te help met die antwoord op 'n vraag of 'n reël. Spesiale dank vir die organisering van 'n wêreldklas skou aangebied in Bloemfontein.

BLAAI OM

Oos Kaap DORPERKLUB

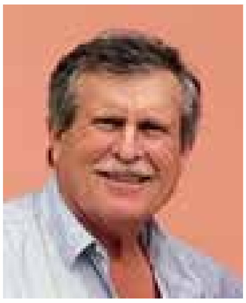
Ben van der Westhuyzen

Rodney Rayner

Ray van den Berg

Stephanus Malan

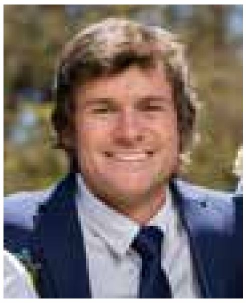
Ashley Phillips

BYWONING VAN ALGEMENE JAARVERGADERING: 12 Lede, 3 besoekers.

KURSUSSE:

Tarkastad 30 Mei – 3 Junie 2022: 2 Seniors (Albei geslaag), 10 Juniors, waarvan 8 geslaag het.

KARKASKOMPETIESIES:

Die OP Dorperklub het jare gelede onderneem om verskeie Karkaskompetiesies in die Ooskaap te borg, maar is afhanklik van plaaslike/deelnemende lede vir inligting ten opsigte daarvan.

GROEI IN VEILINGS:

	% CHANGE		% CHANGE		
2020		**2021**		**2022**	
R350 500,00	-33,99%	R518 000,00	47,79%	R619 500,00	19,59%
51	-27,14%	49	-3,92%	65	32,65%
R6 872,55	-9,40%	R10 571,43	53,82%	R9 530,77	-9,84%
2020		**2021**		**2022**	
0	0,00%	R25 000,00	0,00%	R170 750,00	583,00%
0	0,00%	6	0,00%	40	566,67%
0	0,00%	R4 166,67	0,00%	R4 268,75	2,45%
2020		**2021**		**2022**	
R389 500,00	-11,68%	R661 000,00	69,70%		
32	-49,21%	68	112,50%		
R12 171,88	73,88%	R8 900,74	-26,87%		
R0,00		15	n/a		
R0,00		R3 716,67	n/a		

Graaff-Reint 2022: Omset het met 19.6% gestyg. 65 Ramme is verkoop teenoor 49 die vorige jaar, en 40 ooie teenoor 6 die vorige jaar. Rampryse het met 9.8% afgeneem, en ooipryse met 2.5% toegeneem.

Willowmore: Omset het met 69.7% gestyg. 68 Ramme is verkoop teenoor 32 die vorige jaar, geen ooie is in 2020 verkoop nie, 15 in 2021. Rampryse was ook met 26.9% laer.

DEELNAME IN STREEKSKOUE:

Weens Covid-19 is geen Kampioenskapskou in 2021 gehou nie.

UITVOERING VAN PROJEK: Geen.

Margaret Jordaan
nmns Ben van der Westhuyzen, Voorsitter

VOORSITTER/ CHAIRMAN:
Ben van der Westhuyzen
046 684 0844 | 083 413 0221

SEKRETARESSE/ SECRETARY:
Margaret Jordaan 072 724 3653

Weskaaplandse DORPERKLUB

Ledetal & groei in lidmaatskap

Ons ledetal het met twee vermeerder. Ons staan tans op 40 lede.

Bywoning van die Klub se AJV

Ons AJV van die Klub is goed bygewoon deur 11 lede te Vredendal Sportklub op 1 April 2022. Die feit dat die AJV altyd goed bygewoon word deur die lede wat nou betrokke is by die Klub se werksaamhede vergemaklik altyd besluitnemings rakend skoue, veilings, ens.

Bywoning van die DTG se AJV

Die AJV van die DTG word altyd goed bygewoon deur lede van ons Klub. Die Dagbestuur en nog 2 lede ry gewoonlik saam met een voertuig vanaf Williston. Dan word sake deeglik bespreek in die 3 ure tot ons beskikking. Die selfde gebeur weer op ons terugreis. Die jaar wat verby was, was ons 7 lede in totaal, wat die AJV van die Genootskap bygewoon het.

Kursusse

Kursusse kry swaar in die tradisionele Dorper gebiede in ons Klub gebied. Ek glo dit is dieselfde in ander Klub gebiede. Ons Klub gaan ook uit ons pad om fondse beskikbaar te stel om studiemateriaal (Dorpers in die nuwe eeu) te subsidieer vir die student van Augsburg Landbou Gimnasium. Die rede hiervoor is dat ons soveel blootstelling kry, asook navrae uit die betrokke area na so 'n kursus dat dit altyd 'n wen-wen situasie is. Ek glo ook dat dit bydra tot die feit dat Vredendal en die betrokke areas daar rondom ons Klub se sentrale punt is waar meeste van ons aksies plaasvind. Die mense daar is waarlik begeesterd rondom ons ras.

Die jaar wat verby is het Augsburg kursus weer goed afgeloop met Mnr. Pikkie Rossouw as kursus leier.

Die opgewondenheid van die kinders is aansteeklik rakende ons ras wat my baie positief maak.

Karkas kompetisies

Karkas kompetisies vind baie plaas in ons Klub gebied. Wat baie interessant is, is die feit dat boere van Williston ten spyte van 'n knellende droogte

fluks deel geneem het en baie goed vaar in die karkas kompetisies. Dit sal interessant wees om te sien wat gebeur nou dat die natuur toestande meer gunstig is. Hulle is ook almal natuurlik die trotse eienaars van dorper kuddes. Met geleenthede soos die Vleis Fees op Calvinia en ander landbouskoue in die Weskaap vind ook karkas kompetisies plaas.

	2021	2020	VERSKIL
Vredendal	R 1 341 200.00	R 1 322 000.00	R 19 200.00
	123 ramme aangebied	130 ramme aangebied	
	119 ramme verkoop	119 ramme verkoop	Verbetering
	96.75% verkoop	91.54% verkoop	5.2%

Groei in Veilings Omset

Vredendal (veld ram) Nie plaasgevind

Deelname aan skoue

Ons lede neem altyd fluks deel aan ons Streeks Klub Kampioenskap Skou wat elke twee jaar plaasvind.

Die Weskaap Klub was ook goed verteenwoordig tydens die Nasionale Dorper en Wit-Dorper kampioenskappe te Bloemfontein. Baie geluk aan ons lede wat pryse gewen het.

Algemeen

Ek glo ons Klub se kommunikasie is goed met die DTG kantoor. Rochelle en Maggie is altyd gewillig om te help asook om te luister en 'n gesprek met Attie loop altyd uit tot positiewe denke en dade. Dit is werklik ̓n plesier om met hul saam te werk.

Ek glo verder dat ons klublede binne die reëls van die Genootskap beweeg en opereer en dat dit vir hul nie 'n las is om binne die reëls te bly nie.

Verder doen ons nog elke jaar ons deel as dit kom by 'n bydrae vir die Dorper Nuus, hetsy 'n artikel, skou nuus of net 'n lekker storie.

Uitvoering van projek van die jaar

Ons klub se projek van die jaar is om Betrokkenheid by die Dorper bedryf te bevorder. Dit behels die bywoning van vergaderings van die Klub, skoue, asook alle ander aktiwiteite buite die Klub soos die bywoon van inspekteurs dae, die AJV van die Genootskap ens.

Dit behels ook die ondersteuning van die Klub se veilings sodat die Klub finansieel staande kan bly. Die bestuur van die Wes Kaaplandse Dorper Klub sien die Klub as die bene waarop die Dorperskaaptelersgenootskap van Suid Afrika staan, op daardie bene moet ons voortbou om die Genootskap sterk te hou.

Die feit dat die Klub op alle kleinere skoue, kudde kompetisies, slag lam kompetisies en Dorper dae wat gehou word vir Opkomende boere, altyd baie goed verteenwoordig is deur ons lede spreek baie tot die Sigbaarheid van die Dorper, wat die projek van die jaar was vir die DTG.

Ek dink die Dorper ras word in die Weskaap positief bevorder met die bogenoemde aksies wat plaasvind. Ek hoop egter ons kan dit volhou, daar moet net meer jongmense na vore kom om ons te help om ons ras uit te bou.

Weskaaplandse

DORPERVEILING 06.10.2022

***WIT DORPER RAMME**

	TIPE 5	STOET	KUDDE	TOTAAL
OMSET	R 182,000.00	R 208,000.00	R 201,000.00	R 591,000.00
AANGEBIED	8	15	14	37
VERKOOP	8	15	14	37
GEMID	R 22,750.00	R 13,866.67	R 14,357.14	R 15,972.97
HOOGSTE	R 40,000.00	R 20,000.00	R 22,000.00	

Hoogste Wit Dorper ram verkoper: Cilliers NCT, Posbus 47 Laingsburg 6900
Hoogste Wit Dorper ram koper: Wolwerivier Boerdery, Posbus 705 Ceres 6835

Lnr.: Appie Martiz (Afslaer), Vlok Bauermeister (Koper van naasduurste ram), Tod Herdien (Hanteerder), Sakkie van der Merwe (Koper van duurste ram), Tromp Cilliers (Verkoper van duurste ram)

***DORPER RAMME**

	TIPE 5	STOET	KUDDE	TOTAAL
OMSET	R 231,000.00	R 210,000.00	R 131,000.00	R 572,000.00
AANGEBIED	12	22	17	51
VERKOOP	12	18	15	45
GEMID	R 19,250.00	R 11,666.67	R 8,733.33	R 12,711.11
HOOGSTE	R 36,000.00	R 18,000.00	R 10,000.00	

Hoogste Dorper ram verkoper: Katdoringvlei Beleggings (Pty) Ltd, Posbus 606 Lutzville 8165
Hoogste Dorper ram koper: PD Carstens en Seun, Posbus 825 Vredendal 8160

Lnr.: Daniel Carstens (Koper), Appie Maritz (Afslaer), Mervin Cloete (Hanteerder), Koos Rossouw (Verkoper)

TOTALE VEILING	
OMSET	R 1,163,000.00
AANGEBIED	88
VERKOOP	82
GEMID	R 14,182.93
% VERKOOP	93.18

Botswana

JUNIOR DORPER KURSUS

Ons was baie bevooreg om na Covid weer die jaar 'n Dorper kursus te kon aanbied!

Ons kursus was gewees 7 – 11 Maart 2022, wat deur kursus leier Phil Rawlins aangebied is!

Daar was 21 kursus gangers van reg oor Botswana, selfs so ver as Kasane, waarvan almal die Junior kursus gedoen het, ons beoog wel om volgende jaar ook 'n Senior kursus aante bied!

Die week het baie goed verloop en teen Woensdag het ons 'n groot bui reen gekry, en alles was lekker nat!

Hennie Schutte het ook vir ons 'n skeer en hoewe knip demonstrasie gegee en die mense het dit baie geniet!

Selfs ons kleinste "kursus ganger" het uit die skool gebly daai week om niks te kon mis nie!!

As dit die Here se wil is dan beplan ons om volgende jaar die eerste week in Maart (6-10) 2023 weer 'n kursus aan te bied!

Tot volgende keer

Letitia Schutte

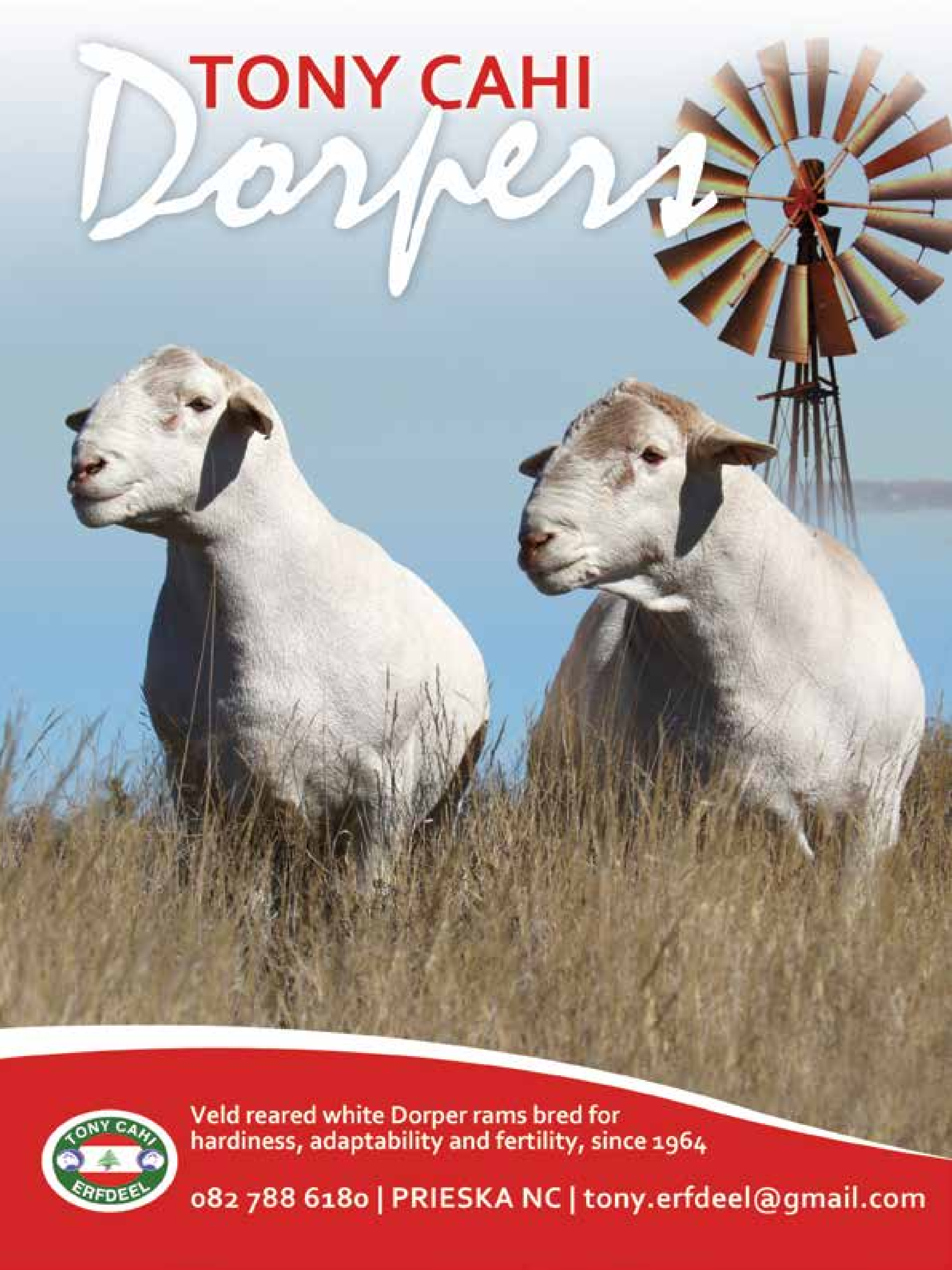
TONY CAHI
Dorpers
TONY CAHI
ERFDEEL
Veld reared white Dorper rams bred for
hardiness, adaptability and fertility, since 1964
082 788 6180 | PRIESKA NC | tony.erfdeel@gmail.com

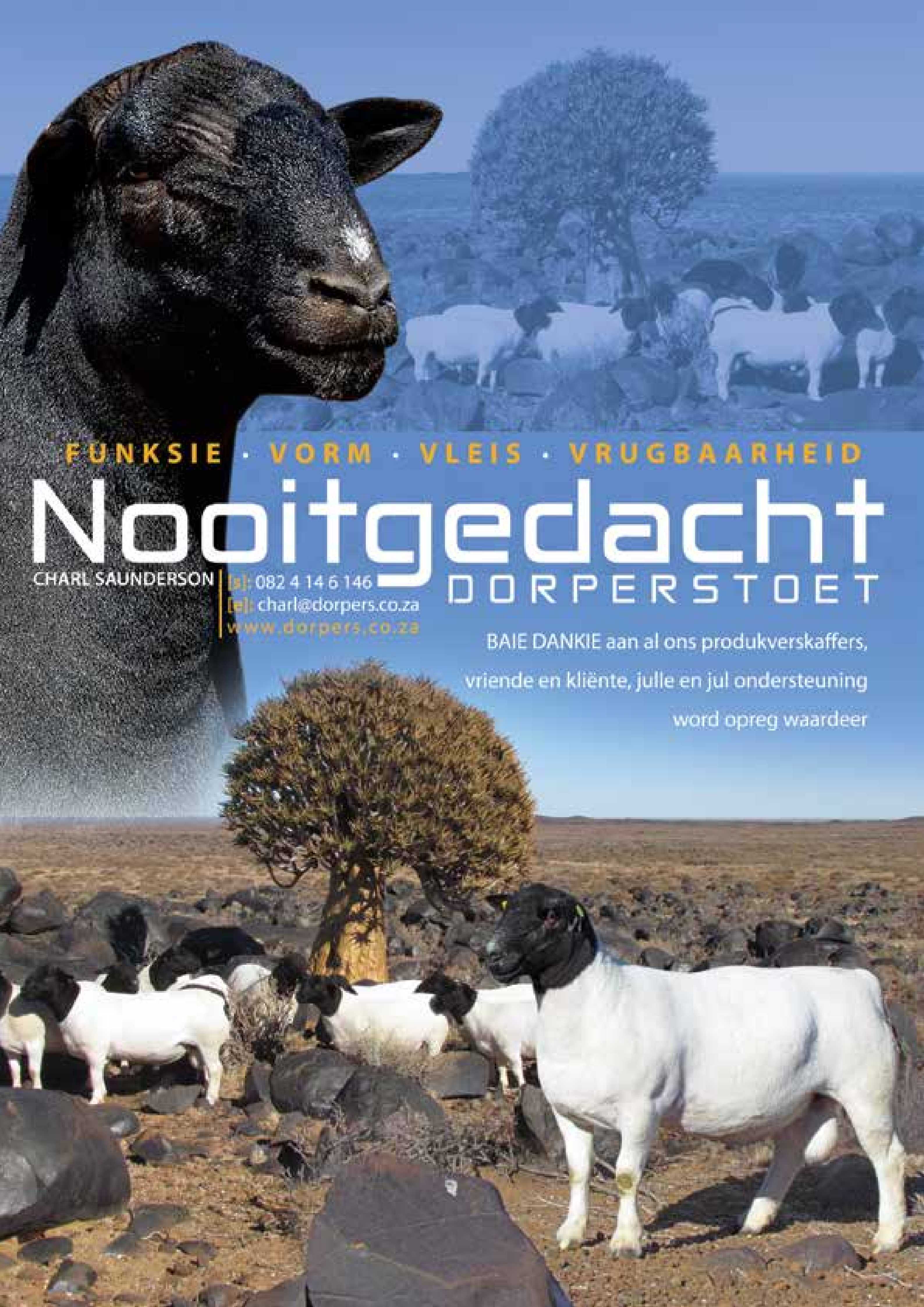
FUNKSIE · VORM · VLEIS · VRUGBAARHEID
Nooitgedacht
DORPERSTOET
CHARL SAUNDERSON
[s]: 082 4 14 6 146
[e]: charl@dorpers.co.za
www.dorpers.co.za
BAIE DANKIE aan al ons produkverskaffers,
vriende en kliënte, julle en jul ondersteuning
word opreg waardeer